

Broj: 03/10-50-18-43-11/20

Sarajevo, 06.07.2020.

Istraživanje broj: 315

Vrsta istraživanja: KOMP

PROPISI O SUDSKIM I TUŽILAČKIM VIJEĆIMA/SAVJETIMA U POJEDINIM EVROPSKIM DRŽAVAMA

Istraživanje je namijenjeno poslanicima i delegatima, koji mogu postaviti dodatna pitanja, sugestije i komentare na email adresu: istrazivacki.sektor@parlament.ba.

Javnost Bosne i Hercegovine može komentirati radove, ali Istraživački sektor nema mogućnost da odgovara na komentare i diskutira o istraživanju.

Informacije navedene u sadržaju istraživanja važeće su u trenutku pripreme istraživanja i one se ne ažuriraju nakon objave istraživanja.

Istraživanje ne odražava zvaničan stav Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH).

Sadržaj

<u>I. Uvod</u>	2
<u>II. Evropske države u kojima postoji sudsko (i tužilačko) vijeće</u>	2
<u>II.a Italija</u>	2
<u>Visoko pravosudno vijeće</u>	2
<u>Predsjedavajuće vijeće upravnog pravosuđa</u>	5
<u>II.b Portugal</u>	6
<u>Visoko sudsko vijeće</u>	6
<u>Visoko vijeće upravnih i poreznih sudova</u>	7
<u>II.c Poljska</u>	8
<u>Državno sudsko vijeće</u>	8
<u>Državno tužilačko vijeće</u>	10
<u>II.d Litvanija</u>	11
<u>Sudsko vijeće</u>	11
<u>II.e Slovenija</u>	13
<u>Sudsko vijeće</u>	13
<u>Državno tužilačko vijeće</u>	17
<u>II.f Hrvatska</u>	21
<u>Državno sudbeno vijeće</u>	21
<u>Državnoodvjetničko vijeće</u>	24
<u>II.g Crna Gora</u>	32
<u>Sudski savjet</u>	32
<u>Tužilački savjet</u>	34
<u>II.h Srbija</u>	36
<u>Visoki savjet sudstva</u>	36
<u>Državno vijeće tužilaca</u>	40
<u>II.i Sjeverna Makedonija</u>	43
<u>Sudski savjet</u>	43
<u>Savjet javnih tužilaca</u>	47
<u>II.j Bosna i Hercegovina</u>	49
<u>Visoko sudsko i tužilačko vijeće/savjet</u>	49
<u>III. Evropske države u kojima ne postoji sudsko (i tužilačko) vijeće</u>	53
<u>III.a Austrija</u>	53
<u>III.b Njemačka</u>	53
<u>IV. Literatura i izvori</u>	54

PROPISI O SUDSKIM I TUŽILAČKIM VIJEĆIMA/SAVJETIMA U POJEDINIM EVROPSKIM DRŽAVAMA

I. Uvod

U istraživanju su navedene i analizirane ustavne i zakonske odredbe o sudskim i tužilačkim vijećima u deset evropskih država. Također su spomenute države u kojima ne postoje takva državna tijela te su ukratko opisani primjeri Austrije i Njemačke. Ovim istraživanjem, a prema zahtjevu naručioca, istraživanje br. 207 od 30.9.2015. godine dopunjeno je podacima o Bosni i Hercegovini, a podaci o ostalim državama su ponovno provjereni i po potrebi ažurirani u odnosu na podatke iz 2015. godine, s obzirom da su u pojedinim državama u međuvremenu usvojene određene izmjene i dopune relevantnih propisa. U prilogu uz rad nalazi se tabela s pregledom osnovnih informacija o sudskim i tužilačkim vijećima iz ovog istraživačkog rada.

II. Evropske države u kojima postoji sudsko (i tužilačko) vijeće

Brojne su evropske države u okviru čijeg državnog uređenja postoje nezavisne institucije ili organi zaduženi za vođenje brige o nezavisnosti pravosuđa. Broj članova tih organa je različit, biraju se na različite načine i imaju različite nadležnosti, u zavisnosti od pravnog sistema te historijskog, kulturnog i socijalnog konteksta date države.

Sudska (i tužilačka) vijeća postoje u Italiji, Portugalu, Poljskoj, Sloveniji, Litvaniji, Hrvatskoj, Srbiji, Crnoj Gori, Makedoniji i Bosni i Hercegovini, što je detaljno analizirano u ovom istraživanju. Napominjemo da su sudska vijeća dio državnog pravosudnog sistema i u Francuskoj, Španiji, Belgiji, Švedskoj, Irskoj, Danskoj, Norveškoj, Latviji, Nizozemskoj itd., iako o njima nije navedeno više informacija u ovom radu.

II.a Italija

U Italiji, osim *Visokog pravosudnog vijeća*, koje se odnosi na rad krivičnih i građanskih sudija i tužilaca, postoji i *Predsjedavajuće vijeće upravnog pravosuđa*, koje se odnosi na rad sudija upravnih sudova.¹

Visoko pravosudno vijeće

Pravosuđem u Italiji (krivičnim i građanskim) rukovodi Visoko pravosudno vijeće (*Consiglio superiore della magistratura*). To je samostalni organ koji nije podređen ni jednom drugom državnom organu. Pozicija i nadležnosti ovog organa propisane su Ustavom Republike iz 1947. i Zakonom br. 195 iz 1958. godine, kojim je osnovano Visoko pravosudno vijeće (*Legge 24 marzo 1958, n. 195; Norme sulla costituzione e sul funzionamento del Consiglio superiore della Magistratura*), kao i Zakonom br. 195 iz 1998. i Zakonom br. 44 iz 2002. godine.

¹ *Guide to the European Network of Councils for the Judiciary*, European Network of Councils for the Judiciary - ENCJ, 2018., str. 71 - 75. Izvor: internetska stranica Evropske mreže sudske vijeće (ENCJ) https://pgwrk-websitemedia.s3.eu-west-1.amazonaws.com/production/pwk-web-encj2017-p/Reports/ENCJ_Guide_version_October_2018.pdf (datum pristupa 17.06.2020.)

U vezi sa statusom Vijeća, Ustavni sud je potvrdio da ono nije dio javne uprave, iako su funkcije koje obavlja po prirodi upravne.²

Nadležnosti i sastav Visokog pravosudnog vijeća

Visoko pravosudno vijeće je nadležno za imenovanje, raspoređivanje i premještaj svih sudija i tužilaca krivičnih i građanskih sudova (ali ne i vojnih i upravnih sudova), kao i za njihovo napredovanje, odnosno formalno ocjenjivanje njihovog rada, te za vođenje disciplinskih postupaka protiv njih. Ovaj organ ima ukupno 27 članova, a većina članova su sudije, kako je propisano Ustavom. Vijeće čine tri člana po funkciji i 24 izabrana člana. Članovi Vijeća su sljedeći:

- predsjednik Republike, koji ujedno i predsjedava Vijećem;
- prvi predsjednik Kasacijskog suda³ (po zakonu član Vijeća);
- glavni tužilac Kasacijskog suda (po zakonu član Vijeća);
- 16 članova biraju sve redovne sudije i tužioci među sudijama i tužiocima različitih kategorija;
- 8 članova imenuje državni Parlament na zajedničkoj sjednici među univerzitetskim profesorima prava i advokatima s 15 godina prakse.

Sudije i tužioci biraju 16 članova Vijeća i to:

- 2 dužnosnika Kasacijskog suda (sudije/tužioci);
- 4 tužioca;
- 10 sudija.⁴

Članovi Vijeća imaju četverogodišnji mandat i ne mogu ponovo biti izabrani na tu funkciju odmah nakon isteka mandata (ali kasnije mogu). Dok su na dužnosti, ne smiju biti upisani u profesionalne registre i ne smiju biti članovi Parlamenta ili nekog regionalnog vijeća.

„U Zakonu iz 1958. godine kojim je osnovano Visoko pravosudno vijeće (...) ne nalaze se odredbe o prestanku mandata pojedinim članovima Visokog pravosudnog vijeća.“⁵

Finansijska nezavisnost Visokog pravosudnog vijeća

„Visoko pravosudno vijeće je finansijski nezavisno u pogledu novčanih sredstava koja su mu na raspolaganju od strane države, a koja su mu potrebna za njegovo funkcioniranje. Budžetom za rad sudova, i općenito, za organizaciju pravosuđa, upravlja Ministarstvo pravosuđa. U cilju osiguranja njegove nezavisnosti, Vijeće nije politički i institucionalno nikome odgovorno. Predsjedavanje predsjednika Republike (*ovim organom*) smatra se garancijom pravednosti i ispravnosti njegovog rada“.⁶

² Izvor: internetska stranica Visokog pravosudnog vijeća Italije <https://www.csm.it/en/web/csm-international-corner/high-council-for-the-judiciary/composition> (datum pristupa 17.06.2020.)

³ Kasacijski sud (*Corte di Cassazione* ali *Corte Suprema di Cassazione*) je najviši sud u pravosudnom sistemu Italije, koji je nadležan za procjenu da li su odluke drugih sudova donesene u skladu sa zakonom. Kasacijski sud se, u organizacijskom smislu italijanskog pravosuđa, ubraja u redovne, građanske sudove. Izvor: internetska stranica Europski portal e-pravosuđe (European Justice) https://e-justice.europa.eu/content_ordinary_courts-18-IT-hr.do?clang=sl (datum pristupa 28.08.2015.) Općenito je kasacijski sud u nekim zemljama (npr. u Francuskoj), najviši sud u zemlji, koji pazi na pravilnu primjenu zakona. Sud koji rješava žalbe na rad nižih sudova. Kasacijski sud je najčešće treća istanca u sudskom postupku. Pokreće postupak preispitivanja sudske presude na zahtjev nezadovoljne stranke, odnosno ispituje da li je nižestepeni sud pri donošenju presude postupao u skladu sa zakonom, ali ne upušta se u ispitivanje činjenica. Izvor: https://hr.wikipedia.org/wiki/Kasacijski_sud (datum pristupa 28.08.2015.)

⁴ *Guide to the European Network of Councils for the Judiciary*, ENCJ, 2018, str. 71 - 73.

⁵ Knjiga „Pravosudni sistem Italije“ (*The Italian Judicial System*), str. 11

⁶ *Guide to the European Network of Councils for the Judiciary*, ENCJ, 2018, str. 73

Prema članu 10. Zakona br. 195. iz 1958., Vijeće je ovlašteno da Ministarstvu pravosuđa dostavlja prijedloge i daje mišljenja o zakonima koji se odnose na pravosuđe i pravosudnu upravu.

Ustav Republike Italije⁷

Član 104.

Pravosuđe je samostalno i nezavisno od bilo koje druge grane vlasti.

Visokim pravosudnim vijećem predsjedava predsjednik Republike.

Prvi predsjednik Kasacijskog suda i glavni tužilac Kasacijskog suda su po zakonu njegovi članovi.

Dvije trećine članova biraju sve redovne sudije i tužiocu među sudijama i tužiocima različitih kategorija, a jednu trećinu bira Parlament na zajedničkoj sjednici, među univerzitskim profesorima prava i advokatima sa 15 godina prakse.

Vijeće bira jednog zamjenika predsjednika među onim članovima koje je imenovao Parlament.

Izabrani članovi Vijeća ostaju na dužnosti četiri godine i ne mogu odmah biti ponovo izabrani.

Dok vrše dužnost, ne mogu biti registrirani u profesionalne registre i ne smiju biti članovi Parlamenta ili nekog regionalnog vijeća.

Član 105.

Visoko pravosudno vijeće, u skladu sa zakonima o pravosuđu, nadležno je za imenovanje sudija i tužilaca, njihovo raspoređivanje i premještaj, napredovanje i vođenje disciplinskih postupaka protiv njih.

Član 106.

Imenovanje sudija odvija se putem konkursa.

(...)

Član 107.

Sudije ne mogu biti smijenjene s dužnosti, razriješene dužnosti ili suspendirane, ili premještene u druge sudove ili funkcije osim odlukom Visokog pravosudnog vijeća, koja se donosi bilo zbog razloga prava na odbranu i u skladu s pravima na odbranu, utvrđenim odredbama o organizaciji pravosuđa, bilo uz pristanak samih sudija.

Ministar pravosuđa ima pravo da pokrene disciplinski postupak.

Sudije se razlikuju jedino po različitim funkcijama.

Državni tužitelj uživa zaštitu uspostavljenu propisima koji se odnose na organizaciju pravosuđa.

Ustavna pozicija Visokog pravosudnog vijeća

Prije nego što je postalo samostalan i nezavisan organ, Visoko pravosudno vijeće je djelovalo kao upravno, konsultativno tijelo u sastavu Ministarstva pravosuđa, koje je osnovano Zakonom br. 689 iz 1907. godine.⁸ Ustavom Republike iz 1947. godine definirana je njegova potpuno nova pozicija i dodijeljene su mu iznimno važne nadležnosti vezane za sudije i tužioce. „Kreatori (...) Ustava su posebnu pažnju posvetili pitanju nezavisnosti i samostalnosti pravosuđa. (...) Shvatili su da je neophodno okončati „potčinjenje“ pravosuđa izvršnoj vlasti te da preoblikovanje pravosuđa 'u samoupravni organ, tj. nezavisan od bilo koje druge grane vlasti' njegovim članovima može osigurati potpunu nezavisnost.“⁹

⁷ Ustav Republike Italije. Izvor: internetska stranica Senata Republike Italije http://www.senato.it/application/xmanager/projects/leg18/file/repository/relazioni/libreria/novita/XVII/COST_INGLESE.pdf (datum pristupa 17.06.2020.)

⁸ Guide to the European Network of Councils for the Judiciary, 2018, str. 71

⁹ Knjiga „Pravosudni sistem Italije“ (The Italian Judicial System), str. 121

Nadležnosti ovog organa propisane su naknadno, a njegov sastav je bio predmet mukotrpne parlamentarne rasprave: „Postojala su dva glavna stava. Prema jednom stavu, koji je bio inspiriran mišljenjima sudija i tužilaca i koji su podržavali svi oni parlamentarci koji su bili za striktno uspostavljanje principa podjele vlasti (...), Visoko pravosudno vijeće je trebalo biti sastavljeno samo od sudija i tužilaca. Smatralo se da je to jedini način sprječavanja kontaminacije (...) i, uplitana politike u pojedinačne odluke, neprikladnog profesionalnog pritiska i ometanja pravosudnih tijela (...)'.

Drugi stav je bio zasnovan na mišljenju o potrebi izbjegavanja uspostavljanja posebnog organa, pretvaranja Visokog pravosudnog vijeća u tiranina koji upravlja pravosuđem (...). Jedan zastupnik je radije za cilj postavio postizanje institucionalne harmonije (...), osiguranje kontinuiteta društvenog i institucionalnog života (...), sprječavanje uspostavljanja 'države u državi' ili 'zatvorene, nedodirljive kaste' (...), 'odvojenog, bezobzirnog' organa (...), organa koji je potpuno odvojen od državnog upravnog aparata i koji nije predmet kontrole parlamenta, medija ili javnog mišljenja (...).“¹⁰

„U stvari, Visoko pravosudno vijeće ne obavlja političke funkcije i prema tome nema političku ulogu niti slijedi političke ciljeve. Prema Ustavu Italije, njegove funkcije primarno se odnose na članove pravosuđa. Zaštita pravosudne nezavisnosti i samostalnosti je također važan zadatak koji izvršava Visoko pravosudno vijeće“.¹¹

Predsjedavajuće vijeće upravnog pravosuđa

Osim Visokog pravosudnog vijeća, u Italiji postoji i Vijeće koje je zaduženo za sudije upravnih sudova - Predsjedavajuće vijeće upravnog pravosuđa (*Consiglio di presidenza della giustizia amministrativa*). Ustav Republike ne spominje ovaj organ, a njegove nadležnosti su propisane Zakonom br. 183 iz 1982. i Zakonom br. 205 iz 2000. godine.

Predsjedavajuće vijeće upravnog pravosuđa ima nešto manje nadležnosti od onih koje ima Visoko pravosudno vijeće. Ono je, zajedno s predsjednikom Vlade, nadležno za zapošljavanje sudija upravnih sudova, a ima isključivu nadležnost za vođenje disciplinskih postupaka protiv njih. Osnovano je 1982. godine, a njegova potpuna reforma je provedena 2000. Vijeće ima 15 članova, koji se biraju na četverogodišnji mandat:

- 10 članova su sudije izabrane od strane kolega sudija (4 člana su iz Državnog vijeća, a 6 članova iz prvostepenih upravnih sudova),
- 4 člana imenuje Parlament na zajedničkoj sjednici (profesori prava ili advokati s 20 godina iskustva),
- 1 član po funkciji – predsjednik Državnog vijeća.

Kao i Visoko pravosudno vijeće, i Predsjedavajuće vijeće upravnog pravosuđa je finansijski samostalno u pogledu novčanih sredstava koja mu na raspolaganje stavlja država za njegovo funkcioniranje. Vijeće upravlja budžetom za rad upravnih sudova i, općenito, za organizaciju upravnog pravosuđa. U svrhu osiguranja samostalnosti i nezavisnosti Vijeće nije politički i institucionalno nikome odgovorno.¹²

¹⁰ Knjiga „Pravosudni sistem Italije“ (*The Italian Judicial System*) str. 121 i 122

¹¹ Guide to the European Network of Councils for the Judiciary, ENCIJ, 2018, str. 71

¹² Informacije o italijanskom Predsjedavajućem vijeću upravnog pravosuđa preuzete su iz *Guide to the European Network of Councils for the Judiciary*, ENCIJ, 2018, str. 74 - 75

II.b Portugal

U Portugalu postoje dva visoka sudska vijeća. Jedno je zaduženo za imenovanje sudija upravnih i poreznih sudova, a drugo za sve ostale sudije u državi. Status i nadležnosti ova dva važna državna, nezavisna organa definirani su Ustavom Republike te relevantnim zakonima.

Visoko sudsko vijeće

Visoko sudsko vijeće (*Conselho Superior da Magistratura*) je nezavisni državni organ u Portugalu. Njegove nadležnosti, sastav i način izbora članova propisani su Ustavom Republike iz 1976. godine (čl. 217. i 218.). Kako je Ustavom definirano, Vijeće je nadležno za imenovanje, raspoređivanje, premještaj i napredovanje sudija (osim sudija upravnih i poreznih sudova). Osnovano je Zakonom br. 926/76.¹³ Također, Vijeće je nadležno i za disciplinske postupke koji se vode protiv sudija, kao i procjenu njihove profesionalne sposobnosti. Vijeće ima 17 članova, od kojih je osam sudija. Članovi Vijeća su sljedeći:

- 7 sudija koje biraju sudije među sobom;
- 2 člana imenuje predsjednik Republike;
- 7 članova imenuje Parlament;
- 1 član po funkciji - predsjednik Vrhovnog suda, koji je ujedno i predsjednik Visokog sudskega vijeća.

Trajanje mandata članova Vijeća zavisi od toga ko ih je imenovao i jednako je mandatu organa koji ih je imenovao, i to:

- mandat od 5 godina za članove koje imenuje predsjednik Republike;
- mandat od 4 godine za članove koje imenuje Parlament;
- mandat od 3 godine za izabrane članove.

Vijeće također ima nadležnost da daje mišljenja o zakonima koji se odnose na pravosuđe i na Zakon o sudijama te, općenito, elaborira i predlaže Ministarstvu pravosuđa zakonske mјere kako bi se poboljšala efikasnost pravosuđa.

Finansijska nezavisnost Vijeća

Visoko sudsko vijeće je finansijski nezavisno i ima svoj budžet, koji je dio državnog budžeta. Budžet Vijeća odobrava državni Parlament na prijedlog Vijeća, koji se dostavlja Parlamentu svake godine do kraja avgusta. Budžet Vijeća pokriva:

- Sudski dokumentacioni centar,
- Sudski inspektorat,
- troškove samog Vijeća.

Troškovi obuke sudija finansiraju se iz budžeta ministarstva nadležnog za pravosuđe.¹⁴

¹³ Zakon br. 926/76 od 13. decembra 1976. Osim toga, još tri zakona reguliraju status Visokog sudskega vijeća: Zakon 21/85, 10/94 i 143/99; Zakon 36/2007; Zakon 52/2008 102/2009, 115/2009, 295/2009, 3-B/2010, 40/2010, 43/2010 i 46/2011.

¹⁴ Informacije o Visokom sudsakom vijeću Portugala preuzete su s internetske stranice Evropske mreže sudskega vijeća - European Network of Councils for the Judiciary (ENCJ) https://www.encj.eu/images/stories/pdf/factsheets/csm_portugal.pdf (datum pristupa 18.06.2020.)

Ustav Republike Portugal¹⁵

Član 217. (Imenovanje, raspoređivanje, premještaj i napredovanje sudija)

1. Imenovanje, raspoređivanje, premještaj i napredovanje sudija i održavanje discipline nad njima u nadležnosti su Visokog sudskega vijeća, kako je propisano zakonom.
2. Imenovanje, raspoređivanje, premještaj i napredovanje sudija upravnih i poreznih sudova i održavanje discipline nad njima u nadležnosti je odgovarajućeg Visokog vijeća, kako je propisano zakonom.
3. U skladu s garancijama utvrđenim ovim Ustavom, pravila i nadležnosti za imenovanje, premještaj i unaprjeđenje sudija ostalih sudova i disciplinske mjere uređuju se zakonom.

Član 218. (Visoko sudska vijeće)

1. Visokim sudskega vijećem predsjedava predsjednik Vrhovnog suda, a čine ga sljedeći članovi:
 - 2 člana koja imenuje predsjednik Republike;
 - 7 članova koja imenuje Parlament Republike;
 - 7 sudija koje biraju njihove kolege sudije, u skladu s principom proporcionalne zastupljenosti.
2. Pravila koja reguliraju garancije koje se odnose na sudije primjenjuju se na sve obične članove Visokog sudskega vijeća.
3. Zakon može propisati da službenici suda budu članovi Visokog sudskega vijeća i u tom slučaju ih biraju kolege. Takvi članovi samo učestvuju u diskusijama i glasaju o pitanjima koja se odnose na procjenu profesionalne sposobnosti službenika suda i održavanja discipline.

Visoko vijeće upravnih i poreznih sudova

U Portugalu su upravljeni i porezni sudovi zaduženi za rješavanje sporova koji proizlaze iz upravnih i poreznih odnosa. Imenovanje sudija ovih sudova u nadležnosti je Visokog vijeća upravnih i poreznih sudova (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais*). Postojanje tog nezavisnog, državnog organa definirano je Ustavom Republike (čl. 217. st. 2.) i Zakonom o Visokom vijeću upravnih i poreznih sudova. Prema odredbama člana 74. st. 2. navedenog Zakona, Vijeće je, pored ostalog, zaduženo za:

- imenovanje, raspoređivanje, premještaj, napredovanje i procjenjivanje profesionalne sposobnosti sudija upravnih i poreznih sudova i vođenje disciplinskih postupaka protiv njih;
- ocjenjivanje, prihvatanje, odbijanje i rangiranje kandidata na konkursu;
- razmatranje upravnih žalbi na materijalne disciplinske odluke predsjednika centralnih upravnih sudova, predsjednika upravnih i poreznih sudova, kao i drugih propisanih zakonom;
- provođenje ostalih provjera, istraživanja i inspekcije;
- pripremu godišnjih planova inspekcija itd.

Vijeće ima 11 članova, izabranih na četverogodišnji mandat, i to:

- 2 člana imenuje predsjednik Republike;
- 4 člana bira Parlament;
- 4 člana izabrana među sudijama koje biraju njihove kolege, u skladu s principom proporcionalne zastupljenosti;
- predsjednik Vrhovnog upravnog suda, koji je ujedno i predsjednik Vijeća.

¹⁵ Ustav Republike Portugal. Izvor: internetska stranica Službenog lista Portugala <https://dre.pt/part-iii> (datum pristupa 18.06.2020.)

Članovi Vijeća mogu biti još jednom ponovo izabrani na tu dužnost.¹⁶

II.c Poljska

Briga o nezavisnosti sudova i sudija u Poljskoj je ustavni i zakonski zadatak Državnog sudskog vijeća, dok o nezavisnosti tužilaca brine Državno tužilačko vijeće.

Državno sudsko vijeće

Državno sudsko vijeće (*Krajowa Rada Sądownictwa*) je nezavisan, ustavni organ u Poljskoj, čiji sastav i osnovna pravila rada propisuje Ustav Republike (čl. 186. i 187.) i Zakon o Državnom sudskom vijeću.¹⁷ Vijeće ima ukupno 25 članova, koji se biraju na mandat od četiri godine. Članovi Državnog sudskog vijeća su sljedeći:

- predsjednik Vrhovnog suda; ministar nadležan za pravosuđe; predsjednik Vrhovnog upravnog suda; jedna osoba koju imenuje predsjednik Republike;
- 15 sudija izabralih među sudijama Vrhovnog suda, sudova opće nadležnosti, upravnih sudova i vojnih sudova;
- 4 člana koja bira Sejm (donji dom Parlamenta) među zastupnicima;
- 2 člana koja bira Senat (gornji dom Parlamenta) među senatorima.¹⁸

Predsjednik Vrhovnog suda, predsjednik Vrhovnog upravnog suda i ministar nadležan za pravosuđe članovi su Državnog sudskog vijeća u periodu dok se nalaze na navedenim funkcijama. Osoba koju imenuje predsjednik Republike može bilo kada biti razriješena članstva u Vijeću, a mandat joj ističe najkasnije tri mjeseca poslije isteka predsjedničkog mandata. Mandat 4 parlamentarna zastupnika koja Donji dom Parlamenta bira u članstvo Državnog sudskog vijeća traje četiri godine, kao i mandat dva senatora koja u članstvo Državnog sudskog vijeća bira Gornji dom Parlamenta Poljske. Oni obavljaju funkciju članova Vijeća do imenovanja novih članova iz sljedećeg saziva Sejma i Senata.¹⁹

Također, Sejm (donji dom Parlamenta Poljske) za članove Državnog sudskog vijeća bira petnaest sudija među sudijama Vrhovnog suda, sudova opće nadležnosti, upravnih sudova i vojnih sudova, na mandat od četiri godine, pri čemu uzima u obzir, koliko god je moguće, potrebu zastupljenosti sudija određenih vrsta i nivoa sudova u Vijeću. Sudije mogu biti dva puta imenovani za člana Vijeća.²⁰

Posebni uslovi za izbor članova Državnog sudskog vijeća nisu propisani.

¹⁶ Informacije o Visokom vijeću upravnih i poreznih sudova preuzete su iz prezentacije *The Portuguese High Council of the Judiciary and the High Council of Administrative and Tax Courts, in light of the Opinion no.10 (2007) of the Consultative Council of European Judges – CoE*, autor Plácido Conde Fernandes, portugalski državni tužilac i bivši član Visokog vijeća tužilaca Portugala. Izvor: internetska stranica

http://www.google.ba/?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&ved=0CBsQFjAAhUKEwirsq70ze7HAhWKtxQKHdG0A0Q&url=http%3A%2F%2Fec.europa.eu%2Fenlargement%2Ftaix%2Fdyn%2Fcreate_speech.jsp%3FspecchID%3D24294%26key%3Db4b0479fcbe5155d75a3bffef62c744a&usg=AFQjCNHQa3CAuiKrCagt7sf-iu6xJ-HQ (datum pristupa 11.09.2015.)

¹⁷ Izvor: internetska stranica Državnog sudskog vijeća Poljske <http://www.krs.pl/en/legal-acts.html> (datum pristupa 22.06.2020.)

¹⁸ Član 187. Ustava. Izvor: internetska stranica Državnog sudskog vijeća Poljske <http://www.krs.pl/en/legal-acts.html> (datum pristupa 22.06.2020.)

¹⁹ Članovi 7, 8. i 9. Zakona o Državnom sudskom vijeću. Izvor: internetska stranica Državnog sudskog vijeća Poljske <http://www.krs.pl/en/legal-acts.html> (datum pristupa 22.06.2020.)

²⁰ Članovi 9a. i 10. Zakona o Državnom sudskom vijeću. Izvor: internetska stranica Državnog sudskog vijeća Poljske <http://www.krs.pl/en/legal-acts.html> (datum pristupa 22.06.2020.)

Članstvo u Državnom sudskom vijeću prestaje prije isteka mandata u slučaju smrti, ostavke, isteka mandata zastupnika ili senatora, imenovanja sudske dužnosti (uz određene izuzetke), prestanka radnog odnosa sudske dužnosti ili penzionisanja sudske dužnosti.²¹

Zadaci Državnog sudskog vijeća su:

- ocjenjivanje kandidata za sudske dužnosti, sudova opće nadležnosti, upravnih sudova i vojnih sudova i kandidata za sudske pripravnike u upravnim sudovima,
- predlaganje predsjedniku Republike kandidata za imenovanje na sudske dužnosti u Vrhovnom sudu, sudovima opće nadležnosti, upravnim sudovima i vojnim sudovima i kandidata za imenovanje na dužnosti sudske dužnosti pripravnika u upravnim sudovima,
- davanje primjedbi na obavljanje dužnosti sudske dužnosti pripravnika u sudovima,
- rješavanje u vezi s načelima profesionalne etike sudske dužnosti pripravnika i briga o poštovanju tih načela,
- davanje mišljenja o situaciji u pogledu sudske dužnosti pripravnika i osoblja,
- davanje mišljenja o pitanjima koja se odnose na sudske dužnosti, sudske dužnosti pripravnika, a odnose se na sudove, sudske dužnosti i sudske dužnosti pripravnika,
- davanje mišljenja o prijedlozima zakona koji se odnose na sudske dužnosti, sudske dužnosti pripravnika, kao i podnošenje prijedloga u tom smislu,
- davanje mišljenja o programu obuke sudske dužnosti, o opsegu i načinu provođenja konkursa za sudske obuke i o sudske dužnosti ispitima,
- davanje mišljenja o godišnjem rasporedu obuke i profesionalne edukacije sudske dužnosti, sudske dužnosti pripravnika i sudske dužnosti službenika,
- kontrola obrade ličnih podataka od strane Ustavnog suda, Državnog suda, Vrhovnog suda, Vrhovnog upravnog suda i apelacionih sudova u okviru njihovog rada.²²

Osim toga, Državno sudsko vijeće obavlja i sljedeće zadatke:

- usvaja rezolucije u vezi s pitanjima koja se podnesu Ustavnom sudu radi provjere usklađenosti normativnih akata iz oblasti nezavisnosti sudova i sudske dužnosti sa Ustavom,
- razmatra zahtjeve sudske dužnosti za penzionisanje,
- razmatra zahtjeve sudske dužnosti za povratak na sudske dužnosti funkciju,
- imenuje predstavnike za disciplinski postupak po pitanjima koja se odnose na sudske dužnosti sudova opće nadležnosti i sudske dužnosti pripravnika i za disciplinski postupak po pitanjima koja se odnose na sudske dužnosti vojnih sudova,
- daje mišljenje o imenovanju i razrješenju predsjednika i zamjenika predsjednika sudova opće nadležnosti i vojnih sudova,
- imenuje jednog člana u Programsko vijeće Poljske državne škole za sudske dužnosti i javne tužioce,
- daje mišljenje o imenovanju i razrješenju direktora Poljske državne škole za sudske dužnosti i javne tužioce.²³

Vijeće također može odlučiti da se obavi obilazak određenog suda ili njegove organizacione jedinice, inspekcijski pregled u određenom sudu ili inspekcijski pregled rada određenog sudske dužnosti sudske dužnosti pripravnika čije pitanje podliježe razmatranju Vijeća. Navedeni inspekcijski pregledi ne smiju se miješati u područja u kojima se mora poštovati nezavisnost sudske dužnosti i sudske dužnosti.

²¹ Član 14. Zakona o Državnom sudskom vijeću. Izvor: internetska stranica Državnog sudskog vijeća Poljske <http://www.krs.pl/en/legal-acts.html> (datum pristupa 22.06.2020.)

²² Član 3. Zakona o Državnom sudskom vijeću. Izvor: internetska stranica Državnog sudskog vijeća Poljske <http://www.krs.pl/en/legal-acts.html> (datum pristupa 22.06.2020.)

²³ Član 3. Zakona o Državnom sudskom vijeću. Izvor: internetska stranica Državnog sudskog vijeća Poljske <http://www.krs.pl/en/legal-acts.html> (datum pristupa 22.06.2020.)

pripravnika. Inspeksijske preglede obavljaju članovi Državnog sudskega vijeća ili sudije delegirane Uredu Vijeća.²⁴

Vijeće usvaja prijedlog plana prihoda i troškova Vijeća, koji predsjednik Vijeća dostavlja ministru nadležnom za državni budžet radi uvrštavanja u prijedlog zakona o državnom budžetu. Prihodi i troškovi Vijeća predstavljaju poseban dio državnog budžeta.²⁵

Navest ćemo odredbe Ustava Republike Poljske²⁶ koje se odnose na Državno sudske vijeće.

Ustav Republike Poljske

Član 186.

1. Državno sudske vijeće čuva nezavisnost sudova i sudija.
2. Državno sudske vijeće može podnijeti zahtjev Ustavnom sudu u vezi s uskladenosti normativnih akata sa Ustavom u onoj mjeri u kojoj se oni odnose na nezavisnost sudova i sudija.

Član 187.

1. Državno sudske vijeće čine:
 - prvi predsjednik Vrhovnog suda, ministar pravosuđa, predsjednik Vrhovnog upravnog suda i jedna osoba koju imenuje predsjednik Republike;
 - 15 sudija izabranih među sudijama Vrhovnog suda, općih sudova, upravnih sudova i vojnih sudova;
 - 4 člana koja bira Sejm među zastupnicima i 2 člana koja bira Senat među senatorima.
2. Državno sudske vijeće bira, među svojim članovima, predsjednika i dva zamjenika predsjednika.
3. Mandat izabranih članova Državnog sudskega vijeća traje 4 godine.
4. Organizacijska struktura, djelokrug i procedure rada Državnog sudskega vijeća, kao i način izbora njegovih članova, propisani su zakonom.

Državno tužilačko vijeće

Zakon o tužilaštvu propisuje sastav i nadležnosti Državnog tužilačkog vijeća pri Državnom tužilaštvu (*Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym*). Prema članu 42. ovog zakona, Državno tužilačko vijeće čini 25 članova:

- državni javni tužilac,
- 4 predstavnika izabrana na sastanku tužilaca Državnog tužilaštva, od kojih je najmanje jedan iz Odjela za organizirani kriminal i korupciju i najmanje jedan iz Odjela za vojna pitanja,
- 1 predstavnik izabran na sastanku tužilaca Instituta nacionalnog sjećanja – Komisije za istrage zločina protiv poljskog naroda,
- predstavnici izabrani na sastancima tužilaca u regionalnim tužilaštвима – po jedan iz svakog regionalnog tužilaštva,
- 5 tužilaca koje imenuje generalni tužilac, od kojih je najmanje jedan u penziji).²⁷

Državnim tužilačkim vijećem predsjedava generalni tužilac, a mandat jednog saziva Vijeća traje 4 godine. Članstvo u Vijeću prestaje prije isteka mandata u slučaju smrti, ostavke, davanja lažne izjave, utvrđene pravomoćnom sudscom odlukom, žalbe organa koji je člana izabrao ili

²⁴ Član 5. Zakona o Državnog sudskega vijeću. Izvor: internetska stranica Državnog sudskega vijeća Poljske <http://www.krs.pl/en/legal-acts.html> (datum pristupa 22.06.2020.)

²⁵ Član 27. Zakona o Državnog sudskega vijeću. Izvor: internetska stranica Državnog sudskega vijeća Poljske <http://www.krs.pl/en/legal-acts.html> (datum pristupa 22.06.2020.)

²⁶ Izvor: internetska stranica Državnog sudskega vijeća <http://www.krs.pl/en/legal-acts.html> (datum pristupa 22.06.2020.)

²⁷ Zakon o Tužilaštvu. Izvor: internetska stranica Sejma Poljske <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190000740/U/D20190740Lj.pdf> (datum pristupa 22.06.2020.)

prestanka radnog odnosa tužioca. Troškovi rada Vijeća finansiraju se iz budžetskih sredstava Državnog tužilaštva.

Prema članu 43. navedenog Zakona, Državno tužilačko vijeće daje mišljenje o pitanjima koja je podnijelo Vijeće ili generalni tužilac, a posebno o:

- prijedlozima akata koji se odnose na Tužilaštvo i prijedlozima uputstava generalnog tužioca,
- statusu i razvoju tužilačkog osoblja i obukama za tužioce i tužioce pripravnike,
- periodičnim ocjenama realizacije zadataka Tužilaštva,
- smjernicama za unaprjeđenje profesionalnih kvalifikacija tužilaca i njihovog rada,
- kandidatima za poziciju direktora Državne škole za sudije i tužioce.

Državno tužilačko vijeće također utvrđuje ukupan broj članova Disciplinskog suda pri Uredu generalnog tužioca i broj članova tog disciplinskog suda koji se biraju na sastancima tužilaca Državnog tužilaštva i regionalnih tužilaštava. Vijeće daje mišljenje o kandidatima za članove Programskog vijeća Državne škole za sudije i tužioce koje imenuje generalni tužilac, kao i mišljenje o zahtjevima za odobrenje rada tužioca nakon napunjenih 65 godina života. Također, usvaja pravila profesionalne etike tužilaca i brine o poštovanju tih pravila.

II.d Litvanija

Ustavom Litvanije (član 112. stav 3) predviđeno je da posebna institucija sudija savjetuje predsjednika Republike u vezi s imenovanjima, unaprjeđenjima i premještajem sudija ili o razrješenju sudija, *dok osnivanje tužilačkog vijeća Ustavom nije propisano.*²⁸

Po Zakonu o sudovima (član 114.) sistem samooorganizacije sudova čine:

1. Generalna konferencija - sastanak sudija;
2. Sudsko vijeće;
3. Sud časti za sudije;
4. Konferencija - sastanak sudija.

Sudsko vijeće i Sud časti za svoj rad odgovaraju Generalnoj konferenciji - sastanku sudija.²⁹

Sudsko vijeće

Po Zakonu o sudovima (član 119.), Sudsko vijeće ima 17 članova, od kojih su predsjednik Vrhovnog suda, predsjednik Apelacionog suda i predsjednik Vrhovnog upravnog suda članovi po funkciji, dok ostale članove Sudskog vijeća bira Generalna konferencija - sastanak sudija:

- troje sudija Vrhovnog suda, dvoje sudija Apelacionog suda i jednog sudiju Vrhovnog upravnog suda,
- troje sudija iz svih regionalnih sudova,
- jednog sudiju iz svih regionalnih upravnih sudova i
- četvero sudija iz svih osnovnih sudova.

Ove kandidate nominiraju i biraju predstavnici relevantnih sudova tokom Generalne konferencije - sastanka sudija. Za člana Sudskog vijeća ne može biti izabran sudija koji je u

²⁸ Ustav Litvanije. Izvor: internetska stranica Sudovi Litvanije: <https://www.teismai.lt/en/courts/legal-acts/655> (datum pristupa 23.06.2020.)

²⁹ Zakon o sudovima, član 114, stav 1-2, internetska stranica Sudovi Litvanije: <https://www.teismai.lt/en/courts/legal-acts/655> (datum pristupa 23.06.2020.)

službi kraće od tri godine ili kojem je izrečena disciplinska mjera. Mandat člana Sudskog vijeća traje četiri godine, a može biti član Vijeća najviše dva mandata uzastopno.³⁰

Mandat člana Sudskog vijeća prestaje u sljedećim uslovima:

- istekom njegovog mandata na funkciji sudije,
- istekom mandata u Sudskom vijeću,
- dobrovoljnom ostavkom u Sudskom vijeću,
- stupanjem na snagu odluke Suda časti o izricanju disciplinske kazne (osim za predsjednike Vrhovnog suda, Apelacionog suda i Vrhovnog upravnog suda, koji su članovi Sudskog vijeća po funkciji),
- ako je opozvan sa mesta člana Sudskog vijeća (osim za predsjednike Vrhovnog suda, Apelacionog suda i Vrhovnog upravnog suda).

Član Sudskog vijeća može biti opozvan kada Generalna konferencija - sastanak sudija doneše obrazloženu odluku da sudija nije ispunio funkcije člana Sudskog vijeća koje su mu dodijeljene.³¹

Sudsko vijeće ima sljedeće nadležnosti:

- 1) bira, tajnim glasanjem, predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i sekretara Sudskog vijeća,
- 2) donosi Poslovnik Sudskog vijeća,
- 3) preporučuje predsjedniku Republike imenovanje, unaprjeđenje, premještanje i razrješenje sudija,
- 4) preporučuje predsjedniku Republike imenovanje i razrješenje predsjednika i zamjenika predsjednika sudova te rukovodilaca odjeljenja sudova,
- 5) savjetuje predsjednika Republike u vezi s određivanjem ili promjenom broja sudija u sudovima,
- 6) osniva Ispitnu komisiju za odabir kandidata za sudije; donosi pravilnike za rad ove Komisije i program ispita,
- 7) odlučuje o postupku ulaska kandidata na listu upražnjenih mesta za sudije na osnovnom sudu i postupku ulaska kandidata u registar osoba koje traže mjesto sudije,
- 8) formira stalne i *ad hoc* komisije i donosi njihove pravilnike o radu,
- 9) bira i imenuje tajnim glasanjem članove Sudske etičke i disciplinske komisije, bira predsjedavajućeg ove Komisije među njenim članovima i opoziva ih na temelju odredbi Zakona o sudovima i donosi pravilnike o radu ove komisije,
- 10) imenuje, tajnim glasanjem, članove Suda časti za sudije i opoziva ih na temelju odredbi Zakona o sudovima,
- 11) donosi Pravilnik o radu Suda časti,
- 12) razmatra izvještaje Sudske etičke i disciplinske komisije i izvještaje o radu Suda časti,
- 13) ima pravo predložiti disciplinske mjere protiv sudija,
- 14) utvrđuje kriterije za ocjenjivanje rada sudija i akte kojima se uređuje rad Stalne komisije za ocjenu rada sudija, razmatra žalbe u vezi s rezultatima ocjenjivanja sudija,
- 15) osniva Stalnu komisiju za ocjenjivanje rada sudija,
- 16) utvrđuje procedure i temelje za uspostavljanje specijalizacije za sudije, donosi pravila o dodjeljivanju predmeta sudijama i pravila o osnivanju sudske vijeća,
- 17) potvrđuje akte kojima se uređuje rad uprave u sudovima, rješava druga pitanja

³⁰ Izvor: internetska stranica Sudovi Litvanije <https://www.teismai.lt/en/courts/legal-acts/655> (datum pristupa 23.06.2020.)

³¹ Član 119. stavovi 6 i 7 Zakona o sudovima

- uprave u sudovima,
- 17¹⁾ potvrđuje model poslovnika sjednice sudija,
 - 18) donosi pravila organizovanja obuka za sudije, programe obuke, godišnje planove za unaprjeđenje kvalifikacija i kriterija za kvalifikacije predavača,
 - 19) donosi model strukture lokalnih, regionalnih i regionalnih upravnih sudova, model liste radnih mjesta na sudu i opisa poslova za ta radna mjesta,
 - 20) razmatra i odlučuje o prijedlozima nacrta investicionih programa za sudove i prijedlozima budžeta sudova i podnosi ih Vladu,
 - 21) razmatra izvještaje o radu Uprave za nacionalne sudove,
 - 22) svake godine, najkasnije do 31.03., objavljuje pregled aktivnosti sudova u prošloj godini na internetskoj stranici Uprave za nacionalne sudove,
 - 23) saziva redovne i, po potrebi, vanredne Generalne konferencije - sastanke sudija,
 - 24) sarađuje s drugim institucijama i organizacijama u Litvaniji u vezi s pitanjima nezavisnosti sudova i administracije i drugim pitanjima relevantnim za aktivnosti sudova,
 - 25) sarađuje s institucijama drugih država i međunarodnim tijelima u vezi s pitanjima nezavisnosti sudova i administracije i drugim pitanjima relevantnim za aktivnosti sudova,
 - 26) ima pravo da od državnih institucija dobije informacije potrebne za obavljanje svojih funkcija,
 - 27) odlučuje o drugim pitanjima propisanim Zakonom o sudovima i drugim zakonima.³²

Sredstva za rad Sudskog vijeća dodjeljuje Uprava za nacionalne sudove, koja ih dobije iz državnog budžeta.³³ Vijeće nema svoje zaposlene službenike, nego koristi usluge službenika Uprave za nacionalne sudove.³⁴

II.e Slovenija

U Sloveniji postoje dva važna državna organa čiji je rad direktno vezan za sudske granu vlasti, odnosno za imenovanja i razrješenja sudija i tužilaca - Sudsko vijeće i Državno tužilačko vijeće.

Sudsko vijeće

Sudsko vijeće ima 11 članova, koji imaju šestogodišnji mandat. Sastav i način izbora članova Vijeća te njegove nadležnosti u postupku izbora sudija i oduzimanja sudske funkcije propisuje Ustav Republike Slovenije u Poglavlju IV, koje se odnosi na državno uređenje. Detaljne odredbe o Sudskom vijeću nalaze se i u Zakonu o sudovima.

Ustavni sud Republike Slovenije je u jednoj odluci iz 1996. godine³⁵ naveo da je Sudsko vijeće, s aspekta organizacije državne vlasti, državni organ *sui generis* kojeg nije moguće uvrstiti ni u jednu od tri grane vlasti. Na internetskoj stranici Sudskog vijeća Vijeće je predstavljeno na sljedeći način: „Njegov zadatak je, na jednoj strani, osigurati nezavisnost pojedinačnih sudija

³² Član 120. Zakona o sudovima

³³ Izvor: internetska stranica Evropske mreže sudske vijeća – European Network of Councils for the Judiciary https://www.encj.eu/images/stories/pdf/factsheets/tt_lithuania.pdf (datum pristupa 24.06.2020.)

³⁴ Izvor: Sudska vijeća - države bez Visokog vijeća, Preliminarni izvještaj, 2007, internetska stranica Vijeća Evrope: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1187513&Site=COE> (datum pristupa 06.09.2015.)

³⁵ Odluka Ustavnog suda Republike Slovenije br. U-I-224/96, tačka 11.

i sudstva kao cjeline, a na drugoj strani, poticati odgovornost, efikasnost i kvalitet sudstva. Ove zadatke ostvaruje posebno izborom kandidata na sudijski položaj, usvajanjem kriterija kvalitete rada sudija, odlučivanjem o napredovanju sudija, podnošenjem zahtjeva za davanje ocjene sudijske službe za pojedinačnog sudiju i zahtjeva za službeni nadzor nad radom sudije, podnošenjem prijedloga za pokretanje disciplinskog postupka, donošenjem procjene da sudija ne obavlja sudijsku službu, zbog čega sudiji prestaje sudijska dužnost, donošenjem odluke o prestanku sudijske dužnosti i sudijske službe, imenovanjem i razrješenjem predsjednika sudova, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Slovenije, te donošenjem odluke o žalbama sudija koji smatraju da im je prekršen njihov nezavisan položaj ili nezavisnost sudstva.“³⁶

Ustav Republike Slovenije³⁷

Član 130.

(*Izbor sudija*)

Sudije bira Državni zbor na prijedlog Sudskog vijeća.

Član 131.

(*Sudsko vijeće*)

Sudsko vijeće čini jedanaest članova. Pet članova bira, na prijedlog predsjednika Republike, Državni zbor među univerzitetskim profesorima prava, advokatima i drugim pravnicima, a šest članova između sebe biraju sudije koje trajno obavljaju sudijsku funkciju. Predsjednika biraju članovi Vijeća između sebe.

Član 132.

(*Prestanak i oduzimanje sudijske funkcije*)

Sudiji prestaje sudijska funkcija ako nastupe razlozi koje propisuje zakon.

Ako sudija u obavljanju sudijske funkcije krši Ustav ili teže krši zakon, Državni zbor može na prijedlog Sudskog vijeća razriješiti sudiju.

U slučaju namjerno počinjenog krivičnog djela zloupotrebom sudijske funkcije, potvrđenog pravomoćnom sudskom odlukom, Državni zbor razrješava sudiju.

Zakon o sudovima

U nastavku istraživanja navedene su odredbe Zakona o sudovima³⁸ koje se odnose na Sudsko vijeće, izbor članova tog organa, njihovo razrješenje, kao i njegove nadležnosti.

Član 18.

Članovi Sudskog vijeća se biraju na period od šest godina i nakon isteka mandata ne mogu biti ponovo izabrani.

Svake tri godine se biraju dva ili tri člana Sudskog vijeća koje bira Državni zbor te tri člana Sudskog vijeća koje između sebe biraju sudije koje trajno obnašaju sudijsku funkciju. Članu Sudskog vijeća koji postane član Sudskog vijeća zbog prijevremenog prestanka mandata prethodnog člana mandat ističe istekom vremena na koje je bio izabran član Sudskog vijeća kojem je mandat prijevremeno prestao.

Član 19.

Predsjednika Sudskog vijeća biraju članovi dvotrećinskom većinom glasova tajnim glasanjem.

³⁶ Izvor: internetska stranica Sudskog vijeća Republike Slovenije <http://www.sodni-svet.si/#ssvet> (datum pristupa 24.06.2020.)

³⁷ Ustav Republike Slovenije, Uradni list RS, br. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 i 75/16. Izvor: internetska stranica Pravno-informacijskog sistema Slovenije <http://pisrs.si/Pis.web/pregleDPrepisa?id=USTA1> (datum pristupa 24.06.2020.)

³⁸ Zakon o sudovima, Uradni list RS, br. 19/94, 45/95, 38/99, 28/00, 73/04, 23/05, 72/05, 100/05, 127/06, 27/07, 67/07, 94/07, 45/08, 96/09, 33/11 i 17/15. Izvor: internetska stranica Pravno-informacijskog sistema Slovenije <http://pisrs.si/Pis.web/pregleDPrepisa?id=ZAKO6841> (datum pristupa 24.06.2020.)

Član 20.

Izbor članova Sudskog vijeća raspisuje predsjednik Državnog zbora najmanje tri mjeseca prije isteka mandata članova Sudskog vijeća.

Ako je potrebno zbog prijevremenog prestanka mandata (tačka 2. do 4. stav 1. člana 27.) raspisati zamjenske izbore, predsjednik Državnog zbora ih raspisuje najkasnije jedan mjesec nakon prestanka mandata člana Sudskog vijeća.

Od raspisivanja izbora do dana glasanja mora proći najmanje pedeset dana.

Lista kandidata za članove Sudskog vijeća koje predlaže predsjednik Republike Državnom zboru mora biti predložena najkasnije dvadeset dana prije dana glasanja.

Član 21.

Na kandidatskoj listi za izbor članova Sudskog vijeća koje bira Državni zbor na prijedlog predsjednika Republike mora biti predložen veći broj kandidata od broja članova koji se biraju, ali najviše dvostruko više od broja članova koji se biraju. Izbor je tajan.

Član 22.

Izbori članova Sudskog vijeća iz reda sudija su neposredni i tajni. Pravo izbora imaju sve sudije koje na dan izbora obavljaju sudijsku funkciju i upisani su u sudijski birački spisak koji sadrži ime i prezime sudije te sud u kojem radi.

Po jednog člana Sudskog vijeća biraju sudije koje obnašaju sudijsku funkciju u Vrhovnom судu Republike Slovenije, u višim i okružnim sudovima te općinskim sudovima.

Dva člana Sudskog vijeća biraju sve sudije iz prethodnog stava.

Za člana Sudskog vijeća može biti izabran svaki sudija.

Pri kandidiranju članova Sudskog vijeća treba poštivati jednaku zastupljenost članova s područja svih viših sudova u Republici Sloveniji.

Član 23.

Sudijski birački spisak (u dalnjem tekstu: spisak) iz drugog stava prethodnog člana vodi Vrhovni sud Republike Slovenije. Podaci za spisak se preuzimaju iz centralne kadrovske evidencije odnosno iz akata o imenovanju.

Najkasnije deset dana nakon raspisivanja izbora, Vrhovni sud Republike Slovenije šalje spisak sudovima. Sudija ima pravo uvida u spisak i ima pravo pismeno zahtijevati ispravku, ako sam ili ako neko drugi nije upisan u spisak, ili ako je upisan neko ko po odredbama ovog Zakona nema pravo biranja ili ako su pogrešno upisani lični podaci. Ispravku može zahtijevati najmanje tri dana prije izbora.

Ako je zahtjev za ispravku spiska opravдан, Vrhovni sud Republike Slovenije pravi ispravku spiska, a ako smatra da zahtjev nije utemeljen, u roku od dva dana od prijema zahtjeva za ispravku spiska mora donijeti odluku o odbacivanju zahtjeva.

Protiv odluke iz prethodnog stava dozvoljeno je pokretanje upravnog spora pred nadležnim sudom u roku od 24 sata nakon obavijesti o odluci. Sud mora donijeti odluku u sljedećih 48 sati.

Član 24.

Na svakoj kandidatskoj listi za člana Sudskog vijeća iz trećeg stava člana 22. ovog Zakona mora biti veći broj kandidata od broja članova koji se biraju, ali najviše četiri puta više od broja članova koji se biraju.

Kandidate za članove Sudskog vijeća sudije predlažu pismeno ili na zborovima sudija. Na kandidatsku listu se uvrštavaju kandidati koje su predložila najmanje tri suca. Ako je broj kandidata veći od odredbe iz prethodnog stava, na kandidatsku listu se uvrštavaju oni kandidati koje je predložilo najviše sudija.

Kandidatske liste potvrđuje i objavljuje izborna komisija najmanje petnaest dana prije dana glasanja.

Član 25.

Izbori se obavljaju na svim sudovima čije sudije biraju člana Sudskog vijeća, isti dan.

Za glasanje na izborima analogno se primjenjuju odredbe Poglavlja IX. Zakona o izborima u Državni zbor (Uradni list RS, št. 44/92), osim ako je tim Zakonom drugačije propisano.

Glasa se lično putem glasačkog listića na kojem se zaokružuje ime sudije koji se bira.

Izabran je sudija koji je dobio najviše glasova. Ako su dva kandidata ili više kandidata dobila podjednako najveći broj glasova, izbori se ponavljaju za te kandidate.

Ako članu Sudskog vijeća iz reda sudija prijevremeno istekne mandat na osnovu tačke 2. ili 3. prvog stava člana 27. ovog Zakona, član Sudskog vijeća iz reda sudija za preostali dio mandata postaje kandidat sa iste liste kandidata sa koje bi bio izabran da nije bio izabran član Sudskog vijeća kojem je prestao mandat. Ako

kandidat u roku od osam dana od poziva za preuzimanje mandata ne dostavi obavijest da preuzima mandat, ta prava se prenose na sljedećeg kandidata.

Ako na listi, odnosno popisu iz prethodnog člana nema sljedećeg kandidata, održavaju se zamjenski izbori. Zamjenski izbori se održavaju prema odredbama ovog Zakona koje se odnose na redovne izbore članova Sudskog vijeća, ako u ovom Poglavlju nije drugačije određeno.

Član 26.

Izbor članova Sudskog vijeća iz reda sudija vodi izborna komisija koju imenuje Sudsko vijeće.

Izborna komisija ima predsjednika i četiri člana te njihove zamjenike. Za predsjednika i zamjenika predsjednika izborne komisije imenuje se sudija Vrhovnog suda.

Izbori se provode na izbornim mjestima. Izborna mjesta su u sjedištima okružnih sudova i u sjedištu Vrhovnog suda Republike Slovenije. U sjedištima okružnih sudova glasaju sve sudije osim sudija Vrhovnog suda.

Rad na izbornim mjestima obavljaju tročlani izborni odbori koje imenuje izborna komisija. Predsjednik izbornog odbora je sudija višeg suda. Predsjednik izbornog odbora pri Vrhovnom sudu Republike Slovenije je sudija tog suda.

Izborna komisija određuje obrasce za provođenje izbora prema odredbama ovog člana te jedinstvene standarde za izborni materijal i druge materijalne uvjete za provođenje izbora.

Član 27.

Članu Sudskog vijeća prestaje mandat:

1. istekom perioda na koji je izabran;
2. ostavkom;
3. članu koji je sudija – prestankom sudijske funkcije ili razrješenjem sa sudijske funkcije;
4. članu koji nije sudija – ako postane trajno nesposoban za obavljanje svoje funkcije ili ako izgubi status na osnovu kojeg je bio izabran.

Član Sudskog vijeća kojem je prestao mandat po tački 1. prethodnog stava ima prava i dužnosti člana Sudskog vijeća do izbora novog člana.

Članu Sudskog vijeća prestaje mandat po tački 2. prvog stava ovog člana danom kada Sudsko vijeće primi njegovu pisano izjavu o ostavci, a po tački 4. - kada ga razriješi Državni zbor.

U slučajevima iz prethodnog stava Sudsko vijeće odmah obavještava predsjednika Državnog zbora, a ako je odstupio odnosno ako je razriješen član Sudskog vijeća kojeg bira Državni zbor, i predsjednika Republike.

Član 28.

Sudsko vijeće ima sljedeće nadležnosti:

- Državnom zboru predlaže kandidate za izbor na sudijsku funkciju;
- Državnom zboru predlaže razrješenje sudije;
- imenuje i razrješava predsjednike sudova, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Slovenije;
- odlučuje o napredovanju u više sudijsko zvanje, o brzom napredovanju u platnim razredima, na položaj savjetnika ili na više sudijsko mjesto, te o posebnom napredovanju u više sudijsko zvanje;
- odlučuje o žalbi na odluku o premještaju odnosno imenovanju na sudijsko mjesto, u sudijsko zvanje odnosno na položaj savjetnika i na odluku o uvrštavanju u platni razred;
- odlučuje o nespojivosti sudijske funkcije;
- daje mišljenje o prijedlogu budžeta za sudove i daje mišljenje Državnom zboru o zakonima koji uređuju položaj, prava i dužnosti sudija te osoblja sudova;
- usvaja kodeks sudijske etike;
- usvaja kriterije za izbor kandidata za sudijsko mjesto nakon prethodnog mišljenja ministra nadležnog za pravosude i kriterije za kvalitet rada sudija za ocjenu sudijske službe;
- daje saglasnost na politiku otkrivanja i kontrole korupcijskih rizika i izloženosti sudova te prati njen provođenje;
- imenuje članove Komisije za etiku i integritet;
- raspravlja i donosi odluke o utemeljenosti žalbe sudije koji smatra da su mu prekršena zakonska prava, nezavisni položaj ili nezavisnost sudstva;
- obavlja druge poslove, ako Zakon tako propisuje.

Sudsko vijeće dvotrećinskom većinom svih članova donosi odluku o prijedlozima za izbor sudija, o imenovanjima i napredovanjima sudija, o uvrštavanju u platni razred, o žalbi na odluku o premještaju odnosno imenovanju na sudijsko mjesto, u sudijsko zvanje odnosno na položaj savjetnika, o žalbama protiv odluke o uvrštavanju u platni razred, o prijedlozima za razrješenje sudija, o kriterijima za izbor kandidata za sudijsko mjesto i o kriterijima za kvalitet rada sudija.

Sudsko vijeće objavljuje usvojene akte na svojoj internetskoj stranici.

Podaci koji se odnose na pojedinca čuvaju se 15 godina od dana prestanka funkcije.

Član 28a.

Sudsko vijeće odluke donosi na sjednicama.

Odluke Sudskog vijeća o izborima, imenovanju, napredovanju u platnom razredu, u zvanju, na položaj ili na više sudijsko mjesto, dodjeljivanju ili premještaju sudije odnosno o imenovanju ili razrješenju predsjednika suda i o žalbama sudija moraju biti obrazložene i nakon uručenja objavljene na internetskoj stranici Sudskog vijeća u anonimnom obliku.

Ministar nadležan za pravosuđe i predsjednik Vrhovnog suda Republike Slovenije mogu na poziv Sudskog vijeća prisustvovati sjednici Sudskog vijeća i imaju pravo na raspravu bez prava na glasanje, posebno kada Sudsko vijeće razmatra pitanja o sudskoj ili pravosudnoj upravi, usvaja mišljenje o prijedlozima zakona koji uređuju položaj, prava i dužnosti sudija, kada usvaja načelna stajališta o stanju u sudstvu ili kada raspravlja o prijedlogu budžeta za sudstvo.

Poslovnikom, koji Sudsko vijeće usvaja dvotrećinskom većinom svih članova, uređuje se postupak vođenja sjednice i način odlučivanja o poslovima koji nisu obuhvaćeni drugim stavom člana 28. ovog Zakona te druga pitanja u vezi s radom Sudskog vijeća.

Član 28.č

Kodeks sudijske etike određuje pravila za službeno i privatno postupanje i ponašanje sudija s ciljem osiguranja nezavisnosti, nepristranosti i poštenja sudija te ugleda sudijske službe.

Sudije su dužne poštovati kodeks sudijske etike pri obavljanju sudijske službe i van nje.

Kodeks sudijske etike objavljuje se na internetskoj stranici Sudskog vijeća i na internetskim stranicama sudova.

Član 28.d

Pri Sudskom vijeću se imenuje Komisija za etiku i integritet koja ima sljedeće zadatke:

- usvaja načelna mišljenja u pogledu postupaka koji predstavljaju kršenje kodeksa sudijske etike;
- daje preporuke za poštivanje pravila sudijske etike i integriteta u skladu s kodeksom sudijske etike;
- usvaja smjernice iz oblasti sudijske etike i integriteta u skladu s kodeksom sudijske etike;
- u saradnji s Centrom za obrazovanje u pravosuđu brine se o obrazovanju i ospozobljavanju sudija u oblasti sudijske etike i integriteta.

Članovi Komisije za etiku i integritet samo su sudije. Detaljni sastav, imenovanje i način rada Komisije za etiku i integritet propisani su poslovnikom Sudskog vijeća.

Načelna mišljenja o vrstama kršenja kodeksa sudijske etike objavljaju se na internetskoj stranici Sudskog vijeća.

Član 29.

Članovima Sudskog vijeća pripada naknada za učestvovanje na sjednicama Sudskog vijeća.

Stručni i administrativni rad za Sudsko vijeće obavlja stručna služba Sudskog vijeća.

Finansijska sredstva za rad Sudskog vijeća i njegove stručne službe osiguravaju se u okviru državnog budžeta Republike Slovenije i to za direktnog budžetskog korisnika - Sudsko vijeće.

Državno tužilačko vijeće

Za razliku od Sudskog vijeća, koje predstavlja najvažniji organ u postupku imenovanja i razrješenja svih sudija u Sloveniji (osim sudija Vrhovnog suda), Državno tužilačko vijeće ima važnu ulogu u imenovanju državnih tužilaca, ali u tom postupku učestvuje zajedno s generalnim državnim tužiocem, ministarstvom nadležnim za pravosuđe i Vladom.

Državno tužilačko vijeće čini 9 članova, i to:

- četiri člana iz reda državnih tužilaca i njih biraju državni tužnici koji nemaju rukovodeće položaje, i to po jednog iz reda vrhovnih državnih tužilaca, viših državnih tužilaca, okružnih državnih tužilaca i općinskih državnih tužilaca;

- četiri člana koja bira Državni zbor na prijedlog predsjednika Republike Slovenije iz reda pravnih stručnjaka,
- jedan član kojeg imenuje ministar za pravosuđe iz reda rukovodilaca okružnih državnih tužilaštava.

Članovi Državnog tužilačkog vijeća se imenjuju odnosno biraju na mandat od šest godina i nakon isteka mandata ne mogu biti ponovno izabrani odnosno imenovani.³⁹ Nadležnosti Državnog tužilačkog vijeća definirane su Zakonom o državnom tužilaštvu,⁴⁰ a izbor onih članova Državnog tužilačkog vijeća koje bira Državni zbor provodi se *mutatis mutandis* po odredbama Zakona o sudovima koje uređuju izbor članova Sudskog vijeća koje predlaže predsjednik Republike. Međutim, Zakon o državnom tužilaštvu ne propisuje posebne kriterije za izbor članova Državnog tužilačkog vijeća.

Državno tužilačko vijeće ima sljedeće nadležnosti:

- daje mišljenje o politici krivičnog gonjenja državnog tužilaštva;
- pokreće inicijative za usvajanje ili izmjene općih uputstava;
- daje mišljenja o prijedlozima za imenovanje državnih tužilaca;
- daje ocjenu državnotužilačke službe i odlučuje o napredovanju državnih tužilaca u skladu sa Zakonom o državnom tužilaštvu;
- daje prijedlog za imenovanje generalnog državnog tužioca i mišljenje o imenovanju njegovog zamjenika te imenuje rukovodioce okružnih državnih tužilaštava i njihove zamjenike;
- odlučuje o premještaju i rasporedu državnih tužilaca u skladu sa Zakonom o državnom tužilaštvu;
- odlučuje o nespojivosti funkcije državnog tužioca;
- daje mišljenje o prijedlogu ukupnog finansijskog plana za državna tužilaštva i daje mišljenje Državnom zboru Republike Slovenije o zakonima koji uređuju položaj, prava i dužnosti državnih tužilaca;
- usvaja kriterije kvalitete rada državnih tužilaca za ocjenu državnotužilačke službe i kriterije uspješnosti rada državnih tužilaštava;
- daje mišljenje o broju mesta državnih tužilaca u državnim tužilaštvinama;
- daje mišljenje o cijelovitom godišnjem izvještaju o radu državnih tužilaštava;
- daje mišljenje o provedbi pravosudnog nadzora;
- predlaže ili zahtijeva eliminiranje kršenja kojima je narušena samostalnost državnog tužilaštva i po potrebi objavljuje i svoje zaključke;
- imenuje i razrješava disciplinske organe po Zakonu o državnom tužilaštvu
- usvaja kriterije i metode za provjeru stručne osposobljenosti i drugih sposobnosti kandidata;
- na prijedlog rukovodioca Specijaliziranog državnog tužilaštva Republike Slovenije odlučuje o prijedlogu za imenovanje državnog pravobranioca za obavljanje zahtjevnijih stručnih poslova za Specijalizirano državno tužilaštvo;
- usvaja kodeks državnotužilačke etike;
- imenuje Komisiju za etiku i integritet;
- daje saglasnost na politiku otkrivanja i kontrole rizika korupcije i izloženosti državnih tužilaštava i prati njeno provođenje;

³⁹ Podaci preuzeti s internetske stranice Državnog tužilačkog vijeća Slovenije <https://www.drzavnotozilski-svet.si/sestava> (datum pristupa 24.06.2020.)

⁴⁰ Zakon o državnom tužilaštvu, Uradni list RS, br. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 i 36/19). Izvor: internetska stranica Pravno-informacijskog sistema Slovenije <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5812> (datum pristupa 24.06.2020.)

- predlaže izmjene i dopune politike otkrivanja i kontrole rizika korupcije i izloženosti državnih tužilaštava;
- odlučuje o drugim pitanjima ako je to propisano zakonom.⁴¹

S obzirom na to da Državno tužilačko vijeće učestvuje u imenovanju državnih tužilaca, u nastavku su navedene odredbe Zakona o državnom tužilaštvu koje propisuju postupak imenovanja državnih tužilaca iz kojih se može vidjeti kakvu ulogu i koliki značaj Državno tužilačko vijeće ima u tom postupku.

Zakon o državnom tužilaštvu

Član 18.

(*Državno tužilačko vijeće*)

(1) Državno tužilačko vijeće je samostalan državni organ koji obavlja zadatke državnotužilačke samouprave i upravne zadatke propisane ovim Zakonom te sudjeluje u osiguranju jedinstva djelovanja i osiguranju samostalnosti državnih tužilaca.

(2) Državno tužilačko vijeće je nadležno za imenovanje i razrješenje rukovodilaca okružnih državnih tužilaštava, ocjenjivanje i napredovanje, premještaj, raspoređivanje i učestvovanje u postupku imenovanja državnih tužilaca, davanje mišljenja o politici krivičnog gonjenja, ocjenjivanje uspješnosti i efikasnosti rada državnih tužilaštava, osiguranje samostalnosti u obavljanju državnotužilačke službe i obavljanje drugih poslova u skladu s ovim Zakonom.

Imenovanje tužilaca

Član 28.

(*Pravila postupka*)

Ukoliko ovaj Zakon ne propisuje drugačije, u pogledu davanja mišljenja i predlaganja državnih tužilaca analogno se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje postupak izbora odnosno imenovanja sudija.

Član 29.

(*Konkurs*)

(1) Upraznjeno mjesto državnog tužioca oglašava ministarstvo⁴² na prijedlog rukovodioca državnog tužilaštva uz prethodnu saglasnost generalnog državnog tužioca.

(2) Konkurs se objavljuje u Službenom listu Republike Slovenije. Rok za prijave ne smije biti kraći od 15 dana.

(3) Za postupak s nepotpunim ili nepravovremenim prijavama analogno se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje postupak izbora odnosno imenovanja sudija.

Član 30.

(*Konkursna dokumentacija*)

(1) Ministarstvo, najkasnije pet dana od prijema podataka iz sljedećeg stava, šalje rukovodiocu državnog tužilaštva u kojem je oglašen upražnjeni položaj sve prijave koje nije odbacilo.

(2) Prijavama kandidata ministarstvo dodaje i podatke o usavršavanju, radu, ocjenama službe, priznanjima ili mogućim privomoćno izrečenim disciplinskim sankcijama kandidatima:

- o pripravničkom stažu ako je završen u pravosuđu;
- pravosudnom ispitu;
- iz lične evidencije i ličnog spisa kandidata koji su obavljali službu ili rad u državnom tužilaštvu, sudu ili državnom pravobranilaštvu;
- za kandidata koji je obavljao posao advokata, notara, izvršitelja ili stečajnog upravitelja odnosno za kandidata koji je bio javni službenik, podatke navedene u prethodnim alinejama pribavlja iz evidencija koje vode nadležni organi.

(3) Državni organi, organi samoupravnih lokalnih zajednica i nosioci javne vlasti moraju na zahtjev ministarstva besplatno dostaviti podatke o kandidatima iz prethodnog stava ako njima raspolažu.

(4) Podatke koje nije moguće dobiti na način iz prethodnih stavova dostavlja sam kandidat najkasnije 15 dana od prijema poziva ministarstva.

⁴¹ Član 102. Zakona o državnom tužilaštvu

⁴² Pod pojmom „ministarstvo“ Zakon podrazumijeva ministarstvo nadležno za pravosuđe.

(5) Ministarstvo dobija podatke iz prethodnih stavova u cilju donošenja mišljenja o podobnosti kandidata za oglašeni položaj.

Član 31.

(*Mišljenje rukovodioca državnog tužilaštva*)

(1) Rukovodilac državnog tužilaštva najkasnije 20 dana od dana kada primi konkursnu dokumentaciju donosi obrazloženo mišljenje o podobnosti svakog kandidata, pri čemu se mora rukovoditi kriterijima iz zakona koji se koriste za izbor i napredovanje državnog tužioca. Mišljenje uručuje kandidatu, koji na njega dostavlja obrazložene komentare u roku od osam dana od prijema mišljenja.

(2) Najkasnije osam dana od prijema komentara, odnosno isteka roka iz prethodnog stava rukovodilac državnog tužilaštva donosi konačno mišljenje koje s konkursnom dokumentacijom i mogućim kandidatovim komentarima šalje Državnom tužilačkom vijeću.

(3) Obrazloženo mišljenje rukovodioca o prikladnosti kandidata mora obuhvatati kandidatove lične podatke te podatke i ocjenu o stručnom znanju, drugim sposobnostima i iskustvima koji se zahtijevaju za obavljanje državnotužilačke službe (u daljem tekstu: stručna sposobljenost).

(4) Rukovodilac državnog tužilaštva može posebno navesti koje kandidate smatra najprikladnijim za popunu upražnjenog položaja i to obrazložiti.

Član 32.

(*Mišljenje Državnog tužilačkog vijeća*)

(1) Nepotpune ili neblagovremene prijave koje ministarstvo nije odbacilo i prijave kandidata koji ne ispunjavaju opće ili posebne uvjete za oglašen državnotužilački položaj odbacuje Državno tužilačko vijeće.

(2) Državno tužilačko vijeće u postupku davanja mišljenja nije vezano za mišljenje rukovodioca Državnog tužilaštva o prikladnosti kandidata.

(3) Na osnovu podataka koji se temelje na konkursnoj dokumentaciji i mišljenju rukovodioca državnog tužilaštva, Državno tužilačko vijeće može obaviti provjeru stručnog znanja, ličnih karakteristika, sposobnosti i vještina koje su potrebne za obavljanje državnotužilačke službe te psihološke testove i razgovore s kandidatima, i donijeti mišljenje o prijedlogu za imenovanje. U mišljenju rangira kandidate s obzirom na ocjenu o prikladnosti za imenovanje i navodi razloge za rangiranje.

(4) Mišljenje iz prethodnog stava Državno tužilačko vijeće uručuje kandidatu i rukovodicu državnog tužilaštva na kojem je oglašen upražnjeni položaj. Kandidat i rukovodilac državnog tužilaštva mogu dostaviti obrazložene komentare o mišljenju u roku od osam dana od njegovog prijema.

(5) Kriterije i metode za provjeru stručne sposobljenosti i drugih sposobnosti kandidata iz trećeg stava ovog člana usvaja Državno tužilačko vijeće.

Član 33.

(*Konačno mišljenje Državnog tužilačkog vijeća*)

(1) U roku od osam dana od prijema komentara odnosno istekom roka iz posljednjeg stava prethodnog člana Državno tužilačko vijeće donosi konačno mišljenje koje s konkursnom dokumentacijom i mogućim komentarima kandidata odnosno rukovodioca državnog tužilaštva šalje ministru.⁴³

(2) Ako se ministar ne slaže s konačnim mišljenjem, mora u roku od 15 dana od njegovog prijema obrazloženo zahtijevati da Državno tužilačko vijeće po potrebi prikupi i uzme u obzir dodatne podatke ili dokaze, ili da dopuni obrazloženje ili doneše novo konačno mišljenje prema odredbama prethodnog člana.

(3) Ako Državno tužilačko vijeće pri ponovnom razmatranju iz prethodnog stava doneše odluku dvotrećinskom većinom glasova svih članova, ministar mora dostaviti prijedlog u skladu sa usvojenim konačnim mišljenjem.

(4) Ako Državno tužilačko vijeće pri ponovnom razmatranju iz prethodnog stava ne doneše odluku dvotrećinskom većinom glasova svih članova, smatra se da konkurs nije uspio.

Član 34.

(*Imenovanje*)

(1) Državne tužioce imenuje Vlada Republike Slovenije na prijedlog ministra.

(2) Vlada Republike Slovenije dostavlja odluku o imenovanju svim kandidatima koji su se prijavili na slobodno državnotužilačko mjesto ako njihove prijave u konkursnoj proceduri nisu odbijene. Ako je pokrenut upravni spor, nadležni sud mora donijeti odluku u roku od 30 dana.

(3) Akti o imenovanjima se objavljaju u Službenom listu Republike Slovenije (...)

⁴³ Pod pojmom „ministar“ Zakon podrazumijeva ministra nadležnog za pravosuđe.

II.f Hrvatska

Nezavisnost suda je postulat pravne države.⁴⁴ Samostalnost i nezavisnost sudske vlasti u Republici Hrvatskoj osigurava Državno sudbeno vijeće, koje samostalno odlučuje o imenovanju, napredovanju, premještaju, razrješenju i disciplinskoj odgovornosti suda i predsjednika sudova (osim predsjednika Vrhovnog suda). U okviru hrvatskog pravosudnog sistema postoji i Državnoodvjetničko vijeće, koje je, pored ostalog, nadležno za imenovanje i razrješenje zamjenika državnih odvjetnika te županijskih i općinskih državnih odvjetnika. Oba vijeća imaju po 11 članova izabralih na mandat od četiri godine. U oba vijeća se imenuju po dva saborska zastupnika, po dva univerzitetska profesora pravnih nauka i po sedam članova iz relevantnih organa (sudije u Državno sudbeno vijeće, odnosno zamjenici državnog tužioca u Državnoodvjetničko vijeće).

Državno sudbeno vijeće

Nadležnosti, broj članova, način njihovog izbora i mandat, kao i područje rada ovog organa uređeni su Ustavom Republike Hrvatske (čl. 123. i 124.)⁴⁵ i Zakonom o Državnom sudbenom vijeću.⁴⁶

Ustav Republike Hrvatske

Članak 123.

Sudačka dužnost je stalna.

Sudac će biti razriješen sudačke dužnosti:

- ako to sam zatraži,
- ako trajno izgubi sposobnost obavljati svoju dužnost,
- ako bude osuđen za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja sudačke dužnosti,
- ako u skladu sa zakonom, zbog počinjenoga teškog stegovnog djela, tako odluči Državno sudbeno vijeće,
- kad navrši sedamdeset godina.

Protiv odluke o razrješenju sudačke dužnosti sudac ima pravo u roku od 15 dana od dana dostave odluke, podnijeti Ustavnom судu Republike Hrvatske žalbu o kojoj Ustavni sud odlučuje na način i u sastavu određenom Ustavnim zakonom o Ustavnom судu Republike Hrvatske.

Protiv odluke Državnog sudbenog vijeća o stegovnoj odgovornosti sudac ima, u roku od 15 dana od dana dostave odluke, pravo žalbe Ustavnom судu Republike Hrvatske. O žalbi odlučuje Ustavni sud na način i po postupku kako je to određeno Ustavnim zakonom o Ustavnom судu Republike Hrvatske.

U slučajevima iz stavka 3. i 4. ovoga članka Ustavni sud dužan je odlučiti u roku od 30 dana od primitka žalbe. Odluka Ustavnog судa isključuje pravo na ustavnu tužbu.

Sudac ne može biti premješten protivno njegovoj volji osim u slučaju ukidanja suda ili preustroja suda u skladu sa zakonom.

⁴⁴ Krapac, D. (1997). 'Neovisnost sudaca kao postulat pravne države: njemačka iskustva, hrvatski problemi', Politička misao, 34(1), str. 63-111. Preuzeto s: <https://hrcak.srce.hr/105783> (Datum pristupa: 26.06.2020.) Autor je redovni profesor na Katedri za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta u Zagrebu i bivši član Državnog sudbenog vijeća Republike Hrvatske.

⁴⁵ Ustav Republike Hrvatske. Izvor: internetska stranica Narodnih novina

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_07_85_2422.html (datum pristupa 26.06.2020.)

⁴⁶ Zakon o Državnom sudbenom vijeću, Narodne novine 116/10, 57/11, 130/11, 13/13, 28/13, 82/15, 67/18 i 126/19. Izvor: internetska stranica Narodnih novina http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_10_116_3051.html (datum pristupa 26.06.2020.)

Sudac ne može obavljati službu ili posao koje je zakon odredio kao nespojive sa sudačkom dužnošću.

Članak 124.

Državno sudbeno vijeće je samostalno i neovisno tijelo koje osigurava samostalnost i neovisnost soubene vlasti u Republici Hrvatskoj.

Državno sudbeno vijeće, u skladu s Ustavom i zakonom, samostalno odlučuje o imenovanju, napredovanju, premještaju, razrješenju i stegovnoj odgovornosti sudaca i predsjednika sudova, osim predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Odluke iz stavka 2. ovoga članka Državno sudbeno vijeće donosi na nepristran način, a na temelju kriterija propisanih zakonom.

Državno sudbeno vijeće sudjeluje u ospozobljavanju i usavršavanju sudaca i drugog pravosudnog osoblja.

Državno sudbeno vijeće ima jedanaest članova, a čine ga sedam sudaca, dva sveučilišna profesora pravnih znanosti i dva saborska zastupnika, od kojih jedan iz redova oporbe.

Članovi Državnoga sudbenog vijeća biraju predsjednika između sebe.

Predsjednici sudova ne mogu biti birani za članove Državnoga sudbenog vijeća.

Članovi Državnoga sudbenog vijeća biraju se na razdoblje od četiri godine, s tim da članom

Državnoga sudbenog vijeća nitko ne može biti više od dva puta.

Djelokrug, ustrojstvo, način izbora članova i način rada Državnoga sudbenog vijeća uređuju se zakonom.

Zakon o Državnom sudbenom vijeću

Članak 2.

Vijeće je samostalno i neovisno tijelo koje osigurava samostalnost i neovisnost soubene vlasti u Republici Hrvatskoj.

Članak 4.

(1) Vijeće ima jedanaest članova, a čine ga sedam sudaca, dva sveučilišna profesora pravnih znanosti i dva saborska zastupnika od kojih je jedan iz redova oporbe.

(2) Članove Vijeća iz reda sudaca čine:

- dva suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske,
- jedan sudac visokih sudova,
- tri suca županijskog suda,
- jedan sudac provstupanjskih sudova.

Članak 4.a

Sucima izabranim u Državno sudbeno vijeće umanjuju se obveze u obavljanju sudačke dužnosti, i to predsjedniku Vijeća za 75%, a članovima za 20%.

Postupak izbora članova i predsjednika Državnoga sudbenog vijeća i prestanak njihove dužnosti

Članak 5.

(1) Članovi Vijeća biraju se na razdoblje od četiri godine, s time da članom Vijeća nitko ne može biti više od dva puta.

(2) Ako članu Vijeća dužnost prestane prije isteka vremena na koje je izabran, na njegovo se mjesto do isteka mandata Vijeća bira drugi član.

Članak 6.

Izbore za članove Vijeća iz reda sudaca provodi Povjerenstvo za izbor članova Vijeća (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), kandidacijski odbori i izborni odbori.

Kandidiranje

Članak 12.

- (1) Pravo predlaganja kandidata za članove Vijeća iz reda sudaca imaju svi suci.
- (2) Kandidat za člana Vijeća ne može biti sudac kojemu je u posljednje četiri godine izrečena stegovna kazna.
- (3) Svaki kandidat za člana Vijeća mora dati pisani pristanak na kandidaturu.

Članak 34.

- (1) Članove Vijeća iz reda sveučilišnih profesora pravnih znanosti, na prijedlog fakultetskih vijeća, biraju svi profesori pravnih fakulteta u Republici Hrvatskoj.
- (2) Fakultetska vijeća utvrđuju listu kandidata za izbor članova Vijeća.
- (3) Postupak izbora Povjerenstva za provođenje izbora i način provođenja izbora uređuje se Poslovnikom koji donose dekani pravnih fakulteta.

Članak 35.

Dva člana Vijeća imenuje Hrvatski sabor iz reda svojih zastupnika od kojih je jedan iz reda oporbe.

Prestanak dužnosti člana Vijeća

Članak 40.

- (1) Članu prestaje dužnost u Vijeću prestankom dužnosti na osnovi koje je izabran, danom prestanka te dužnosti.
- (2) Odluku kojom se utvrđuje prestanak dužnosti člana donosi predsjednik Vijeća, a za predsjednika Vijeća zamjenik predsjednika.
- (3) Član Vijeća bit će razriješen dužnosti prije isteka vremena na koje je imenovan:
 - ako to sam zatraži,
 - ako bude osuđen za kazneno djelo,
 - ako trajno izgubi sposobnost obavljati svoju dužnost.
- (4) Odluka o razrješenju člana Vijeća donosi se većinom glasova svih članova Vijeća.
- (5) Odluku o razrješenju dužnosti člana Vijeća, iz redova saborskih zastupnika i sveučilišnih profesora donosi tijelo koje ih je izabralo odnosno imenovalo, a za članove Vijeća iz reda sudaca odluku donosi Vijeće.
- (6) Član Vijeća protiv kojega je pokrenut kazneni postupak za kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, a za koje se može izreći kazna zatvora od 5 godina ili teža kazna, ne može sudjelovati u radu Vijeća do pravomočnog okončanja tog postupka. Odluku o udaljenju donosi Vijeće.

Članak 41.

- (1) Predsjednika i zamjenika predsjednika Vijeća biraju članovi Vijeća između sebe, na vrijeme od četiri godine, a predsjednik Vijeća mora biti iz redova sudaca.

(2) Predsjednik Vijeća:

1. predstavlja Vijeće,
2. saziva i predsjedava sjednicama Vijeća,
3. predlaže dnevni red sjednica,
4. objavljuje rezultate glasovanja,
5. potpisuje akte koje donosi Vijeće,
6. skrbi o izvršavanju odluka Vijeća,
7. obavlja i druge poslove određene zakonom ili općim aktom.

Djelokrug i način rada državnog sudbenog vijeća

Članak 42.

- (1) U djelokrug Vijeća spada:

- imenovanje sudaca,
- imenovanje i razrješenje predsjednika sudova,
- odlučivanje o imunitetu sudaca,

- premještaj sudaca,
- vođenje stegovnog postupka i odlučivanje o stegovnoj odgovornosti sudaca,
- odlučivanje o razrješenju sudaca,
- sudjelovanje u ospozobljavanju i usavršavanju sudaca i sudskih službenika,
- donošenje Metodologije izrade ocjene sudaca,
- vođenje osobnih očeviđnika sudaca,
- davanje odobrenja za obavljanje druge službe ili posla uz obnašanje sudačke dužnosti,
- vođenje i kontrola imovinskih kartica sudaca.

(2) Član Vijeća izuzet je od obavljanja dužnosti člana Vijeća u postupku imenovanja sudaca, imenovanja i razrješenja predsjednika sudova, premještaja sudaca, odlučivanja o razrješenju sudaca, stegovnom postupku, vođenja i kontrole imovinskih kartica sudaca te u postupku odlučivanja o imunitetu suca ako mu je kandidat ili sudac, odnosno jedan od kandidata ili sudaca:

- 1) bračni ili izvanbračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stupnja, bez obzira na to je li bračni ili izvanbračni odnos prestao ili nije,
- 2) srodnik u uspravnoj liniji do bilo kojeg stupnja, a u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja,
- 3) u odnosu skrbnika, štićenika, posvojitelja i posvojenika.

(3) Član Vijeća, čim sazna da postoji koji od razloga za izuzeće iz stavka 2. ovoga članka, dužan je odmah prekinuti obavljanje svih radnji u postupku i o tome obavijestiti Vijeće.

(4) Ako član Vijeća, izvan slučajeva iz stavka 2. ovoga članka, zna za okolnosti koje izazivaju sumnju u njegovu nepristranost u postupcima iz stavka 1. ovoga članka, dužan je o tome odmah obavijestiti Vijeće koje će donijeti odgovarajuću odluku.

(5) Kandidat u postupku pred Vijećem može tražiti izuzeće njegova člana ako smatra da postoje okolnosti koje izazivaju sumnju u njegovu nepristranost u navedenom postupku.

Sredstva za rad

Članak 90.

(1) Sredstva za rad Vijeća osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(2) Naredbodavac za izvršenje finansijskog plana sredstava iz stavka 1. ovoga članka je predsjednik Vijeća.

Članak 91.

Prijedlog godišnjeg proračuna za svoj rad Vijeće podnosi Vladi Republike Hrvatske.

Članak 92.

(1) Predsjedniku i članovima Vijeća zbog obavljanja dužnosti pripada naknada nastalih troškova, naknada za neostvarenu plaću ili zaradu i nagrada.

(2) Odluku o uvjetima i visini naknada i nagrade iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske.

Državnoodvjetničko vijeće

Ustav Republike Hrvatske (čl. 125.) i Zakon o Državnoodvjetničkom vijeću⁴⁷ uređuju pitanja koja se odnose na imenovanje i mandat članova Državnoodvjetničkog vijeća, kao i na rad ovog organa.

Ustav Republike Hrvatske

Državno odvjetništvo Članak 125.

⁴⁷ Zakon o Državnoodvjetničkom vijeću (Narodne novine broj 67/2018). Izvor: internetska stranica Narodnih novina https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_07_67_1359.html (datum pristupa 26.06.2020.)

Državno odvjetništvo je samostalno i neovisno pravosudno tijelo ovlašteno i dužno postupati protiv počinitelja kaznenih i drugih kažnjivih djela, poduzimati pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske te podnosići pravna sredstva za zaštitu Ustava i prava.

Glavnoga državnog odvjetnika Republike Hrvatske imenuje na vrijeme od četiri godine Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, uz prethodno mišljenje nadležnog odbora Hrvatskoga sabora.

Zamjenike državnih odvjetnika, u skladu s Ustavom i zakonom, imenuje, razrješuje i o njihovoj stegovnoj odgovornosti odlučuje Državnoodvjetničko vijeće.

Odluke iz stavka 3. ovoga članka Državnoodvjetničko vijeće donosi na nepristran način, a na temelju kriterija propisanih zakonom.

Zamjenici državnog odvjetnika državnoodvjetničku dužnost obavljaju stalno.

Državnoodvjetničko vijeće ima jedanaest članova, a čine ga sedam zamjenika državnog odvjetnika, dva sveučilišna profesora pravnih znanosti i dva saborska zastupnika, od kojih jedan iz redova oporbe.

Članovi Državnoodvjetničkog vijeća biraju se na vrijeme od četiri godine, s tim da članom Državnoodvjetničkog vijeća nitko ne može biti više od dva puta.

Članovi Državnoodvjetničkog vijeća biraju predsjednika između sebe.

Celnici državnih odvjetništava ne mogu biti birani za članove Državnoodvjetničkog vijeća.

Djelokrug, ustrojstvo, način izbora članova i način rada Državnoodvjetničkog vijeća uređuju se zakonom.

Ustanovljavanje, ustrojstvo, djelokrug i nadležnost državnog odvjetništva uređuju se zakonom.

Zakon o Državnoodvjetničkom vijeću

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje djelokrug i način rada Državnoodvjetničkog vijeća (u dalnjem tekstu: Vijeće), uvjeti i postupak za izbor predsjednika i članova Vijeća, uvjeti i postupak za imenovanje, napredovanje, premještač i razrješenje državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika, postupak za utvrđivanje stegovne odgovornosti zamjenika državnih odvjetnika, kao i druga pitanja vezana za rad Vijeća.

Članak 3.

Vijeće je samostalno i neovisno tijelo koje osigurava samostalnost i neovisnost državnog odvjetništva u Republici Hrvatskoj.

Članak 5.

(1) Vijeće ima jedanaest članova.

(2) Vijeće čini sedam zamjenika državnih odvjetnika, dva zastupnika Hrvatskoga sabora, od kojih je jedan iz redova oporbe, i dva sveučilišna profesora pravnih znanosti.

(3) Članove Vijeća iz reda zamjenika državnih odvjetnika čine:

- tri zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske
- dva zamjenika županijskih državnih odvjetnika
- dva zamjenika općinskih državnih odvjetnika.

(4) U sastavu Vijeća iz stavka 3. ovoga članka osigurat će se razmjerna teritorijalna zastupljenost državnih odvjetništava i odgovarajuća zastupljenost kaznenih i građansko-upravnih odjela.

(5) Povjerenstvo za izbor članova Vijeća (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) posebnom uputom uređuje način ostvarivanja načela zastupljenosti iz stavka 4. ovoga članka.

Mandat

Članak 6.

(1) Članovi Vijeća biraju se na razdoblje od četiri godine.

(2) Članom Vijeća može se biti najviše dva puta.

(3) Ako članu Vijeća dužnost prestane prije isteka vremena na koje je izabran odnosno imenovan, na njegovo se mjesto do isteka mandata Vijeća bira odnosno imenuje drugi član.

Tijela za provedbu izbora članova Vijeća

Članak 7.

Tijela za provedbu izbora članova Vijeća iz reda državnih odvjetnika su Povjerenstvo za izbor članova Vijeća (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), kandidacijski odbori i izborni odbori.

Povjerenstvo za izbor članova Vijeća

Članak 8.

(1) Povjerenstvo ima pet članova, od kojih se dva imenuju iz reda zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, dva iz reda zamjenika županijskih državnih odvjetnika i jedan iz reda zamjenika općinskih državnih odvjetnika.

(2) Povjerenstvo imenuje Prošireni kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske na vrijeme od pet godina.

(3) Predsjednika Povjerenstva biraju članovi Povjerenstva između sebe.

(4) Ako članu Povjerenstva prestane državnoodvjetnička dužnost za vrijeme trajanja mandata ili on prestane biti član Povjerenstva na vlastiti zahtjev, Prošireni kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske imenovat će drugog člana iz reda zamjenika državnih odvjetnika sukladno stavku 1. ovoga članka.

(5) Članovi Povjerenstva ne mogu biti kandidati za članove Vijeća.

(6) Tehničku potporu Povjerenstvu pružaju stručne službe Vijeća.

Djelokrug Povjerenstva za izbor članova Vijeća

Članak 9.

(1) U djelokrug Povjerenstva spada:

1. određivanje izbornih mesta i imenovanje članova izbornih odbora
2. prikupljanje kandidatura za članove Vijeća i provođenje kandidacijskog postupka
3. utvrđivanje lista kandidata za članove Vijeća
4. nadzor nad tiskanjem glasačkih listića
5. skrb o zakonitoj provedbi izbora i davanje uputa za rad izbornih odbora
6. utvrđivanje rezultata izbora za članove Vijeća.

(2) Odluka o utvrđivanju rezultata izbora objavljuje se u »Narodnim novinama« te na mrežnim stranicama Vijeća.

Kandidacijski odbori

Članak 10.

(1) Kandidacijski odbor Državnog odvjetništva Republike Hrvatske je Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, a kandidacijske odbore županijskih državnih odvjetništava čine svi državni odvjetnici i svi zamjenici državnih odvjetnika imenovani u državna odvjetništva na području pojedinog županijskog državnog odvjetništva.

(2) Kandidacijski odbori prikupljaju kandidature za članove Vijeća i provode kandidacijski postupak.

(3) Način rada kandidacijskih odbora i postupak kandidiranja sukladno članku 5. stavku 4. ovoga Zakona propisat će se Poslovnikom o radu kandidacijskih odbora koji donosi Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Dan provedbe izbora za članove Vijeća

Članak 12.

(1) Dan provedbe izbora za članove Vijeća iz redova zamjenika državnih odvjetnika određuje se Odlukom Vijeća o raspisivanju izbora.

(2) Odluka o raspisivanju izbora objavljuje se u »Narodnim novinama« i na mrežnim stranicama Vijeća.

(3) Od dana raspisivanja do dana izbora za članove Vijeće mora proteći najmanje 30 dana.

Kandidiranje

Članak 13.

- (1) Kandidat za člana Vijeća iz reda zamjenika općinskog i županijskog državnog odvjetnika može biti svaki zamjenik državnog odvjetnika koji najmanje pet godina obnaša dužnost na razini državnog odvjetništva za koju se kandidira.
- (2) Kandidat za člana Vijeća ne može biti zamjenik kojem je u posljednje četiri godine izrečena pravomoćna stegovna kazna te nisu ispunjeni uvjeti za njezino brisanje iz evidencije.
- (3) Državni odvjetnici ne mogu biti kandidati za članove Vijeća.
- (4) Svaki kandidat za člana Vijeća mora dati pisani pristanak na kandidaturu.

Predlaganje kandidata

Članak 14.

- (1) Prijedlog kandidata iz reda zamjenika državnih odvjetnika mora osigurati zastupljenost kandidata iz Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, županijskih i općinskih državnih odvjetništava.
- (2) Pravo predlaganja kandidata za članove Vijeća iz reda zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske ima svaki član kandidacijskog odbora Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, a pravo predlaganja kandidata za članove Vijeća iz reda zamjenika županijskih državnih odvjetnika i iz reda zamjenika općinskih državnih odvjetnika ima svaki član kandidacijskih odbora županijskih državnih odvjetništava.
- (3) Na temelju prijedloga iz stavka 2. ovoga članka Kandidacijski odbor Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i kandidacijski odbori županijskih državnih odvjetništava glasovanjem određuju po dva kandidata za svakog člana koji se bira iz reda zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, iz reda zamjenika županijskih državnih odvjetnika i iz reda zamjenika općinskih državnih odvjetnika.
- (4) Prijedlog kandidata za članove Vijeća Kandidacijski odbor Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i kandidacijski odbori županijskih državnih odvjetništava dostavljaju Povjerenstvu najkasnije u roku od 15 dana od dana raspisivanja izbora.
- (5) U prijedlogu kandidata obvezno se navodi državno odvjetništvo u kojem zamjenik državnog odvjetnika obnaša dužnost.

Sastavljanje lista

Članak 15.

- (1) Na temelju prijedloga Kandidacijskog odbora Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i kandidacijskih odbora županijskih državnih odvjetništava Povjerenstvo sastavlja liste, i to posebno za članove Vijeća iz reda zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, posebno za članove Vijeća iz reda zamjenika županijskih državnih odvjetnika i posebno za članove Vijeća iz reda zamjenika općinskih državnih odvjetnika.
- (2) Kandidati se u listu unose prema abecednom redu svojih prezimena. Uz ime i prezime kandidata navodi se državno odvjetništvo u kojem kandidat obnaša državnoodvjetničku dužnost.
- (3) Povjerenstvo će u roku od 48 sati od predaje kandidature objaviti liste svih pravovaljano predloženih kandidata na mrežnim stranicama Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

Pravo glasa

Članak 16.

- (1) Pravo glasa na izborima imaju svi državni odvjetnici i zamjenici državnih odvjetnika.
- (2) Za kandidate s liste za članove Vijeća glasuju svi državni odvjetnici i zamjenici državnih odvjetnika.

Glasovanje

Članak 19.

- (1) Glasovanje se obavlja osobno, glasačkim listićima. Nitko ne može glasovati u ime druge osobe.
- (2) Glasački listići tiskaju se za svaku listu kandidata, a sadrže:
1. ime i prezime kandidata te državno odvjetništvo u kojem obnaša državnoodvjetničku dužnost
 2. broj kandidata koji se s te liste bira za Vijeće.

(3) Tiskanje glasačkih listića izravno nadzire Povjerenstvo.

Članak 20.

- (1) Glasački listić popunjava se tako da se za svakog člana Vijeća zaokruži broj jednog od kandidata koji se biraju za to mjesto člana Vijeća.
(2) Važeći glasački listić je onaj iz kojeg se na siguran i nedvojben način može utvrditi za koje je kandidate državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika glasovao.

Zaštita izbora

Članak 27.

- (1) Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i izbora može podnijeti svaki kandidat.
(2) Prigovor se podnosi Povjerenstvu u roku od 48 sati, računajući od dana kad je izvršena radnja na koju je prigovor stavljen.
(3) Povjerenstvo je dužno donijeti rješenje o prigovoru u roku od 48 sati od dana kada je prigovor stavljen.

Članovi Vijeća iz reda sveučilišnih profesora pravnih znanosti i zastupnika Hrvatskog sabora
Članak 32.

- (1) Dva člana Vijeća iz reda sveučilišnih profesora pravnih znanosti, na prijedlog fakultetskih vijeća, biraju svi profesori pravnih fakulteta u Republici Hrvatskoj tajnim glasovanjem.
(2) Fakultetska vijeća utvrđuju listu kandidata za izbor članova Vijeća.
(3) Postupak kandidiranja i izbora članova Vijeća iz reda sveučilišnih profesora pravnih znanosti uređuje se pravilima koja donose dekani pravnih fakulteta.

Članak 33.

Dva člana Vijeća iz reda zastupnika Hrvatskog sabora imenuje Hrvatski sabor, pri čemu je jedan član iz redova oporbe.

Zabrana imenovanja na dužnost u državno odvjetništvo višeg stupnja i za državnog odvjetnika
Članak 37.

Za vrijeme obnašanja dužnosti člana Vijeća zamjenici državnih odvjetnika ne mogu biti imenovani na državnoodvjetničku dužnost u državno odvjetništvo višeg stupnja, niti mogu biti imenovani za državnog odvjetnika.

Prestanak i razrješenje dužnosti člana Vijeća

Članak 38.

- (1) Članu Vijeća prestaje dužnost u Vijeću po sili zakona danom prestanka dužnosti koju je obavljao u vrijeme kada je izabran odnosno imenovan za člana Vijeća te stavljanjem u mirovanje mandata zastupnika u Hrvatskom saboru.
(2) Prestankom dužnosti iz stavka 1. ovoga članka ne smatra se imenovanje člana Vijeća za zamjenika državnog odvjetnika u drugo državno odvjetništvo istog stupnja.
(3) Odluku kojom se utvrđuje prestanak dužnosti člana Vijeća donosi predsjednik Vijeća, a za predsjednika Vijeća zamjenik predsjednika.
(4) Član Vijeća bit će razriješen dužnosti prije isteka vremena na koje je izabran:
1. na vlastiti zahtjev
2. ako bude osuđen za kazneno djelo
3. ako trajno izgubi sposobnost obavljati svoju dužnost
4. danom pravomoćnosti odluke Vijeća o izricanju stegovne kazne.
(5) Prijedlog za razrješenje dužnosti člana Vijeća prije isteka vremena na koje je izabran za članove Vijeća iz reda zamjenika državnih odvjetnika može podnijeti Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske.
(6) Odluku o razrješenju dužnosti člana Vijeća iz reda zamjenika državnih odvjetnika donosi Vijeće, a odluku o razrješenju dužnosti člana Vijeća iz reda zastupnika Hrvatskog sabora i sveučilišnih profesora pravnih znanosti donosi tijelo koje ih je imenovalo odnosno izabralo.

Članak 39.

(1) Sud koji je članu Vijeća izrekao osuđujuću presudu za kazneno djelo dužan je bez odgode Vijeću dostaviti pravomočnu presudu, a Vijeće će o tome odmah izvijestiti Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

(2) Prijedlog za pokretanje postupka radi utvrđivanja trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje dužnosti za člana Vijeća iz reda zamjenika državnog odvjetnika podnosi predsjednik Vijeća, a za predsjednika najmanje tri člana Vijeća. Prijedlog se podnosi Kolegiju Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

Udaljenje od obavljanja dužnosti

Članak 40.

(1) Član Vijeća može biti udaljen od obavljanja dužnosti ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak za kazneno djelo za koje može biti izrečena kazna zatvora.

(2) Član Vijeća bit će udaljen od obavljanja dužnosti ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak za kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti, a za koje se može izreći kazna zatvora od pet godina ili teža kazna, ili ako je podnesen zahtjev za pokretanje stegovnog postupka.

(3) Odluku o udaljenju od obavljanja dužnosti iz stavka 1. ovoga članka donosi Vijeće:

- za člana, na prijedlog predsjednika Vijeća
- za predsjednika, na prijedlog tri člana Vijeća.

(4) Odluku o udaljenju od obavljanja dužnosti iz stavka 2. ovoga članka donosi Vijeće po službenoj dužnosti.

(5) Udaljenje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka može trajati najduže do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka odnosno stegovnog postupka.

Djelokrug Vijeća

Članak 41.

(1) U djelokrug Vijeća spada:

- imenovanje i razrješenje zamjenika državnih odvjetnika
- imenovanje i razrješenje županijskih i općinskih državnih odvjetnika
- premještaj zamjenika državnih odvjetnika
- vođenje postupka i odlučivanje o stegovnoj odgovornosti zamjenika državnih odvjetnika
- raspisivanje izbora za članove Vijeća iz reda zamjenika državnih odvjetnika
- sudjelovanje u osposobljavanju i usavršavanju državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika
- odlučivanje o prigovoru na ocjenu obnašanja dužnosti
- vođenje očeviđnika državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika
- davanje odobrenja za obavljanje druge službe ili posla uz obnašanje državnoodvjetničke dužnosti
- vođenje i kontrola imovinskih kartica državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika
- obavljanje drugih poslova u skladu sa zakonom.

(2) Sadržaj, oblik i način vođenja očeviđnika državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika uredit će Vijeće pravilima.

Izuzeće

Članak 42.

(1) Član Vijeća izuzet je od obavljanja dužnosti člana Vijeća u postupku imenovanja i razrješenja zamjenika državnih odvjetnika, imenovanja i razrješenja županijskih i općinskih državnih odvjetnika, premještaja zamjenika državnih odvjetnika, vođenja postupka i odlučivanja o stegovnoj odgovornosti zamjenika državnih odvjetnika, odlučivanja o prigovoru na ocjenu, nadzora nad točnosti prijavljenih podataka u imovinskim karticama državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika ako mu je kandidat, državni odvjetnik ili zamjenik državnog odvjetnika odnosno jedan od kandidata, državnih odvjetnika ili zamjenika državnih odvjetnika:

- 1) bračni ili izvanbračni drug, životni partner ili srodnik po tazbini do drugog stupnja, bez obzira na to jesu li brak, izvanbračna zajednica odnosno životno partnerstvo prestali ili ne
- 2) srodnik u uspravnoj liniji do bilo kojeg stupnja, a u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja
- 3) skrbnik, štićenik, posvojitelj ili posvojenik.

(2) Član Vijeća čim sazna da postoji koji od razloga za izuzeće iz stavka 1. ovoga članka, dužan je odmah prekinuti obavljanje svih radnji u postupku i o tome obavijestiti Vijeće.

(3) Ako član Vijeća, osim slučajeva iz stavka 1. ovoga članka, zna za okolnosti koje izazivaju sumnju u njegovu nepristranost u postupcima iz stavka 1. ovoga članka, dužan je o tome odmah obavijestiti Vijeće koje će donijeti odgovarajuću odluku.

(4) Kandidat u postupku pred Vijećem može tražiti izuzeće njegova člana ako smatra da postoje okolnosti koje izazivaju sumnju u njegovu nepristranost u navedenom postupku.

Postupak imenovanja zamjenika državnih odvjetnika

Članak 55.

(1) Državni odvjetnik u državnom odvjetništvu u kojem postoji potreba za imenovanje zamjenika državnog odvjetnika ili neposredno viši državni odvjetnik izvijestit će o tome Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

(2) Oglas o popunjavanju slobodnih mjesta zamjenika državnog odvjetnika imenovanjem Vijeće objavljuje na prijedlog Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

(3) Oglas o slobodnim mjestima iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama« i na mrežnim stranicama Vijeća, a sadrži poziv kandidatima da u roku, koji ne smije biti kraći od 15 dana niti dulji od 30 dana, podnesu prijavu s dokazima o ispunjavanju uvjeta propisanih za imenovanje zamjenika državnog odvjetnika i podatke o svom radu.

(4) Odluku o objavi oglasa o slobodnim mjestima zamjenika državnih odvjetnika, kao i odluku o poništenju oglasa donosi Vijeće.

Članak 56.

(1) Za zamjenike općinskih državnih odvjetnika Vijeće imenuje kandidate koji su završili Državnu školu za pravosudne dužnosnike. Izbor kandidata za zamjenike općinskih državnih odvjetnika mora biti utemeljen na završnoj ocjeni koju su kandidati ostvarili u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike i ostvarenim bodovima na razgovoru, prema utvrđenom redoslijedu kandidata.

(2) Kada u postupku imenovanja zamjenika općinskih državnih odvjetnika sudjeluju kandidati koji su završili Državnu školu za pravosudne dužnosnike, a završnu ocjenu u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike ostvarili su na temelju različitih mjerila, vrijednost završne ocjene tih kandidata usklađuje se tako da se završna ocjena svakog kandidata pomnoži koeficijentom.

(3) Koeficijent iz stavka 2. ovoga članka za svakog kandidata izračunava se tako da se najviša moguća završna ocjena prema propisima koji su važili u vrijeme prijave na oglas o slobodnom mjestu zamjenika općinskog državnog odvjetnika podijeli najvišom mogućom završnom ocjenom koju je prema važećim propisima kandidat mogao ostvariti u vrijeme svoga ocjenjivanja.

(4) Na temelju broja bodova ostvarenog završnom ocjenom u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike Vijeće utvrđuje redoslijed kandidata koji se objavljuje na mrežnim stranicama Vijeća.

(5) Vijeće će na razgovor pozvati kandidate prema utvrđenom redoslijedu iz stavka 4. ovoga članka. Na razgovoru se može ostvariti najviše 15 bodova.

(6) Na razgovoru iz stavka 5. ovoga članka kandidatima se postavljaju pitanja koja se odnose na njihov dosadašnji rad i aktivnosti, a na temelju kojih se može utvrditi njihov osjećaj za pravdu, sposobnost primjerenog i odgovornog obnašanja dužnosti te njihova motiviranost za obnašanje dužnosti. Svim kandidatima u istom postupku imenovanja na strukturiranom razgovoru postavljaju se ista pitanja te se neposredno nakon razgovora sa svakim pojedinim kandidatom vrednuje njegov razgovor s Vijećem.

(7) Na temelju broja bodova ostvarenih završnom ocjenom u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike i na razgovoru Vijeće utvrđuje redoslijed kandidata i objavljuje ga na mrežnim stranicama Vijeća. Vijeće će imenovati zamjenika državnog odvjetnika između najviše 10 kandidata koji su ostvarili najveći broj bodova, s tim da razlika između izabranog kandidata i kandidata s najvećim brojem bodova ne smije biti veća od 10 bodova.

(8) Prije donošenja odluke o imenovanju Vijeće kandidate s ostvarenim najvećim brojem bodova prema utvrđenom redoslijedu iz stavka 7. ovoga članka upućuje na psihološko testiranje radi utvrđenja sposobnosti za obnašanje državnoodvjetničke dužnosti.

(9) Za kandidate iz stavka 8. ovoga članka koji zadovolje na psihološkom testiranju Vijeće nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji podnosi zahtjev za provedbu temeljne sigurnosne provjere.

(10) Ako kandidat iz stavka 9. ovog članka odbije dati suglasnost za provođenje temeljne sigurnosne provjere ili se u odnosu na tog kandidata utvrđi postojanje sigurnosnih zapreka, Vijeće podnosi zahtjev nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji za provedbu temeljne sigurnosne provjere prvog kandidata koji je ostvario sljedeći najveći broj bodova.

(11) Na temelju izvješća nadležne sigurnosno-obavještajne agencije o rezultatu sigurnosne provjere koja se provodi sukladno zakonu kojim se uređuju sigurnosne provjere Vijeće donosi ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka. Za zamjenika općinskog državnog odvjetnika ne može se imenovati kandidat u odnosu na kojeg se utvrđi postojanje sigurnosnih zapreka.

(12) Pravila o načinu provođenja i ocjenjivanju razgovora te pravila o sadržaju psihološkog testiranja donosi Vijeće.

Članak 64.

Vijeće će razriješiti zamjenika državnog odvjetnika dužnosti:

1. na vlastiti zahtjev
2. zbog trajnog gubitka sposobnosti za obnašanje dužnosti
3. zbog osude za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim za obnašanje državnoodvjetničke dužnosti
4. ako dvaput uzastopce bude ocijenjen da nezadovoljavajuće obnaša državnoodvjetničku dužnost
5. izricanjem odluke o stegovnoj kazni razrješenja
6. ako se ne podvrgne odgovarajućem liječničkom pregledu radi ocjene sposobnosti za obnašanje državnoodvjetničke dužnosti.

Imenovanje državnih odvjetnika

Članak 69.

(1) Županijski državni odvjetnik imenuje se iz reda državnih odvjetnika, zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, zamjenika u posebnom državnom odvjetništvu i zamjenika županijskog državnog odvjetnika, koji su najmanje dvije godine obnašali državnoodvjetničku dužnost zamjenika županijskog državnog odvjetnika.

(2) Županijskog državnog odvjetnika, uz prethodno mišljenje Kolegija Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, na prijedlog Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske imenuje Vijeće na vrijeme od četiri godine.

Članak 70.

(1) Općinski državni odvjetnik imenuje se iz reda državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika.

(2) Općinskog državnog odvjetnika, uz prethodno mišljenje kolegija županijskog državnog odvjetništva i županijskog državnog odvjetnika, na prijedlog Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, imenuje Vijeće na vrijeme od četiri godine.

Članak 71.

(1) Županijski državni odvjetnik i općinski državni odvjetnik ne mogu biti imenovani više od dva mandata uzastopce u istom državnom odvjetništvu.

(2) Vrijeme na koje je imenovan državni odvjetnik započinje teći danom stupanja na dužnost.

(3) Ako općinski ili županijski državni odvjetnik ne bude ponovo imenovan, nakon isteka mandata nastavlja raditi kao zamjenik državnog odvjetnika u istom državnom odvjetništvu ili se, ako je to za njega povoljnije, vraća na mjesto zamjenika državnog odvjetnika u državnom odvjetništvu u kojem je prije imenovanja obnašao državnoodvjetničku dužnost.

Sredstva za rad Državnoodvjetničkog vijeća

Članak 104.

(1) Za rad Vijeća osiguravaju se posebna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(2) Naredbodavac za izvršenje finansijskog plana sredstava iz stavka 1. ovoga članka je predsjednik Vijeća.

Članak 105.

- (1) Predsjedniku i članovima Vijeća zbog obavljanja dužnosti pripada naknada nastalih troškova, naknada za neostvarenu plaću ili zaradu i nagrada.
(2) Odluku o uvjetima i visini naknada i nagrade iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske.

II.g Crna Gora

Ustavom Crne Gore je propisano postojanje dva nezavisna državna organa – Sudskog savjeta i Tužilačkog savjeta. Ovi organi imaju značajne nadležnosti koje se odnose na imenovanja i razrješenja sudija, odnosno tužilaca, njihovog raspoređivanja itd. U nastavku ćemo navesti samo najznačajnije dijelove relevantnih zakona koji se odnose na Sudski i Tužilački savjet.

Sudski savjet

Sastav, broj članova i način njihovog imenovanja te nadležnosti Sudskog savjeta propisani su Ustavom Crne Gore (čl. 125. - 128.)⁴⁸ i Zakonom o Sudskom savjetu i sudijama. Članovi Sudskog savjeta biraju se na mandat od četiri godine, a sredstva za rad ovog organa obezbjeđuju se iz državnog budžeta, u okviru razdjela budžeta za sudstvo.

Prema *Ustavu*, Sudski savjet je samostalan i nezavisni organ, koji obezbjeđuje nezavisnost i samostalnost sudova i sudija. Sudski savjet ima predsjednika i devet članova. Predsjednik Sudskog savjeta je predsjednik Vrhovnog suda, a članovi Sudskog savjeta su:

- četiri sudije koje bira i razrješava Konferencija sudija;⁴⁹
- dva poslanika koje bira i razrješava Skupština iz reda parlamentarne većine i opozicije;
- dva ugledna pravnika koje bira i razrješava predsjednik Crne Gore;
- ministar pravde.

Sastav Sudskog savjeta proglašava predsjednik Crne Gore. Mandat Sudskog savjeta je četiri godine.⁵⁰

Nadležnosti Sudskog savjeta

Kako je propisano *Ustavom*, Sudski savjet:

- bira i razrješava sudiju, predsjednika suda i sudiju-porotnika;
- utvrđuje prestanak sudijske funkcije;
- utvrđuje broj sudija i sudija-porotnika u sudu;
- razmatra izvještaj o radu suda, predstavke i pritužbe na rad suda i zauzima stavove o njima;
- odlučuje o imunitetu sudije;
- predlaže Vladi iznos sredstava za rad sudova;
- vrši i druge poslove utvrđene zakonom.

Sudski savjet odlučuje većinom glasova svih članova. U postupcima disciplinske odgovornosti sudija, ministar pravde ne glasa.⁵¹

⁴⁸ Ustav Crne Gore. Izvor: internetska stranica Skupštine Crne Gore <http://www.skupstina.me/images/dokumenti/ustav-crne-gore.pdf> (datum pristupa 26.06.2020.)

⁴⁹ Konferenciju sudija čine sve sudije i predsjednici sudova (Član 9. st. 2. Zakona o Sudskom savjetu i sudijama).

⁵⁰ Članovi 126. i 127. Ustava Crne Gore

⁵¹ Član 128. Ustava Crne Gore

Pored nadležnosti utvrđenih Ustavom, Sudski savjet, po *Zakonu o Sudskom savjetu i sudijama*:

- 1) odlučuje o disciplinskoj odgovornosti sudija i predsjednika sudova;
- 2) obezbjeđuje korišćenje, funkcionalnost i jednoobraznog pravosudnog informacionog sistema, u dijelu koji se odnosi na sudove;
- 3) stara se o edukaciji sudija i predsjednika sudova;
- 4) vodi evidenciju podataka o sudijama i predsjednicima sudova;
- 5) razmatra pritužbe na rad sudija i predsjednika sudova;
- 6) razmatra pritužbe sudija i zauzima stavove u vezi ugrožavanja njihove nezavisnosti i samostalnosti;
- 7) predlaže okvirna mjerila o potrebnom broju sudija i ostalih državnih službenika i namještenika u sudovima;
- 8) daje mišljenje o nespojivosti obavljanja određenih poslova sa vršenjem sudske funkcije;
- 9) obrazuje Komisiju za ocjenjivanje sudija;
- 10) bira disciplinskog tužioca;
- 11) donosi poslovnik Sudskog savjeta;
- 12) utvrđuje metodologiju za izradu izvještaja o radu sudova i godišnjeg rasporeda poslova u суду;
- 13) izdaje službene legitimacije sudija i predsjednika sudova i vodi evidenciju službenih legitimacija;
- 14) daje mišljenja na nacrte propisa iz oblasti pravosuđa;
- 15) vrši i druge poslove utvrđene zakonom.⁵²

Zakonom o Sudskom savjetu i sudijama, pored ostalog, detaljnije se uređuju način izbora i prestanak mandata članova Sudskog savjeta, kao i organizacija i način rada tog organa.⁵³

Članovi Sudskog savjeta

Članovi Savjeta moraju biti lica visokih moralnih i profesionalnih kvaliteta koji u obavljanju svojih dužnosti postupaju nezavisno i nepristrasno. Prilikom predlaganja i izbora članova Sudskog savjeta vodi se računa o nacionalnoj i rodno balansiranoj zastupljenosti.⁵⁴ Sredstva za rad Sudskog savjeta obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore, a Savjet tim sredstvima raspolaže samostalno.⁵⁵ Članove Sudskog savjeta iz reda sudija bira i razrješava Konferencija sudija, tajnim glasanjem. Konferenciju sudija čine sve sudije i predsjednici sudova. Konferencija sudija donosi Etički kodeks sudija i bira predsjednika komisije za praćenje primjene tog kodeksa.⁵⁶

Članovi Sudskog savjeta iz reda sudija su:

- tri člana iz reda sudija Vrhovnog suda, Apelacionog suda, Upravnog suda, Višeg suda za prekršaje, Privrednog suda i viših sudova, koji imaju najmanje 10 godina radnog iskustva kao sudija,

⁵² Član 27. Zakona o Sudskom savjetu i sudijama. "Službeni list Crne Gore, broj 11/2015" od 12.03.2015. Izvor: internetska stranica Službenog lista Crne Gore <http://www.sluzbenelist.me/pregled-dokumenta-2/?id={214906D7-6D33-4529-B7FB-BA64EBB52DC6}> (datum pristupa 30.06.2020.)

⁵³ Član 1. Zakona o Sudskom savjetu i sudijama

⁵⁴ Član 3. Zakona o Sudskom savjetu i sudijama

⁵⁵ Član 6. Zakona o Sudskom savjetu i sudijama

⁵⁶ Član 9. Zakona o Sudskom savjetu i sudijama

- jedan član iz reda sudija osnovnih sudova i sudova za prekršaje koji ima najmanje pet godina radnog iskustva kao sudija.

Za člana Sudskog savjeta iz reda sudija ne može biti izabran sudija koji je ocijenjen ocjenom ne zadovoljava ili kojem je izrečena disciplinska sankcija.⁵⁷

Za člana Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika može biti birano lice koje ima najmanje 15 godina radnog iskustva na pravnim poslovima i uživa lični i profesionalni ugled, da nije osuđivan za krivična djela koja čine sudije nedostojnim za obavljanje sudijske funkcije u skladu sa Zakonom o Sudskom savjetu i sudijama.⁵⁸

Član Sudskog savjeta iz reda sudija, odnosno uglednih pravnika, može biti ponovo biran za člana Sudskog savjeta po isteku četiri godine od prestanka prethodnog mandata u Savjetu.⁵⁹

Članu Savjeta mandat prestaje prije isteka vremena na koje je izabran:

- ako mu prestane funkcija na koju je izabran u Sudski savjet,
- ako podnese ostavku;
- ako bude osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora.⁶⁰

Razrješenje člana Sudskog savjeta

Član Sudskog savjeta razrješava se ako:

- vrši svoju dužnost nesavjesno i neprofesionalno,
- je osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti u Sudskom savjetu.

Nesavjesnim i neprofesionalnim vršenjem dužnosti smatra se postupanje člana Sudskog savjeta koje je suprotno zakonom propisanim ovlašćenjima, kao i neispunjavanje zakonom propisanih obaveza. Djelo koje člana Sudskog vijeća čini nedostojnim za vršenje dužnosti u Sudskom savjetu je krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, za koje je propisana kazna zatvora. Član Sudskog savjeta iz reda sudija razrješava se i u slučaju kad mu je izrečena disciplinska sankcija. U prethodno navedenim slučajevima, prijedlog za razrješenje člana Sudskog savjeta podnosi Sudski savjet organu koji ga je izabrao. Mandat člana Sudskog savjeta prestaje na dan kad ga organ koji ga je izabrao razriješi.⁶¹

Tužilački savjet

Propisi koji uspostavljaju i određuju rad Tužilačkog savjeta su Ustav Crne Gore (čl. 136.)⁶² i Zakon o Državnom tužilaštvu (Poglavlje III, čl. 18.-42.).⁶³

Prema *Ustavu*, Tužilački savjet obezbjeđuje samostalnost državnog tužilaštva i državnih tužilaca. Tužilački savjet bira i razrješava Skupština Crne Gore. Izbor, mandat, nadležnosti, organizacija i način rada Tužilačkog savjeta uređuju se zakonom.⁶⁴

⁵⁷ Član 12. Zakona o Sudskom savjetu i sudijama

⁵⁸ Član 16. stav 1 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama

⁵⁹ Član 18. Zakona o Sudskom savjetu i sudijama

⁶⁰ Član 19. stav 1 Zakona o Sudskom savjetu i sudijama

⁶¹ Iz člana 20. Zakona o Sudskom savjetu i sudijama

⁶² Ustav Crne Gore. Izvor: internetska stranica Skupštine Crne Gore <http://www.skupstina.me/images/dokumenti/ustav-crne-gore.pdf> (datum pristupa 26.06.2020.)

⁶³ Zakon o Državnom tužilaštvu. "Službeni list Crne Gore, broj 11/2015" od 12.03.2015. Izvor: internetska stranica Službenog lista Crne Gore <http://www.sluzbenilist.me/pregled-dokumenta-2/?id={5EB8A47D-5973-4B17-811A-0492E674F7691}> (datum pristupa 30.06.2020.)

⁶⁴ Član 136. Ustava Crne Gore

Sastav Tužilačkog savjeta

Tužilački savjet ima predsjednika i deset članova. Predsjednik Tužilačkog savjeta je vrhovni državni tužilac. Članovi Tužilačkog savjeta su:

- 1) pet državnih tužilaca koji imaju stalnu funkciju i najmanje pet godina radnog iskustva u obavljanju tužilačke funkcije, od kojih četiri iz Vrhovnog državnog tužilaštva, Specijalnog državnog tužilaštva i viših državnih tužilaštava, a jedan iz osnovnih državnih tužilaštava, a koje bira i razrješava Konferencija državnih tužilaca;
- 2) četiri ugledna pravnika koje bira i razrješava Skupština Crne Gore, na prijedlog nadležnog radnog tijela;
- 3) jedan predstavnik organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa, kojeg imenuje ministar pravde iz reda zaposlenih u Ministarstvu pravde.

Za člana Tužilačkog savjeta iz reda državnih tužilaca ne može biti izabran državni tužilac koji je ocijenjen ocjenom ne zadovoljava ili kojem je izrečena disciplinska sankcija. Sastav Tužilačkog savjeta proglašava predsjednik Crne Gore. Administrativne poslove za Tužilački savjet obavlja Sekretarijat Tužilačkog savjeta.⁶⁵

Mandat Tužilačkog savjeta

Mandat Tužilačkog savjeta je četiri godine. Mandat članu Tužilačkog savjeta koji je naknadno izabran na upražnjeno mjesto u Tužilačkom savjetu ističe istekom mandata Tužilačkog savjeta. Po prestanku mandata člana Tužilačkog savjeta, organ koji ga je izabrao bira odmah novog člana.⁶⁶ Članovi Savjeta iz reda državnih tužilaca i uglednih pravnika mogu biti ponovo birani za člana Tužilačkog savjeta po isteku četiri godine od prestanka prethodnog mandata u Tužilačkom savjetu.⁶⁷

Članu Tužilačkog savjeta prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

- 1) ako mu prestane funkcija na osnovu koje je izabran u Tužilački savjet;
- 2) ako podnese ostavku;
- 3) ako bude osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora.⁶⁸

Razrješenje člana Tužilačkog savjeta

Član Tužilačkog savjeta se razrješava, ako:

- 1) vrši svoju dužnost nesavjesno i neprofesionalno;
- 2) je osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti u Tužilačkom savjetu.⁶⁹

Nadležnosti Tužilačkog savjeta

Tužilački savjet:

- 1) utvrđuje broj državnih tužilaca;
- 2) utvrđuje predlog za razrješenje vrhovnog državnog tužioca;
- 3) odlučuje o disciplinskoj odgovornosti državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava;
- 4) stara se o edukaciji državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava;

⁶⁵ Član 18. Zakona o Državnom tužilaštvu

⁶⁶ Član 19. Zakona o Državnom tužilaštvu

⁶⁷ Član 28. Zakona o Državnom tužilaštvu

⁶⁸ Član 29. st. 1. Zakona o Državnom tužilaštvu

⁶⁹ Član 30. st. 1. Zakona o Državnom tužilaštvu

- 5) obezbjeđuje korišćenje, funkcionalnost i jednoobraznog Pravosudnog informacionog sistema u dijelu koji se odnosi na Državno tužilaštvo;
- 6) vodi evidenciju podataka o državnim tužiocima i rukovodicima državnih tužilaštava;
- 7) donosi poslovnik Tužilačkog savjeta;
- 8) daje mišljenje o nespojivosti obavljanja određenih poslova sa vršenjem tužilačke funkcije;
- 9) razmatra pritužbe državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava i zauzima stavove u vezi ugrožavanja njihove samostalnosti;
- 10) razmatra pritužbe na rad državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u pogledu zakonitosti rada;
- 11) obrazuje Komisiju za ocjenjivanje državnih tužilaca;
- 12) bira disciplinskog tužioca;
- 13) utvrđuje metodologiju za izradu izvještaja o radu Državnog tužilaštva i godišnjeg rasporeda poslova;
- 14) izdaje službene legitimacije državnim tužiocima i rukovodicima državnih tužilaštava i vodi evidenciju službenih legitimacija;
- 15) vrši i druge poslove utvrđene zakonom.⁷⁰

II.h Srbija

U sistemu pravosuđa Srbije postoje Visoki savjet sudstva i Državno vijeće tužilaca. To su samostalni državni organi čiji je zadatak obezbjeđenje samostalnosti sudova i sudija odnosno tužilaca. Oba organa imaju po 11 članova (tri člana po položaju i osam izbornih članova koje bira Narodna skupština). Izborni članovi se biraju na mandat od pet godina.

Visoki savjet sudstva

Uspostavljanje, sastav i nadležnosti ovog Savjeta propisani su Ustavom Republike Srbije (čl. 147, 153, 154. i 155.),⁷¹ a detaljno uređeni, kao i ostala pitanja, Zakonom o Visokom savjetu sudstva.⁷² Visoki savjet sudstva je nezavisani i samostalan organ koji obezbjeđuje i garantuje nezavisnost i samostalnost sudova i sudija. Ima važnu ulogu u izboru i imenovanju sudija za trajno obavljanje sudske funkcije te njihovom razrješenju sa sudske funkcije. Od 11 članova koji čine ovaj organ, njih šest su sudije sa stalnom sudske funkcijom.

Izborni član Savjeta razrješava se funkcije prije isteka vremena na koje je izabran ako tu funkciju ne vrši u skladu sa Ustavom i zakonom, i ako je osuđen za krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora, odnosno za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije člana Savjeta.

<u><i>Ustav Republike Srbije</i></u>
<i>Izbor sudija</i>

⁷⁰ Član 37. Zakona o Državnom tužilaštву

⁷¹ Ustav Republike Srbije. Izvor: internetska stranica Visokog savjeta sudstva <https://vss.sud.rs/sr-lat/dokumenti/ustav> (datum pristupa 30.06.2020.)

⁷² Zakon o Visokom savjetu sudstva, Sl. glasnik RS, br. 116/2008, 101/2010, 88/2011 i 106/2015). Izvor: internetska stranica Visokog savjeta sudstva <https://vss.sud.rs/sites/default/files/attachments/Zakon%20o%20Visokom%20savetu%20sudstva%2001.01.2016..pdf> (datum pristupa 30.06.2020.)

Član 147.

Narodna skupština, na predlog Visokog saveta sudstva, bira za sudiju lice koje se prvi put bira na sudijsku funkciju.

Mandat sudiji koji je prvi put izabran na sudijsku funkciju traje tri godine.

Visoki savet sudstva, u skladu sa zakonom, bira sudije za trajno obavljanje sudijske funkcije, u istom ili drugom суду.

Visoki savet sudstva odlučuje i o izboru sudija koji su na stalnoj sudijskoj funkciji u drugi ili viši sud.

8. Visoki savet sudstva

Položaj, sastav i izbor

Član 153.

Visoki savet sudstva je nezavisan i samostalan organ koji obezbeđuje i garantuje nezavisnost i samostalnost sudova i sudija.

Visoki savet sudstva ima 11 članova.

U sastav Visokog saveta sudstva ulaze predsednik Vrhovnog kasacionog suda, ministar nadležan za pravosuđe i predsednik nadležnog odbora Narodne skupštine, kao članovi po položaju i osam izbornih članova koje bira Narodna skupština, u skladu sa zakonom.

Izborne članove čine šest sudija sa stalnom sudijskom funkcijom, od kojih je jedan sa teritorije autonomnih pokrajina, i dva ugledna i istaknuta pravnika sa najmanje 15 godina iskustva u struci, od kojih je jedan advokat, a drugi profesor pravnog fakulteta.

Predsednici sudova ne mogu biti izborni članovi Visokog saveta sudstva.

Mandat članova Visokog saveta sudstva traje pet godina, osim za članove po položaju.

Član Visokog saveta sudstva uživa imunitet kao sudija.

Nadležnost Visokog saveta sudstva

Član 154.

Visoki savet sudstva bira i razrešava sudije, u skladu sa Ustavom i zakonom, predlaže Narodnoj skupštini izbor sudija prilikom prvog izbora na sudijsku funkciju, predlaže Narodnoj skupštini izbor predsednika Vrhovnog kasacionog suda i predsednika sudova, u skladu sa Ustavom i zakonom, učestvuje u postupku za prestanak funkcije predsednika Vrhovnog kasacionog suda i predsednika sudova, na način predviđen Ustavom i zakonom, vrši i druge poslove odredene zakonom.

Pravni lek

Član 155.

Protiv odluke Visokog saveta sudstva može se uložiti žalba Ustavnom суду, u slučajevima propisanim zakonom.

Zakon o Visokom savjetu sudstva

U Srbiji je od ranije postojao Visoki savjet pravosuđa, čije nadležnosti su bile propisane Zakonom o sudijama. Usvajanjem novog Zakona 2008. godine uspostavljen je Visoki savjet sudstva, koji je preuzeo nadležnosti dotadašnjeg Visokog savjeta pravosuđa koje su se odnosile na sudije.

Zakon o Visokom savjetu sudstva podijeljen je na sedam poglavlja i njim je uređen položaj, nadležnost, organizacija i način rada Visokog savjeta sudstva, kao i uslovi i postupak za izbor njegovih izbornih članova, trajanje mandata i prestanak njihove funkcije te obezbjeđenje uslova i sredstava za rad Savjeta. U nastavku će biti navedene samo neke odredbe ovog Zakona koje se za istraživanje čine najvažnijima. Odredbe Zakona o položaju i sastavu Savjeta su istovjetne ustavnim odredbama, pa ih ne ponavljamo.

Zakon o Visokom savetu sudstva

Sredstva za rad Saveta

Član 3

Sredstva za rad Saveta obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, na predlog Saveta. Savet samostalno raspolaže sredstvima iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom.

Sastav Saveta

Član 5

Savet ima 11 članova.

Članovi Saveta su predsednik Vrhovnog kasacionog suda, ministar nadležan za pravosuđe i predsednik nadležnog odbora Narodne skupštine, kao članovi po položaju i osam izbornih članova koje bira Narodna skupština, u skladu sa ovim zakonom.

Izborne članove čine šest sudija sa stalnom sudijskom funkcijom, od kojih je najmanje jedan sa teritorije autonomnih pokrajina i dva ugledna i istaknuta pravnika sa najmanje 15 godina iskustva u struci, od kojih je jedan advokat, a drugi profesor pravnog fakulteta.

Predsednik Saveta

Član 6

Predsednik Vrhovnog kasacionog suda je po položaju predsednik Saveta.

Predsednik Saveta predstavlja Savet, rukovodi njegovim radom i vrši druge poslove u skladu sa zakonom.

Mandat članova

Član 12

Mandat članova Saveta traje pet godina, osim za članove po položaju.

Izborni članovi Saveta mogu biti ponovo birani, ali ne uzastopno.

Za vreme trajanja mandata, sudija koji je član Saveta ne može biti biran za sudiju drugog suda.

Nadležnost saveta

Član 13

Savet:

- bira sudije za trajno obavljanje sudijske funkcije;
- odlučuje o prestanku sudijske funkcije;
- predlaže Narodnoj skupštini kandidate za izbor sudija prilikom prvog izbora na sudijsku funkciju;
- predlaže Narodnoj skupštini izbor i razrešenje predsednika Vrhovnog kasacionog suda i predsednika suda;
- predlaže Vrhovnom kasacionom sudu kandidate za sudije Ustavnog suda;
- imenuje sudije porotnike;
- odlučuje o premeštanju, upućivanju i prigovoru o udaljenju sudija;
- odlučuje o nespojivosti vršenja drugih službi i poslova sa sudijskom funkcijom;
- odlučuje u postupku vrednovanja rada sudija i predsednika suda;
- određuje sastav, trajanje i prestanak mandata članova disciplinskih organa, imenuje članove disciplinskih organa i uređuje način rada i odlučivanja u disciplinskim organima;
- odlučuje o pravnim lekovima u disciplinskom postupku;
- daje saglasnost na program stalne obuke za sudije i zaposlene u sudovima i vrši nadzor nad njegovim sprovodenjem;
- utvrđuje program početne obuke za sudije;
- donosi Etički kodeks;
- određuje broj sudija i sudija porotnika za svaki sud;
- obavlja poslove pravosudne uprave iz svoje nadležnosti;
- odlučuje o pitanjima imuniteta sudija i članova Saveta;
- predlaže obim i strukturu budžetskih sredstava neophodnih za rad sudova za tekuće rashode i vrši nadzor nad njihovim trošenjem, u skladu sa zakonom;

- odlučuje o prigovorima u postupku izbora za članove Saveta iz reda sudija;
- obrazuje svoja radna tela i stalne i povremene komisije i vrši izbor njihovih članova;
- daje mišljenje o izmenama postojećih ili donošenju novih zakona koji uređuju položaj sudija, organizaciju i postupanje sudova, kao i drugih sistemskih zakona koje sudovi primenjuju ili su od značaja za obavljanje sudske funkcije;
- odlučuje o postojanju uslova za naknadu štete zbog nezakonitog i nepravilnog rada sudije;
- podnosi godišnji izveštaj o svom radu Narodnoj skupštini;
- obavlja poslove u vezi sa sprovođenjem Nacionalne strategije reforme pravosuđa iz svoje nadležnosti;
- obaveštava javnost o svom radu;
- sarađuje sa sudske savetima drugih država i međunarodnim organizacijama;
- donosi akte predviđene zakonom;
- obavlja i druge poslove određene zakonom.

Postupak za izbor članova saveta

Ovlašćeni predлагаči

Član 20

Izborne članove Saveta bira Narodna skupština na predlog ovlašćenih predлагаča.

Ovlašćeni predлагаč za izborne članove Saveta iz reda sudija je Savet.

Savet je obavezan da predloži Narodnoj skupštini kandidate koji su neposredno izabrani od strane sudija na način i u postupku predviđenim ovim zakonom.

Ovlašćeni predлагаč za izbornog člana Saveta iz reda advokata je Advokatska komora Srbije.

Kandidate za izbornog člana Saveta iz reda profesora pravnog fakulteta predlaže zajednička sednica dekana pravnih fakulteta u Republici Srbiji.

Kandidovanje i predlaganje

Član 21

Odluku o otpočinjanju postupka predlaganja kandidata za izborne članove Saveta donosi predsednik Saveta najmanje šest meseci pre isteka mandata izbornih članova Saveta.

Odluka iz stava 1. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluku o otpočinjanju postupka predlaganja kandidata za izborne članove Saveta predsednik Saveta dostavlja predsedniku Izborne komisije Saveta, predsedniku Advokatske komore Srbije i dekanu najstarijeg pravnog fakulteta u Republici Srbiji.

Ovlašćeni predлагаči moraju dostaviti imena kandidata za izborne članove Saveta Narodnoj skupštini Republike Srbije najkasnije 90 dana pre dana isteka mandata izbornih članova Saveta.

Zastupljenost sudova

Član 22

Izborni članovi Saveta iz reda sudija biraju se iz sledećih sudova:

- jedan iz Vrhovnog kasacionog suda, Privrednog apelacionog suda i Upravnog suda;
- jedan iz apelacionih sudova;
- jedan iz viših i privrednih sudova;
- dva iz osnovnih sudova, prekršajnih sudova i Višeg prekršajnog suda;
- jedan iz sudova sa teritorije autonomnih pokrajina.

Uslovi za kandidovanje

Član 23

Kandidat za izbornog člana Saveta iz reda sudija može biti svaki sudija sa stalnom sudske funkcijom.

Status kandidata stiče sudija koga predloži sednica svih sudija jednog ili više sudova prema vrsti i stepenu suda, odnosno suda sa teritorije autonomnih pokrajina u kojima kandidat vrši sudske funkcije, kao i sudija koga podrži najmanje 20 sudija prema vrsti i stepenu suda, odnosno suda sa teritorije autonomnih pokrajina u kojem vrši sudske funkcije.

Sednica svih sudija jednog suda može da predloži samo jednog kandidata. Na sednici svih sudija, o predloženim kandidatima, glasa se tajno.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, za sticanje statusa kandidata za izbornog člana Saveta iz reda sudija Vrhovnog kasacionog suda, Višeg prekršajnog suda, Privrednog apelacionog suda i Upravnog suda nije potreban predlog Opšte sednice, odnosno sednice svih sudija, već se status kandidata stiče prijavom.

Predsednik suda ne može biti kandidat za izbor u Savetu.

Prestanak funkcije članova Saveta

Razlozi prestanka

Član 39

Članovima po položaju prestaje funkcija u Savetu kada im prestane funkcija po osnovu koje su postali članovi Saveta.

Izbornim članovima prestaje funkcija u Savetu trajnim gubitkom radne sposobnosti za obavljanje funkcije člana Saveta, ostavkom na članstvo u Savetu, istekom mandata i razrešenjem.

Izbornim članovima Saveta iz reda sudija prestaje funkcija u Savetu i prestankom sudske funkcije.

Izbornom članu Saveta iz reda advokata prestaje funkcija u Savetu i brisanjem iz imenika advokata.

Izbornom članu Saveta iz reda profesora prestaje funkcija u Savetu i prestankom zvanja profesora pravnog fakulteta.

Postupak za razrešenje

Razlozi

Član 41

Izborni član Saveta se razrešava funkcije pre isteka vremena na koje je izabran ako funkciju člana Saveta ne vrši u skladu sa Ustavom i zakonom i ako bude osuđen za krivično delo na bezuslovnu kaznu zatvora, odnosno za krivično delo koje ga čini nedostojnjim za vršenje funkcije člana Saveta.

Državno vijeće tužilaca

Ustav Republike Srbije (čl. 159, 164. i 165.)⁷³ i Zakon o Državnom vijeću tužilaca⁷⁴ uređuju položaj, nadležnost, organizaciju i način rada ovog Vijeća. Ovaj organ se brine za samostalnost javnih tužilaca i njihovih zamjenika. Kao i Visoki savjet sudstva, Državno vijeće tužilaca ima 11 članova, tri člana po položaju i osam izbornih članova koje bira Narodna skupština. Izborni članovi se biraju na mandat od pet godina. Vijećem rukovodi republički javni tužilac.

Ustav Republike Srbije

Javni tužioci i zamjenici javnih tužilaca

Član 159. st. 5, 7 i 8

Narodna skupština, na predlog Državnog veća tužilaca, bira za zamjenika javnog tužioca lice koje se prvi put bira na ovu funkciju.

Državno veće tužilaca, u skladu sa zakonom, bira zamjenike javnih tužilaca za trajno obavljanje funkcije, u istom ili drugom javnom tužilaštvu.

Državno veće tužilaca odlučuje i o izboru zamjenika javnih tužilaca koji su na stalnoj funkciji u drugo ili više javno tužilaštvo.

Prestanak funkcije javnog tužioca i zamjenika javnog tužioca

Član 161. st. 3

⁷³ Ustav Srbije. Izvor: internetska stranica Državnog vijeća tužilaca <http://www.dvt.jt.rs/wp-content/uploads/2017/02/USTAV-REPUBLIKE-SRBIIJE.pdf?lang=lat> (datum pristupa 01.07.2020.)

⁷⁴ Zakon o Državnom vijeću tužilaca (Sl. glasnik RS, br. 116/2008, 101/2010, 88/2011 i 106/2015). Izvor: internetska stranica Državnog vijeća tužilaca <http://www.dvt.jt.rs/wp-content/uploads/2017/02/ZAKON-O-DRZAVNOM-VEĆU-TUŽILACA.pdf?lang=lat> (datum pristupa 01.07.2020.)

Odluku o prestanku funkcije zamenika javnog tužioca, u skladu sa zakonom, donosi Državno veće tužilaca.

Položaj, sastav i izbor Državnog veća tužilaca

Član 164.

Državno veće tužilaca je samostalan organ koji obezbeđuje i garantuje samostalnost javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca u skladu sa Ustavom.

Državno veće tužilaca ima 11 članova.

U sastav Državnog veća tužilaca ulaze Republički javni tužilac, ministar nadležan za pravosuđe i predsednik nadležnog odbora Narodne skupštine, kao članovi po položaju i osam izbornih članova koje bira Narodna skupština, u skladu sa zakonom.

Izborne članove čine šest javnih tužilaca ili zamenika javnih tužilaca sa stalnom funkcijom, od kojih je jedan sa teritorije autonomnih pokrajina, i dva ugledna i istaknuta pravnika sa najmanje 15 godina iskustva u struci, od kojih je jedan advokat, a drugi profesor pravnog fakulteta.

Mandat članova Državnog veća tužilaca traje pet godina, osim za članove po položaju.

Član Državnog veća tužilaca uživa imunitet kao javni tužilac.

Nadležnost Državnog veća tužilaca

Član 165.

Državno veće tužilaca predlaže Narodnoj skupštini kandidate za prvi izbor za zamenika javnog tužioca, bira zamenike javnih tužilaca za trajno obavljanje funkcije zamenika javnog tužioca, bira zamenike javnih tužilaca koji su na stalnoj funkciji za zamenike javnog tužioca u drugom javnom tužilaštvu, odlučuje u postupku za prestanak funkcije zamenika javnih tužilaca, na način predviđen Ustavom i zakonom, vrši i druge poslove određene zakonom.

Zakon o Državnom veću tužilaca

Sredstva za rad Državnog veća

Član 3

Sredstva za rad Državnog veća obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, na predlog Državnog veća.

Državno veće samostalno raspolože sredstvima iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom.

Predsednik Državnog veća

Član 6

Republički javni tužilac je po položaju predsednik Državnog veća.

Predsednik Državnog veća predstavlja Državno veće, rukovodi njegovim radom i vrši druge poslove u skladu sa zakonom.

Nadležnost Državnog veća

Član 13

Državno veće:

- utvrđuje listu kandidata za izbor Republičkog javnog tužioca i javnih tužilaca koju dostavlja Vladu;
- predlaže Narodnoj skupštini kandidate za prvi izbor za zamenika javnog tužioca;
- bira zamenike javnih tužilaca za trajno obavljanje funkcije zamenika javnog tužioca;
- bira zamenike javnih tužilaca koji su na stalnoj funkciji za zamenike javnog tužioca u višem javnom tužilaštvu;
- odlučuje o prestanku funkcije zamenika javnih tužilaca;
- utvrđuje razloge za razrešenje javnog tužioca i zamenika javnog tužioca;
- određuje javno tužilaštvu u kojem će javni tužilac i zamenici javnog tužioca nastaviti da vrše funkciju zamenika javnog tužioca u slučaju ukidanja javnog tužilaštva;
- odlučuje o udaljenju Republičkog javnog tužioca;
- odlučuje po prigovoru na odluku o udaljenju javnog tužioca i zamenika javnog tužioca;

- predlaže obim i strukturu budžetskih sredstava neophodnih za rad javnih tužilaštava za tekuće rashode i vrši nadzor nad njihovim trošenjem, u skladu sa zakonom;
- utvrđuje koje su druge funkcije, poslovi ili privatni interesi u suprotnosti sa dostojanstvom i samostalnošću javnog tužilaštva;
- postavlja vršioca dužnosti Republičkog javnog tužioca;
- odlučuje po prigovoru na odluku Republičkog javnog tužioca o tome kada se smatra da nije bilo izbora javnog tužioca i zamenika javnog tužioca;
- daje mišljenje o izmenama postojećih ili donošenju novih zakona koji uređuju položaj i postupanje javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca, organizaciju javnog tužilaštva, kao i drugih zakona koje javna tužilaštva primenjuju;
- donosi Etički kodeks;
- vodi lični list za svakog javnog tužioca, zamenika javnog tužioca i zaposlenog u javnom tužilaštvu;
- imenuje i razrešava Disciplinskog tužioca i njegove zamenike i članove Disciplinske komisije i njihove zamenike;
- donosi odluke o pravnim lekovima u disciplinskom postupku;
- donosi Pravilnik o merilima za vrednovanje rada javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca;
- donosi odluku o pravnom leku protiv odluke o vrednovanju rada javnog tužioca i zamenika javnog tužioca;
- odlučuje o prigovorima u postupku izbora za članove Državnog veća iz reda javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca;
- obavlja poslove u vezi sa sprovođenjem Nacionalne strategije reforme pravosuđa;
- utvrđuje sadržinu programa obuke za zamenike javnih tužilaca koji se prvi put biraju na funkciju i tužilačke pomoćnike u skladu sa zakonom;
- predlaže program obuke za javne tužioce i zamenike javnih tužilaca koji trajno obavljaju funkciju;
- obavlja i druge poslove predviđene zakonom.

*2. Izbor kandidata za članove Državnog veća iz reda javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca
Zastupljenost javnih tužilaštava*

Član 22

Izborni članovi Državnog veća iz reda javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca biraju se iz sledećih javnih tužilaštava:

- jedan iz Republičkog javnog tužilaštva;
- jedan iz apelacionih tužilaštava, Tužilaštva za organizovani kriminal i Tužilaštva za ratne zločine;
- jedan iz viših tužilaštava;
- dva iz osnovnih tužilaštava;
- jedan iz javnih tužilaštava sa teritorije autonomne pokrajine.

Izbor članova veća

Član 38

Članove Državnog veća bira Narodna skupština na predlog ovlašćenih predлагаča.

Narodna skupština bira, za člana Državnog veća iz reda javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca, dva kandidata sa liste kandidata osnovnih tužilaštava, odnosno po jednog kandidata sa ostalih lista kandidata.

Ako izabrani član Državnog veća bez opravdanog razloga ne stupa na funkciju u roku od 30 dana od dana izbora u Narodnoj skupštini smatraće se da nije ni izabran.

Razlozi za nestupanje na funkciju iz stava 3. ovog člana, utvrđuju se odlukom Državnog veća koje o tome obaveštava Narodnu skupštinu.

Državno veće organizuje ponovljene izbore za ovog člana u roku od 60 dana.

Prestanak funkcije članova Državnog veća

Razlozi prestanka

Član 39

Članovima po položaju prestaje funkcija u Državnom veću kada im prestane funkcija po osnovu koje su postali članovi Državnog veća.

Izbornim članovima prestaje funkcija u Državnom veću trajnim gubitkom radne sposobnosti za obavljanje funkcije člana Državnog veća, ostavkom na članstvo u Državnom veću, istekom mandata i razrešenjem.

Izbornim članovima Državnog veća iz reda javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca prestaje funkcija u Državnom veću i prestankom funkcije javnog tužioca i zamenika javnog tužioca.

Izbornom članu Državnog veća iz reda advokata prestaje funkcija u Državnom veću i brisanjem iz imenika advokata.

Izbornom članu Državnog veća iz reda profesora prestaje funkcija u Državnom veću i prestankom zvanja profesora pravnog fakulteta.

Postupak za razrešenje

Razlozi

Član 41

Izborni član Državnog veća se razrešava funkcije pre isteka vremena na koje je izabran ako funkciju člana Državnog veća ne vrši u skladu sa Ustavom i zakonom i ako bude osuđen za krivično delo na bezuslovnu kaznu zatvora, odnosno za krivično delo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije člana Državnog veća.

II.i Sjeverna Makedonija

U Sjevernoj Makedoniji postoji Sudski savjet i Savjet javnih tužilaca, čiji su sastav, način izbora i nadležnosti propisani Ustavom i Zakonom o Sudskom savjetu, odnosno Zakonom o Savjetu javnih tužilaca. Sudski savjet ima 15 članova, a Savjet javnih tužilaca 11 članova. Mandat izbornih članova Sudskog savjeta traje šest godina, dok mandat izbornih članova Savjeta javnih tužilaca traje četiri godine.

Sudski savjet

Prema *Ustavu*,⁷⁵ Sudski savjet je samostalan i nezavisni organ sudstva, koji obezbjeđuje i garantira samostalnost i nezavisnost sudske vlasti.

Članovi Sudskog savjeta

Savjet čini petnaest članova. Predsjednik Vrhovnog suda i ministar pravde su članovi Savjeta po funkciji. Osam članova Savjeta biraju sudije iz svojih redova. Tri izabrana člana su pripadnici zajednica koje nisu većina u Republici Sjevernoj Makedoniji, pri čemu će se poštovati odgovarajuća i pravična zastupljenost građana koji pripadaju svim zajednicama. Tri člana Savjeta bira Skupština Sjeverne Makedonije većinom glasova ukupnog broja poslanika, pri čemu mora postojati većina glasova ukupnog broja poslanika koji pripadaju zajednicama koje nisu većina u Sjevernoj Makedoniji. Dva člana Savjeta predlaže predsjednik Republike, a izbor vrši Skupština. Od ta dva člana jedan je pripadnik zajednica koje nisu većina u Sjevernoj Makedoniji. Članovi Savjeta koje bira Skupština, odnosno koje predlaže predsjednik Republike su iz reda univerzitetskih profesora prava, advokata i drugih istaknutih pravnika. Mandat izbranih članova Savjeta traje šest godina, s pravom na još jedan izbor. Uslovi i postupak izbora, kao i osnove i postupak za prestanak funkcije i razrješenje člana Savjeta uređuju se zakonom. Funkcija izabranog člana Savjeta nespojiva je s članstvom u političkoj partiji ili s

⁷⁵ Ustav Sjeverne Makedonije. Izvor: internetska stranica Sudski portal Sjeverne Makedonije http://www.vsrn.mk/wps/wcm/connect/central/58593c3b-42bf-41fe-9f8d-00d76346e4b2/UstavnaRmizmeni.pdf?MOD=AJPERES&CONVERT_TO=url&CACHEID=ROOTWORKSPACE.Z18_L8_CC1J41L088F0A1K8MT8K00U4-58593c3b-42bf-41fe-9f8d-00d76346e4b2-lnu0uHi (datum pristupa 01.07.2020.)

vršenjem drugih javnih funkcija i profesija utvrđenih zakonom.⁷⁶ Članovi Savjeta po funkciji učestvuju u radu Savjeta bez prava glasa. Članovi Savjeta po funkciji ne učestvuju u radu sjednice Savjeta na kojoj se raspravlja i odlučuje o pokrenutom postupku za utvrđivanje odgovornosti, izbor ili razrješenje sudsije ili predsjednika suda.⁷⁷

Nadležnosti Sudskog savjeta

Prema *Ustavu*, Sudski savjet Sjeverne Makedonije:

- bira i razrješava sudsije i sudsije porotnike;
- utvrđuje prestanak sudske funkcije;
- bira i razrješava predsjednike sudova;
- prati i ocjenjuje rad sudsije;
- odlučuje o disciplinskoj odgovornosti sudsije;
- odlučuje o oduzimanju imuniteta sudsije;
- predlaže dvoje sudsija Ustavnog suda iz reda sudsija i
- obavlja druge poslove utvrđene zakonom.

Pri izboru sudsija, sudsija porotnika i predsjednika sudova poštovaće se odgovarajuća i pravična zastupljenost građana koji pripadaju svim zajednicama. Savjet podnosi godišnji izvještaj o svom radu Skupštini Sjeverne Makedonije, a forma, sadržaj i način usvajanja tog izvještaja uređuju se zakonom.⁷⁸

Prema *Zakonu o Sudskom savjetu*, mandat izabranih članova Savjeta iz reda sudsija traje šest godina, s pravom jednog ponovnog izbora nakon isteka najmanje šest godina od prestanka prethodnog mandata u Sudskom savjetu. Mandat članova Savjeta koje bira Skupština traje šest godina, s pravom na jedan ponovni izbor. Predsjedniku Vrhovnog suda i ministru pravde prestankom funkcije prestaje i mandat u Savjetu. Mandat člana koji je izabran na dopunskim izborima, zbog prijevremenog prestanka mandata člana Savjeta na čije mjesto je izabran, traje šest godina.⁷⁹

Predsjednik Savjeta dužan je najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata Savjeta ili člana Savjeta:

- raspisati oglas za izbor člana Savjeta iz reda sudsija,
- obavijestiti predsjednika Skupštine da raspisi oglas za izbor člana Savjeta kojeg bira Skupština i
- obavijestiti predsjednika Republike da Skupštini predloži kandidata za člana Savjeta.

U slučaju prijevremenog prestanka mandata člana koji je izabran na dopunskim izborima zbog prijevremenog prestanka mandata člana, predsjednik Savjeta raspisuje oglas u roku od petnaest dana od prestanka mandata člana Savjeta.⁸⁰

⁷⁶ Amandman XXVIII (stav 1), kojim je zamijenjen član 104. Ustava Sjeverne Makedonije.

⁷⁷ Član 6. stav 2 i 3 Zakona o Sudskom savjetu. Službeni glasnik Sjeverne Makedonije broj 102 od 22.05.2019. Izvor: internetska stranica Sudski portal Sjeverne Makedonije

[http://www.vsrn.mk/wps/wcm/connect/ssrm/45a6d97f-41f8-412e-8d73-860b3e2d1aae-kZa9quI](http://www.vsrn.mk/wps/wcm/connect/ssrm/45a6d97f-41f8-412e-8d73-860b3e2d1aae%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD+%D0%B7%D0%B0+%D0%A1%D1%83%D0%B4%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%BE%D1%82+%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%82+%D0%BD%D0%B0+%D0%A0%D0%B5%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0+%D0%A1%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0+%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%BA%D0%95%D0%94%D0%BE%D0%BD%D0%8B%D1%98%D0%90.pdf?MOD=AJPRES&CACHEID=ROOTWORKSPACE.Z18_L8CC1J41L0B520APQFKICD0CR4-45a6d97f-41f8-412e-8d73-860b3e2d1aae-kZa9quI) (datum pristupa 01.07.2020.)

⁷⁸ Amandman XXIX (stav 1), kojim je zamijenjen član 105. Ustava Sjeverne Makedonije

⁷⁹ Član 7. Zakona o Sudskom savjetu

⁸⁰ Član 9. Zakona o Sudskom savjetu

Uslovi za izbor člana Sudskog savjeta

Na oglas za izbor člana Savjeta iz reda sudija može se javiti svaki sudija koji u trenutku objavljivanja oglasa vrši sudijsku funkciju i koji ispunjava sljedeće uslove:

- da ima najmanje šest godina sudijskog staža,
- da ima pozitivnu ocjenu o radu u vršenju sudijske funkcije,
- da mu nije izrečena pravosnažnom odlukom disciplinska mjera smanjenja mjesecne plate 15% do 30% koje traje u trenutku objavljivanja oglasa.

Na oglas za izbor člana Savjeta na prijedlog Skupštine može se javiti svako lice koje u trenutku objavljivanja oglasa ispunjava sljedeće uslove:

- da je državljanin Sjeverne Makedonije,
- da je diplomirani pravnik s najmanje 15 godine radnog iskustva u pravnoj profesiji s položenim pravosudnim ispitom i koje se u vršenju pravne profesije istaklo naučnim ili profesionalnim radom ili svojim javnim djelovanjem,
- da nije osuđen pravosnažnom sudskom presudom za krivično djelo zloupotrebe službenog položaja ili ovlaštenja u vršenju funkcije ili drugo krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci, što ga čini nedostojnjim za obavljanje funkcije člana Savjeta i
- da uživa ugled i posjeduje integritet za vršenje funkcije člana Savjeta.

Za člana Savjeta po prijedlogu predsjednika Republike, Skupština Sjeverne Makedonije može izabrati lice koje u trenutku izbora ispunjava sljedeće uslove:

- da je državljanin Sjeverne Makedonije,
- da je diplomirani pravnik s najmanje 15 godina radnog iskustva u pravnoj profesiji s položenim pravosudnim ispitom i koje se u vršenju pravne profesije istaklo naučnim i profesionalnim radom ili svojim djelovanjem
- da nije osuđen pravosnažnom sudskom presudom za krivično djelo zloupotrebe službenog položaja ili ovlaštenja u vršenju funkcije ili drugo krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci, što ga čini nedostojnjim za obavljanje funkcije člana Savjeta i
- da uživa ugled i posjeduje integritet za vršenje funkcije člana Savjeta.

U slučajevima izbora člana Savjeta na prijedlog Skupštine i na prijedlog predsjednika Republike, za člana Savjeta ne može biti izabранo lice koje u trenutku objavljivanja oglasa vrši sudijsku ili javnotužilačku funkciju, ili lice koje je bilo razriješeno sudijske ili javnotužilačke funkcije, osim ako je Evropski sud za ljudska prava utvrđio kršenje Evropske konvencije o ljudskim pravima u postupku razriješenja, niti lice koje je u posljednje četiri godine bilo zastupnik u Skupštini, član Vlade ili koje je obavljalo funkciju u organu političke partije. Članovi Savjeta koje bira Skupština, kao i članovi koje bira Skupština na prijedlog predsjednika Republike, su iz reda univerzitetskih profesora prava, advokata, bivših sudija Ustavnog suda, međunarodnih sudija i drugih istaknutih pravnika.⁸¹

Savjet iz svog sastava formira komisiju od tri člana za pripremu kandidatskih lista i Komisiju za provođenje izbora članova Savjeta iz reda sudija, koja priprema izborni materijal, formira izborne odbore i provodi izbore.⁸² Izbori za članove Savjeta iz reda sudija provode se isti dan na izbornim mjestima s brojem i sjedištem u svim sudovima u Sjevernoj Makedoniji, u skladu sa Zakonom o sudovima.⁸³

⁸¹ Član 11. Zakona o Sudskom savjetu

⁸² Član 13. stav 1 i član 14. stav 1 Zakona o Sudskom savjetu

⁸³ Član 18. stav 1 i 2 Zakona o Sudskom savjetu

Članovi Savjeta koje bira Skupština

Prema članu 28. Zakona, na istoj sjednici Skupštine vrši se izbor članova Savjeta koje bira Skupština na prijedlog nadležnog radnog tijela Skupštine iz reda kandidata koji su se javili na oglas i izbor članova Savjeta na prijedlog predsjednika Republike. Sjednica Skupštine na kojoj se vrši ovaj izbor je hitna i održava se u roku od najviše 30 dana od izbora članova Savjeta koje biraju sve sudije.

Prestanak mandata člana Savjeta

Članu Savjeta mandat prestaje:

- istekom vremena na koje je izabran,
- na njegov zahtjev,
- ako je razriješen sudijske funkcije u skladu sa zakonom,
- ako je osuđen pravosnažnom sudskom presudom za krivično djelo zloupotrebe službenog položaja i ovlaštenja u obavljanju funkcije ili drugo krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci, što ga čini nedostojnim vršenja funkcije člana Savjeta,
- ako mu se utvrdi trajna nesposobnost za vršenje funkcije i
- ako je izabran na drugu javnu funkciju ili profesiju.⁸⁴

Nadležnosti Sudskog savjeta

Prema *Zakonu o Sudskom savjetu*, Savjet je nadležan da:

- bira i razrješava sudije,
- bira i razrješava predsjednike sudova,
- utvrđuje prestanak sudijske funkcije,
- bira i razrješava sudije porotnike,
- prati i ocjenjuje rad sudija,
- odlučuje o disciplinskoj odgovornosti člana Savjeta,
- odlučuje o utvrđivanju odgovornosti sudije i predsjednika suda,
- odlučuje o oduzimanju imuniteta sudije,
- odlučuje o zahtjevu za odobrenje pritvora sudije,
- predlaže dvoje sudija Ustavnog suda iz reda sudija,
- razmatra godišnji izvještaj Vrhovnog suda u vezi s utvrđenim načelnim stavovima i načelnim pravnim mišljenjima o pitanjima od značaja za obezbjeđenje jedinstvene primjene zakona,
- odlučuje o privremenom odstranjivanju sudije od obavljanja sudijske funkcije i člana Savjeta od obavljanja funkcije člana Savjeta,
- utvrđuje broj potrebnih sudijskih mjesta u sudovima,
- razmatra i ocjenjuje tromjesečne i godišnje izvještaje o radu sudova i javno ih objavljuje na svojoj internetskoj stranici,
- postupa po predstavkama i žalbama građana i pravnih lica na rad sudija, predsjednika sudova i sudova,
- se brine o ugledu sudija i povjerenju građana u sudstvo,
- podnosi godišnji izvještaj o radu,
- donese poslovnik i druge opće akte kojima uređuje poslove iz svoje nadležnosti,
- utvrđuje orientacioni broj predmeta koje sudija treba da riješi mjesечно i
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.⁸⁵

⁸⁴ Član 31. stav 1 Zakona o Sudskom savjetu

⁸⁵ Član 36. Zakona o Sudskom savjetu

Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se iz budžeta Sjeverne Makedonije iz dijela označenog kao Sudska vlast.⁸⁶

Savjet javnih tužilaca

Ustavom je propisano da se nadležnost, sastav i struktura Savjeta javnih tužilaca, mandat njegovih članova, kao i osnove i postupak za prestanak funkcije i razrješenje člana Savjeta uređuju zakonom. Također je propisano da Savjet javnih tužilaca bira *yavne tužioce*, bez ograničenja trajanja mandata (za razliku od *yavnog tužioca Sjeverne Makedonije*, kojeg imenuje i razrješava Skupština Sjeverne Makedonije na period od šest godina, s pravom na ponovno imenovanje). Prilikom izbora javnih tužilaca poštovaće se odgovarajuća i pravična zastupljenost građana koji pripadaju svim zajednicama. Savjet javnih tužilaca odlučuje i o razrješenju javnih tužilaca.⁸⁷

Prema *Zakonu o Savjetu javnih tužilaca*, ovaj savjet čini 11 članova, od kojih:

- javni tužilac Sjeverne Makedonije je član Savjeta po funkciji,
- jednog člana Savjeta biraju javni tužioci u Javnom tužilaštvu Republike, iz svojih redova,
- po jednog člana Savjeta biraju javni tužioci s područja viših javnih tužilaštava Bitola, Gostivar, Skoplje i Stip, iz svojih redova,
- jednog člana Savjeta pripadnika zajednice koja nije većina u Sjevernoj Makedoniji biraju svi javni tužioci u Sjevernoj Makedoniji, iz svojih redova, i
- četiri člana Savjeta bira Skupština Sjeverne Makedonije iz reda univerzitetskih profesora prava, advokata, bivših sudija Ustavnog suda, međunarodnih sudija i drugih istaknutih pravnika, od kojih su dvojica pripadnici zajednica koje nisu većina u Sjevernoj Makedoniji.⁸⁸

Mandat članova Savjeta javnih tužilaca

Mandat članova Savjeta koje su izabrali javni tužioci traje četiri godine, s pravom na još jedan izbor nakon isteka najmanje četiri godine od prestanka prethodnog mandata u Savjetu. Mandat članova Savjeta koje je izabrala Skupština traje četiri godine, s pravom na još jedan izbor. Isto toliko traje i mandat člana Savjeta koji je izabran na dopunskim izborima zbog prijevremenog prestanka mandata člana Savjeta na čije mjesto je izabran. Izabranim članovima Savjeta iz reda javnih tužilaca miruje funkcija javnog tužioca tokom trajanja mandata u Savjetu. Članu Savjeta po funkciji prestankom funkcije prestaje i mandat u Savjetu.⁸⁹

Uslovi za člana Savjeta iz reda javnih tužilaca

⁸⁶ Član 104. Zakona o Sudskom savjetu

⁸⁷ Amandman XXX (stav 1 alineje 5, 6, 7, 8), kojim su zamijenjeni stavovi 2 i 3 člana 106. Ustava Sjeverne Makedonije.

Izvor: internetska stranica Sudski portal Sjeverne Makedonije

<http://www.vsrn.mk/wps/wcm/connect/central/58593c3b-42bf-41fe-9f8d-00d76346e4b2-lnu0uHi> (datum pristupa 01.07.2020.)

⁸⁸ Član 6. Zakona o Savjetu javnih tužilaca (Službeni glasnik Republike Sjeverne Makedonije, br. 150/07, 100/11 i 42/20).

Izvor: internetska stranica Javnog tužilaštva Sjeverne Makedonije <http://jutm.gov.mk/wp-content/uploads/2020/02/zakon-za-sovetot-na-javni-obvinitelji-2.pdf> ; <http://jutm.gov.mk/wp-content/uploads/2020/02/sluzhben-vesnik-na-rsm-br.-42-od-16.2.2020-godina.pdf> ; internetska stranica Službenog glasnika Sjeverne Makedonije

<http://www.slvvesnik.com.mk/Issues/47D56301AAB3324281A085DAAC0AEF98.pdf> (datum pristupa 02.07.2020.)

⁸⁹ Član 7. Zakona o Savjetu javnih tužilaca

Na oglas za izbor može se javiti svaki javni tužilac koji u momentu objavljivanja oglasa obavlja funkciju javnog tužioca i:

- koji ima najmanje deset godina staža kao javni tužilac,
- kojem u posljednje dvije godine nije izrečena disciplinska mjera i
- koji ima pozitivnu ocjenu obavljanja funkcije javnog tužioca u skladu sa zakonom.⁹⁰

Nadležnosti Savjeta

Savjet javnih tužilaca nadležan je da:

- daje mišljenje Vladi Sjeverne Makedonije o prijedlogu za imenovanje i razrješenje javnog tužioca Sjeverne Makedonije,
- bira i razrješava javne tužioce,
- utvrđuje prestanak funkcije javnog tužioca i odlučuje u drugom stepenu u postupku utvrđivanja disciplinske odgovornosti javnih tužilaca,
- odlučuje o utvrđivanju nestručnog i nesavjesnog obavljanja funkcije javnog tužioca,
- prati rad javnih tužilaca na osnovu ocjene njihovog rada u skladu sa Zakonom o javnom tužilaštvu,
- odlučuje o privremenom udaljenju s funkcije javnog tužioca,
- postupa po predstavkama i žalbama građana i pravnih lica na rad javnih tužilaca,
- odlučuje o podnesenom zahtjevu za disciplinsku odgovornost člana Savjeta,
- donosi odluku da član Savjeta može obavljati neposredan uvid u rad javnih tužilaca,
- donosi Etički kodeks javnih tužilaca na prijedlog Udruženja javnih tužilaca,
- odlukom određuje broj javnih tužilaca u javnim tužilaštvima,
- do kraja februara tekuće godine odlukom utvrđuje broj slobodnih javnotužilačkih mjesta u osnovnim javnim tužilaštvima za naredne dvije godine i odluku dostavlja Akademiji za obuku sudija i tužilaca,
- razmatra i ocjenjuje godišnje izvještaje javnih tužilaštava,
- donosi Poslovnik o radu,
- donosi rješenje o mirovanju funkcije javnog tužioca,
- izdaje i oduzima službene legitimacije javnih tužilaca,
- vodi personalni dosije javnih tužilaca,
- podnosi izvještaj o svom radu,
- daje mišljenja o zakonima iz djelokruga rada Savjeta,
- daje mišljenja o programima Akademije za obuku sudija i javnih tužilaca,
- objavi oglas i provede postupak izbora javnog tužioca za privremeno upućivanje u drugo javno tužilaštvo i
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.⁹¹

Prestanak mandata člana Savjeta

Članu Savjeta javnih tužilaca prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je izabran,
- na njegov zahtjev,
- ispunjavanjem uslova za starosnu penziju u skladu sa zakonom, pri čemu član Savjeta može produžiti obavljanje funkcije u skladu s propisima o radnim odnosima dostavljanjem izjave Savjetu javnih tužilaca,

⁹⁰ Član 16. Zakona o Savjetu javnih tužilaca

⁹¹ Član 9. Zakona o Savjetu javnih tužilaca

- ako je osuđen pravosnažnom presudom za krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci ili na blažu kaznu za drugo krivično djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja funkcije člana Savjeta,
- ako trajno izgubi sposobnost za obavljanje funkcije i
- ako je na njegov zahtjev i uz njegovu saglasnost izabran ili imenovan na drugu javnu funkciju ili profesiju.⁹²

Razrješenje člana Savjeta

Član Savjeta razrješava se funkcije ako:

- je javni tužilac – član Savjeta razriješen funkcije javnog tužioca u skladu sa zakonom,
- Savjet ocijeni da su ispunjenje osnove za razrješenje člana zbog disciplinske povrede u postupku utvrđenom zakonom.⁹³

Sredstva za rad Savjeta

Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se iz budžeta Sjeverne Makedonije preko budžetskog korisnika – Savjeta javnih tužilaca.⁹⁴

II.j Bosna i Hercegovina

U Bosni i Hercegovini organ koji brine o osiguranju nezavisnog, nepristrasnog i profesionalnog pravosuđa je Visoko sudsko i tužilačko vijeće/savjet, uspostavljeno Zakonom o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine.⁹⁵

Visoko sudsko i tužilačko vijeće/savjet

Članovi Vijeća

Vijeće čini petnaest članova:

- jedan član koji je sudija Suda Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije tog suda;
- jedan član koji je tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine, kojeg biraju tužioci tog tužilaštva;
- jedan član koji je sudija Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije tog suda;
- jedan član koji je tužilac Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju tužioci tog tužilaštva;
- jedan član koji je sudija Vrhovnog suda Republike Srpske, kojeg biraju sudije tog suda;
- jedan član koji je tužilac Republičkog tužilaštva Republike Srpske, kojeg biraju tužioci tog tužilaštva;
- jedan član koji je sudija kantonalnog ili općinskog suda iz Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije kantonalnih i općinskih sudova iz Federacije Bosne i

⁹² Član 35. stav 1 Zakona o Savjetu javnih tužilaca

⁹³ Član 35-a stav 1 Zakona o Savjetu javnih tužilaca

⁹⁴ Član 55. Zakona o Savjetu javnih tužilaca

⁹⁵ Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (Neslužbeni prečišćeni tekst). Izvor: internetska stranica Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine <https://www.parlament.ba/law/LawDetails?lawId=1110> (datum pristupa 02.07.2020.)

Hercegovine pismenim glasanjem koje organizira predsjednik Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine;

- jedan član koji je tužilac kantonalnog tužilaštva iz Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju kantonalni tužioci iz Federacije Bosne i Hercegovine pismenim glasanjem koje organizira glavni tužilac Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine;
- jedan član koji je sudija okružnog ili osnovnog suda iz Republike Srpske, kojeg biraju sudije okružnih i osnovnih sudova Republike Srpske pismenim glasanjem koje organizira predsjednik Vrhovnog suda Republike Srpske;
- jedan član koji je tužilac okružnog tužilaštva iz Republike Srpske, kojeg biraju okružni tužioci Republike Srpske pismenim glasanjem koje organizira glavni tužilac Republičkog tužilaštva Republike Srpske;
- jedan član koji je sudija ili tužilac kojeg bira Pravosudna komisija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- jedan član koji je advokat kojeg bira Advokatska komora Federacije Bosne i Hercegovine;
- jedan član koji je advokat kojeg bira Advokatska komora Republike Srpske;
- jedan član kojeg bira Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a koji ne obavlja pravosudnu funkciju i nije iz reda poslanika Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine; i
- jedan član kojeg bira Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog ministra pravde Bosne i Hercegovine, a koji ne obavlja pravosudnu funkciju i nije član Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Sastav Vijeća, u pravilu, odražava sastav naroda Bosne i Hercegovine i spolnu zastupljenost u Bosni i Hercegovini.

Članovi Vijeća su osobe visokih moralnih kvaliteta i profesionalne nepristrasnosti, poznate po djelotvornosti, stručnosti i profesionalnoj nepristrasnosti.⁹⁶

Mandat članova Vijeća

Mandat članova Vijeća traje četiri godine, a mogu imati najviše dva uzastopna mandata od četiri godine. Osoba koja je imala dva uzastopna mandata kao član Vijeća ne može ponovo biti izabrana za člana Vijeća prije isteka četiri godine od kraja prethodnog mandata.⁹⁷

Prestanak mandata

Mandat člana Vijeća prestaje:

- prestankom dužnosti na osnovu koje je član imenovan u Vijeće;
- nakon isteka perioda na koji je član izabran ili imenovan;
- podnošenjem ostavke;
- ako ne obavlja svoje dužnosti na pravilan, djelotvoran ili nepristrasan način;
- ako ne ispunjava obaveze koje proističu iz dužnosti koju obavlja zbog bolesti ili drugih razloga;
- kada počini djelo zbog kojeg ne zасlužuje da obavlja dužnosti u Vijeću; ili
- kada je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje zakon predviđa kaznu zatvora te u tom slučaju mandat automatski prestaje pravosnažnošću osuđujuće presude.⁹⁸

Privremeno udaljenje od vršenja dužnosti

⁹⁶ Član 4. stavovi 1, 2 i 4 Zakona o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću

⁹⁷ Član 5. Zakona o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću

⁹⁸ Član 6. stav 1 Zakona o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću

Član Vijeća se privremeno udaljava od vršenja dužnosti *ex lege* u sljedećim slučajevima:

- ukoliko je privremeno udaljen od vršenja dužnosti na osnovu koje je izabran ili imenovan u Vijeće, ili
- ukoliko je protiv njega određen pritvor.

Vijeće može privremeno udaljiti od vršenja dužnosti člana:

- zbog razloga koji mogu dovesti do prestanka mandata prema članu 6. ovog zakona; ili
- zbog okolnosti na osnovu kojih se sudija ili tužilac može privremeno udaljiti od vršenja dužnosti prema članu 77. ovog zakona.⁹⁹

Nespojivost dužnosti i imunitet

Članovi Vijeća i njegovih komisija, kao ni osoblje Vijeća ne smiju obavljati dužnost niti bilo kakvu dužnost u političkoj stranci, kao ni u udruženjima ili fondacijama povezanim s političkim strankama. Ove osobe dužne su suzdržati se i od učešća u aktivnostima političkih stranaka. Po preuzimanju dužnosti u Vijeću, član je dužan potpisati izjavu o nepostojanju sukoba interesa, na način kako je to propisano Pravilnikom Vijeća. Članovi Vijeća, te članovi komisija u okviru Vijeća, neće biti građanski odgovorni za mišljenja koja su izrazili ili odluke koje su donijeli u okviru njihovih službenih dužnosti.¹⁰⁰

Nadležnosti Visokog sudskeg i tužilačkog vijeća

Vijeće ima sljedeće nadležnosti:

- (1) imenuje sudije, uključujući predsjednike sudova, sudije porotnike i dodatne sudije u sve sudove na državnom, entitetskom, kantonalm, okružnom, osnovnom i općinskom nivou u Bosni i Hercegovini, uključujući Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, sa izuzetkom ustavnih sudova entitetâ Bosne i Hercegovine;
- (2) imenuje glavne tužioce, zamjenike glavnog tužioca i tužioce u sva tužilaštva na državnom, entitetskom, kantonalm i okružnom nivou u Bosni i Hercegovini, uključujući i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine;
- (3) daje prijedloge nadležnim organima u vezi s njihovim predlaganjem i izborom sudija Ustavnog suda Republike Srpske i imenovanjem sudija u Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine. Prilikom izvršavanja svojih nadležnosti iz ovog stava Vijeće, prije davanja prijedloga, traži pismeno mišljenje odgovarajućeg ustavnog suda;
- (4) prima pritužbe protiv sudija i tužilaca, vodi disciplinske postupke, utvrđuje disciplinsku odgovornost i izriče disciplinske mjere sudijama, sudijama porotnicima, dodatnim sudijama i tužiocima;
- (5) odlučuje o žalbama u disciplinskim postupcima;
- (6) odlučuje o privremenom udaljenju od vršenja dužnosti sudija, sudija porotnika, dodatnih sudija i tužilaca;
- (7) nadzire stručno usavršavanje sudija i tužilaca i savjetuje entitetske centre za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudnu komisiju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vezi sa usvajanjem programa stručnog usavršavanja sudija i tužilaca;
- (8) određuje minimalan obim stručnog usavršavanja koji svaki sudija i tužilac mora ostvariti u toku godine;
- (9) određuje početnu obuku za osobe koje su izabrane za sudije ili tužioce i nadzire ostvarivanje takve obuke;

⁹⁹ Član 7. stavovi 1 i 3 Zakona o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću

¹⁰⁰ Član 10. Zakona o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću

- (10) odobrava godišnji izvještaj upravnih odbora entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u dijelu koji se odnosi na početnu obuku i stručno usavršavanje sudija i tužilaca;
- (11) odlučuje o pitanjima nespojivosti drugih dužnosti koje sudije i tužiocci obavljaju s dužnostima sudija i tužilaca;
- (12) odlučuje o privremenom upućivanju sudija i tužilaca u drugi sud ili tužilaštvo;
- (13) odlučuje o odsustvima sudija i tužilaca;
- (14) učestvuje, prema vlastitoj ocjeni, u procesu izrade godišnjih budžeta za sudove i tužilaštva;
- (15) daje prijedloge, prema vlastitoj ocjeni, u vezi s godišnjim budžetom predloženim od strane državnih tijela i/ili vlada za sudove i tužilaštva;
- (16) daje i iznosi, prema vlastitoj ocjeni, prijedloge za izmjenu budžeta predloženih od strane državnih organa i/ili vlada i/ili Pravosudne komisije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležnim zakonodavnim organima;
- (17) prikuplja i analizira izvještaje, kao i potrebne informacije o budžetu i prihodima za sudove i tužilaštva kako bi se osigurali statistički podaci za efikasan rad sudova i tužilaštava;
- (18) zalaže se za adekvatno i kontinuirano finansiranje sudova i tužilaštava u Bosni i Hercegovini;
- (19) učestvuje u izradi nacrta i odobrava Pravilnike o poslovanju za sudove i tužilaštva u Bosni i Hercegovini;
- (20) nadgleda i savjetuje sudove i tužilaštva o odgovarajućim i efikasnim tehnikama i postupcima u vezi s budžetom, upravljanjem i rukovođenjem i inicira edukaciju u tom pogledu;
- (21) pokreće, nadgleda i koordinira projekte koji se odnose na poboljšanje pitanja vezanih za upravljanje sudovima i tužilaštвима, uključujući traženje finansijskih sredstava iz domaćih i međunarodnih izvora;
- (22) utvrđuje kriterije za ocjenjivanje rada sudija i tužilaca;
- (23) utvrđuje kriterije za rad sudova i tužilaštava i pokreće istrage koje se odnose na postupanje u oblasti uprave ili finansija;
- (24) vodi, koordinira i nadgleda korištenje informacione tehnologije u sudovima i tužilaštвима da bi se u tom pogledu postigla i održala uniformnost u sudovima i tužilaštвимa u cijeloj zemlji. Sudovi i tužilaštva mogu uvoditi automatizirane sisteme praćenja i registracije predmeta ili slične sisteme uključujući sisteme podrške i pohranjivanja podataka, samo uz prethodno odobrenje Vijeća;
- (25) utvrđuje broj sudija, tužilaca i zamjenika glavnog tužioca za sudove i tužilaštva iz njegove nadležnosti, nakon konsultacija s predsjednikom suda ili glavnim tužiocem, tijelom nadležnim za budžet, i nadležnim ministarstvom pravde;
- (26) prikuplja informacije i vodi dokumentaciju o profesionalnom statusu sudija i tužilaca, uključujući datum njihovog imenovanja i prestanka dužnosti, statističke podatke koji se odnose na njihove radne rezultate, te ostale informacije koje Vijeće smatra bitnim za rad predsjednika sudova, glavnih tužilaca i zamjenika glavnih tužilaca, sudija i tužilaca;
- (27) daje mišljenje o pritužbama koje podnese sudija ili tužilac koji smatra da su njegova prava utvrđena Zakonom o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću ili drugim zakonom, ili njegova nezavisnost ugroženi;
- (28) daje mišljenje o nacrtima zakona, propisa i o važnim pitanjima koja mogu uticati na pravosuđe, pokreće postupak usvajanja zakona i drugih propisa i daje smjernice sudovima i tužilaštвимa iz nadležnosti Vijeća;
- (29) objavljuje etičke kodekse sudija i tužilaca;

(30) vrši druga ovlaštenja utvrđena Zakonom o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću ili nekim drugim zakonom.¹⁰¹

Godišnji budžet Vijeća

Vijeće usvaja prijedlog godišnjeg budžeta za svoj rad i dostavlja ga Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine na vrijeme tako da bi ga taj organ mogao razmotriti. Vijeće ima pravo prijedlog obrazlagati direktno pred Parlamentarnom skupštinom Bosne i Hercegovine. Vijeće obavještava entitetska ministarstva pravde o svom prijedlogu budžeta.¹⁰²

III. Evropske države u kojima ne postoji sudska (i tužilačko) vijeće

U nekim evropskim državama ustavi i zakoni ne propisuju postojanje sudskega (i tužilačkog) vijeća/savjeta. Iz relevantnih i dostupnih dokumenata koji su korišteni u pripremi istraživanja proizlazi da takvo tijelo ne postoji u Austriji, Njemačkoj, Češkoj, Finskoj, Luksemburgu, Švicarskoj itd. U nastavku će biti prikazani primjeri Austrije i Njemačke.

III.a Austrija

U državnom uređenju Republike Austrije ne postoji sudska i(ili) tužilačko vijeće kao samostalni organ zadužen za imenovanje, razrješenje i napredovanje sudija i tužilaca. Prema Ustavu, sudije u Austriji imenuje predsjednik Republike na osnovu prijedloga državne Vlade, ili, po ovlaštenju predsjednika, nadležni ministar, a prije toga Vlada ili nadležni ministar traže prijedloge imenovanja od vijeća (*kadrovskeh i vanjskih senata*) nadležnih po zakonu.¹⁰³ Po Zakonu o radu sudija i javnih tužilaca, *kadrovske senate* (*Personalsenate*), koje čine sudije, te *vanjski senati* (*Außensenate*), predlažu kandidate za sudije Ministarstvu pravosuđa, po proceduri propisanoj članom 32. ovog zakona, a također su nadležni za ocjenjivanje sudija.¹⁰⁴ Kadrovski senati postoje pri svakom sudu u Austriji, a imaju pet ili sedam članova, zavisno od ukupnog broja sudija u sudu, i devet ili petnaest zamjenskih članova. Predsjednik i zamjenik predsjednika suda su članovi kadrovskog senata po funkciji, dok su ostali članovi i zamjenski članovi izborni, s mandatom koji traje četiri godine. Osim toga, pri Vrhovnom судu i pri svakom višem regionalnom sudu postoje vanjski kadrovski senati, koje također čine sudije.¹⁰⁵

III.b Njemačka

U Saveznoj Republici Njemačkoj ne postoji sudska i tužilačko vijeće kao poseban, nezavisan državni organ. Sudije sudova na državnom nivou u Njemačkoj biraju zajedno nadležni državni ministar i Izborna komisija za sudije, a imenuje ih predsjednik Republike. Izborna komisija za sudije sastoji se od 16 pokrajinskih ministara pravde (po jedan iz svake pokrajine) i 16 članova koje bira Bundestag. U Njemačkoj, ipak, po Zakonu o sudijama, postoje određene institucije i mehanizmi koji se brinu o kadrovskim pitanjima i drugim pitanjima prava i nezavisnosti sudija, kao što su:

¹⁰¹ Član 17. Zakona o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću

¹⁰² Član 20. stavovi 1 i 2 Zakona o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću

¹⁰³ Član 86. stav 1 Ustava Austrije. Izvor: internetska stranica Pravno-informacijskog sistema Austrije

https://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?Abfrage=Ergebnis&Dokumentnummer=ERV_1930_1 (datum pristupa 03.07.2020.)

¹⁰⁴ Zakon o obavljanju funkcije sudija i javnih tužilaca. Izvor: internetska stranica Pravno-informacijskog sistema Austrije

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10008187> (datum pristupa 03.07.2020.)

¹⁰⁵ Član 36. i 36a. Zakona o obavljanju funkcije sudija i tužilaca

- Vijeća sudija (Richterräte) i vijeća tužilaca, koja učestvuju u nizu pitanja u vezi s pravima i profesionalnom karijerom sudija i tužilaca,
- Vijeća za imenovanja sudija (Präsidialräte), koja učestvuju u postavljenju sudija na mjesto s većom osnovnom platom u odnosu na prethodno mjesto,
- „sudijski službeni sudovi“ (Richterdiensgerichte), koji su posebno značajni za zaštitu nezavisnosti sudstva. Prema članu 26. stav 3 Zakona o sudovima, ako sudija tvrdi da nadzorna mjera umanjuje njegovu nezavisnost, ovaj sud, na zahtjev sudije, donosi odluku u skladu sa Zakonom o sudijama. Ovi sudovi imaju posljednju riječ u slučajevima razrješenja sudije, premještanja sudije u drugi sud protiv njegove volje i drugih disciplinskih mjera.¹⁰⁶

IV. Literatura i izvori

Guide to the European Network of Councils for the Judiciary 2018, European Network of Councils for the Judiciary - ENCJ https://pgwrk-websitemedia.s3.eu-west-1.amazonaws.com/production/pwk-web-encj2017-p/Reports/ENCJ_Guide_version_October_2018.pdf

Krapac, D. (1997). 'Neovisnost sudaca kao postulat pravne države: njemačka iskustva, hrvatski problemi', Politička misao, 34(1), str. 63-111. Preuzeto s: <https://hrcak.srce.hr/105783>

Wittreck, F. (2018). German Judicial Self-Government — Institutions and Constraints. *German Law Journal*, 19(7), 1931-1950. doi:10.1017/S2071832200023282.

Knjiga *The Italian Judicial System*, Visoko pravosudno vijeće Republike Italije

Fernandes, Plácido Conde (2011) The Portuguese High Council of the Judiciary and the High Council of Administrative and Tax Courts, in light of the Opinion no.10 (2007) of the Consultative Council of European Judges – CoE

Internetska stranica Evropske mreže sudske vijeća - European Network of Councils for the Judiciary <https://www.encj.eu/>

Internetska stranica Pravno-informacijskog sistema Austrije https://www.ris.bka.gv.at ;
https://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?Abfrage=Erv&Dokumentnummer=ERV_1930_1 ;
<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10008187>

Internetska stranica Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine <https://www.parlament.ba> ;
<https://www.parlament.ba/law/LawDetails?lawId=1110>

Internetska stranica Skupštine Crne Gore <http://www.skupstina.me/> ;
<http://www.skupstina.me/images/dokumenti/ustav-crne-gore.pdf>

Internetska stranica Službenog lista Crne Gore <http://www.sluzbenilist.me/> ;
<http://www.sluzbenilist.me/pregleđ-dokumenta-2/?id={214906D7-6D33-4529-B7FB-BA64EBB52DC6}> ;
<http://www.sluzbenilist.me/pregleđ-dokumenta-2/?id={5EB8A47D-5973-4B17-811A-0492E674F769}>

Internetska stranica Narodnih novina Republike Hrvatske <http://narodne-novine.nn.hr/> ;
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_07_85_2422.html ;
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_10_116_3051.html ;
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_07_67_1359.html

¹⁰⁶ Wittreck, F. (2018). German Judicial Self-Government — Institutions and Constraints. *German Law Journal*, 19(7), 1931-1950. doi:10.1017/S2071832200023282. Str. 1932 – 1940. Datum pristupa 03.07.2020.

Internetska stranica Visokog savjeta sudstva Srbije <https://vss.sud.rs> ;
<https://vss.sud.rs/sr-lat/dokumenti/ustav> ;
<https://vss.sud.rs/sites/default/files/attachments/Zakon%20o%20Visokom%20savetu%20sudstva%2001.01.2016.pdf>

Internetska stranica Državnog vijeća tužilaca Srbije <http://www.dvt.jt.rs> ;
<http://www.dvt.jt.rs/wp-content/uploads/2017/02/USTAV-REPUBLIKE-SRBIJE.pdf?lang=lat> ;
<http://www.dvt.jt.rs/wp-content/uploads/2017/02/ZAKON-O-DRZAVNOM-VECU-TUZILACA.pdf?lang=lat>

TABELA: OSNOVNE INFORMACIJE O SUDSKIM I TUŽILAČKIM VIJEĆIMA/SAVJETIMA U POJEDINIM EVROPSKIM DRŽAVAMA

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
Austrija	-	nije propisano	-	-	-	-
Bosna i Hercegovina	Visoko sudska i tužilačko vijeće / Visoki sudska i tužilački savjet	Zakon o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću/savjetu	15	<ul style="list-style-type: none"> - 1 član koji je sudija Suda Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije tog suda; - 1 član koji je tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine, kojeg biraju tužioci tog tužilaštva; - 1 član koji je sudija Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije tog suda; - 1 član koji je tužilac Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju tužioci tog tužilaštva; - 1 član koji je sudija Vrhovnog suda Republike Srpske, kojeg biraju sudije tog suda; - 1 član koji je tužilac Republičkog tužilaštva Republike Srpske, kojeg biraju tužioci tog tužilaštva; - 1 član koji je sudija kantonalnog ili općinskog suda iz Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije kantonalnih i općinskih sudova iz Federacije Bosne i Hercegovine; - 1 član koji je tužilac kantonalnog tužilaštva iz Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju kantonalni tužioci iz Federacije Bosne i Hercegovine; - 1 član koji je sudija okružnog ili osnovnog suda iz Republike Srpske, kojeg biraju sudije okružnih i osnovnih sudova Republike Srpske; - 1 član koji je tužilac okružnog tužilaštva iz Republike Srpske, 	4 godine	<ul style="list-style-type: none"> - imenuje sudije, uključujući predsjednike sudova, sudije porotnike i dodatne sudije u sve sudove na državnom, entitetskom, kantonalnom, okružnom, osnovnom i općinskom nivou u Bosni i Hercegovini, uključujući Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, sa izuzetkom ustavnih sudova entitetâ Bosne I Hercegovine; - imenuje glavne tužioce, zamjenike glavnog tužioca i tužioce u sva tužilaštva na državnom, entitetskom, kantonalnom i okružnom nivou u Bosni i Hercegovini, uključujući i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine; - daje prijedloge nadležnim organima u vezi s njihovim predlaganjem i izborom sudija Ustavnog suda Republike Srpske i imenovanjem sudija u Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, uz prethodno mišljenje odgovarajućeg ustavnog suda; - prima pritužbe protiv sudija i tužilaca, vodi disciplinske postupke, utvrđuje disciplinsku odgovornost i izriče disciplinske mjere sudijama, sudijama porotnicima, dodatnim sudijama i tužiocima; - odlučuje o žalbama u disciplinskim postupcima; - odlučuje o privremenom udaljenju od vršenja dužnosti sudija, sudija porotnika, dodatnih sudija i tužilaca; - nadzire stručno usavršavanje sudija i tužilaca i savjetuje entitetske centre za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudnu komisiju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vezi sa usvajanjem programa stručnog usavršavanja sudija i tužilaca; - određuje minimalan obim stručnog usavršavanja koji svaki sudija i tužilac mora ostvariti u toku godine; - određuje početnu obuku za osobe koje su izabrane za sudije ili tužioce i nadzire ostvarivanje takve obuke; - odobrava godišnji izvještaj upravnih odbora entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudne komisije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u dijelu koji se odnosi na početnu obuku i stručno usavršavanje sudija i tužilaca; - odlučuje o pitanjima nespojivosti drugih dužnosti koje sudije i tužioci obavljaju s dužnostima sudija i tužilaca; - odlučuje o privremenom upućivanju sudija i tužilaca u drugi sud ili tužilaštvo; - odlučuje o odsustvima sudija i tužilaca; - učestvuje, prema vlastitoj ocjeni, u procesu izrade godišnjih budžeta za sudove i tužilaštva;

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
				<p>kojeg biraju okružni tužioци Republike Srpske;</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 član koji je sudija ili tužilac kojeg bira Pravosudna komisija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine; - 1 član koji je advokat kojeg bira Advokatska komora Federacije Bosne i Hercegovine; - 1 član koji je advokat kojeg bira Advokatska komora Republike Srpske; - 1 član kojeg bira Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a koji ne obavlja pravosudnu funkciju i nije iz reda poslanika Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine; i - 1 član kojeg bira Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog ministra pravde Bosne i Hercegovine, a koji ne obavlja pravosudnu funkciju i nije član Vijeća ministara 		<ul style="list-style-type: none"> - daje prijedloge, prema vlastitoj ocjeni, u vezi s godišnjim budžetom predloženim od strane državnih tijela i/ili vlada za sudove i tužilaštva; - daje i iznosi, prema vlastitoj ocjeni, prijedloge za izmjenu budžeta predloženih od strane državnih organa i/ili vlada i/ili Pravosudne komisije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležnim zakonodavnim organima; - prikuplja i analizira izvještaje, kao i potrebne informacije o budžetu i prihodima za sudove i tužilaštva kako bi se osigurali statistički podaci za efikasan rad sudova i tužilaštava; - zalaže se za adekvatno i kontinuirano finansiranje sudova i tužilaštava u Bosni i Hercegovini; - učestvuje u izradi nacrta i odobrava Pravilnike o poslovanju za sudove i tužilaštva u Bosni i Hercegovini; - nadgleda i savjetuje sudove i tužilaštva o odgovarajućim i efikasnim tehnikama i postupcima u vezi s budžetom, upravljanjem i rukovođenjem i inicira edukaciju u tom pogledu; - pokreće, nadgleda i koordinira projekte koji se odnose na poboljšanje pitanja vezanih za upravljanje sudovima i tužilaštima, uključujući traženje finansijskih sredstava iz domaćih i međunarodnih izvora; - utvrđuje kriterije za ocjenjivanje rada sudija i tužilaca; - utvrđuje kriterije za rad sudova i tužilaštava i pokreće istrage koje se odnose na postupanje u oblasti uprave ili finansija; - vodi, koordinira i nadgleda korištenje informacione tehnologije u sudovima i tužilaštima da bi se u tom pogledu postigla i održala uniformnost u sudovima i tužilaštima u cijeloj zemlji. Sudovi i tužilaštva mogu uvoditi automatizirane sisteme praćenja i registracije predmeta ili slične sisteme uključujući sisteme podrške i pohranjivanja podataka, samo uz prethodno odobrenje Vijeća; - utvrđuje broj sudiya, tužilaca i zamjenika glavnog tužioca za sudove i tužilaštva iz njegove nadležnosti, nakon konsultacija s predsjednikom suda ili glavnim tužiocem, tijelom nadležnim za budžet, i nadležnim ministarstvom pravde; - prikuplja informacije i vodi dokumentaciju o profesionalnom statusu sudiya i tužilaca, uključujući datum njihovog imenovanja i prestanka dužnosti, statističke podatke koji se odnose na njihove radne rezultate, te ostale informacije koje Vijeće smatra bitnim za rad predsjednika sudova, glavnih tužilaca i zamjenika glavnih tužilaca, sudiya i tužilaca; - daje mišljenje o pritužbama koje podnese sudsija ili tužilac koji smatra da su njegova prava utvrđena Zakonom o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću ili drugim zakonom, ili njegova nezavisnost ugroženi;

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
						<ul style="list-style-type: none"> - daje mišljenje o nacrtima zakona, propisa i o važnim pitanjima koja mogu uticati na pravosuđe, pokreće postupak usvajanja zakona i drugih propisa i daje smjernice sudovima i tužilaštvo iz nadležnosti Vijeća; - objavljuje etičke kodekse sudija i tužilaca; - vrši druga ovlaštenja utvrđena Zakonom o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću ili nekim drugim zakonom
Crna Gora	Sudski savjet	<ul style="list-style-type: none"> - Ustav Crne Gore (<i>čl. 125. - 128.</i>) - Zakon o Sudskom savjetu i sudijama 	10	<ul style="list-style-type: none"> - predsjednik Vrhovnog Suda (<i>ujedno i predsjednik Sudskog savjeta</i>), - 4 sudije koje bira i razrješava Konferenciju sudija, - 2 poslanika koje bira i razrješava Skupština iz reda parlamentarne većine i opozicije, - 2 ugledna pravnika koje bira i razrješava predsjednik Crne Gore, - ministar pravde 	4 godine	<ul style="list-style-type: none"> - bira i razrješava sudiju, predsjednika suda i sudiju-porotnika; - utvrđuje prestanak sudske funkcije; - utvrđuje broj sudija i sudija-porotnika u sudu; - razmatra izvještaj o radu suda, predstavke i pritužbe na rad suda i zauzima stavove o njima; - odlučuje o imunitetu sudije; - predlaže Vladi Crne Gore iznos sredstava za rad sudova; - vrši i druge poslove utvrđene zakonom - odlučuje o disciplinskoj odgovornosti sudija i predsjednika sudova; - obezbeđuje korišćenje, funkcionalnost i jednoobraznost pravosudnog informacionog sistema, u dijelu koji se odnosi na sudove; - stara se o edukaciji sudija i predsjednika sudova; - vodi evidenciju podataka o sudijama i predsjednicima sudova; - razmatra pritužbe na rad sudija i predsjednika sudova; - razmatra pritužbe sudija i zauzima stavove u vezi ugrožavanja njihove nezavisnosti i samostalnosti; - predlaže okvirna mjerila o potrebnom broju sudija i ostalih državnih službenika i namještenika u sudovima; - daje mišljenje o nespojivosti obavljanja određenih poslova sa vršenjem sudske funkcije; - obrazuje Komisiju za ocjenjivanje sudija; - bira disciplinski tužioca; - donosi poslovnik Sudskog savjeta; - utvrđuje metodologiju za izradu izvještaja o radu sudova i godišnjeg rasporeda poslova u sudu; - izdaje službene legitimacije sudija i predsjednika sudova i vodi evidenciju službenih legitimacija; - daje mišljenja na nacrte propisa iz oblasti pravosuđa; - vrši i druge poslove utvrđene zakonom
	Tužilački savjet	<ul style="list-style-type: none"> - Ustav Crne Gore (<i>čl. 136.</i>) 	11	<ul style="list-style-type: none"> - vrhovni državni tužilac (<i>ujedno i predsjednik Tužilačkog savjeta</i>), 	4 godine	<ul style="list-style-type: none"> - utvrđuje broj državnih tužilaca; - utvrđuje prijedlog za razrješenje vrhovnog državnog tužioca;

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
		- Zakon o Državnom tužilaštvu		- 5 državnih tužilaca, - 4 ugledna pravnika, - 1 predstavnik Ministarstva pravde		- odlučuje o disciplinskoj odgovornosti državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava; - stara se o edukaciji državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava; - obezbjeđuje korišćenje, funkcionalnost i jednoobraznog informacionog sistema u dijelu koji se odnosi na Državno tužilaštvu; - vodi evidenciju podataka o državnim tužiocima i rukovodicima državnih tužilaštava; - donosi poslovnik Tužilačkog savjeta; - daje mišljenje o nespojivosti obavljanja određenih poslova sa vršenjem tužilačke funkcije; - razmatra pritužbe državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava i zauzima stavove u vezi ugrožavanja njihove samostalnosti; - razmatra pritužbe na rad državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u pogledu zakonitosti rada; - obrazuje Komisiju za ocjenjivanje državnih tužilaca; - bira disciplinskog tužioca; - utvrđuje metodologiju za izradu izvještaja o radu Državnog tužilaštva i godišnjeg rasporeda poslova; - izdaje službene legitimacije državnim tužiocima i rukovodicima državnih tužilaštava i vodi evidenciju službenih legitimacija; - vrši i druge poslove utvrđene zakonom
Hrvatska	Državno sudbeno vijeće	- Ustav Republike Hrvatske (čl. 123. i 124.) - Zakon o Državnom sudbenom vijeću	11	- 7 sudija (<i>2 iz Vrhovnog suda, 1 iz visokih sudova, 3 iz županijskih sudova, 1 iz prvostepenih sudova</i>), - 2 univerzitetska profesora pravnih nauka, - 2 dva saborska zastupnika (<i>od kojih jedan iz redova opozicije</i>)	4 godine	- imenovanje sudija, - imenovanje i razrješenje predsjednika sudova, - odlučivanje o imunitetu sudija, - premještaj sudija, - vođenje disciplinskog postupka i odlučivanje o disciplinskoj odgovornosti sudija, - odlučivanje o razrješenju sudija, - sudjelovanje u ospozobljavanju i usavršavanju sudija i sudske službenike, - donošenje Metodologije izrade ocjene sudija, - vođenje evidencije sudija, - davanje odobrenja za obavljanje druge službe ili posla uz obnašanje sudske dužnosti, - vođenje i kontrola imovinskih kartica sudija
	Državno-odvjetničko vijeće	- Ustav Republike Hrvatske (čl. 125.)	11	- 7 zamjenika državnog tužioca, - 2 univerzitetska profesora pravnih nauka,	4 godine	- imenovanje i razrješenje zamjenika državnih odvjetnika; - imenovanje i razrješenje županijskih i općinskih državnih odvjetnika; - premještaj zamjenika državnih odvjetnika;

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
		- Zakon o Državnoodvjetničkom vijeću		- 2 saborska zastupnika (<i>od kojih jedan iz redova opozicije</i>)		- vođenje postupka i odlučivanje o disciplinskoj odgovornosti zamjenika državnih odvjetnika; - raspisivanje izbora za članove Vijeća iz reda zamjenika državnih odvjetnika; - učestvovanje u ospozobljavanju i usavršavanju državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika; - odlučivanje o prigovoru na ocjenu obnašanja dužnosti; - vođenje evidencije državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika; - davanje odobrenja za obavljanje druge službe ili posla uz obnašanje državnoodvjetničke dužnosti; - vođenje i kontrola imovinskih kartica državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika, - obavljanje drugih poslova u skladu sa zakonom
Italija	Visoko pravosudno vijeće (<i>Consiglio superiore della magistratura – CSM</i>)	- Ustav Republike Italije (čl. 104. - 107.) - Zakon br. 195 iz 1958. godine o osnivanju Visokog pravosudnog vijeća - Zakon br. 195 iz 1998. - Zakon br. 44 iz 2002.	27	- predsjednik Republike Italije (<i>koji predsjedava Vijećem</i>), - prvi predsjednik Kasacijskog suda, - glavni tužilac Kasacijskog suda, - 16 članova izabranih među sudijama i tužiocima različitih kategorija (<i>biraju ih sve redovne sudije i tužioци</i>) - 8 članova izabranih među univerzitetskim profesorima prava i advokatima s 15 godina prakse (<i>imenuje ih državni Parlament na zajedničkoj sjednici oba doma</i>)	4 godine	- imenovanje, raspoređivanje i premještaj svih sudija i tužilaca krivičnih i građanskih sudova (<i>ali ne i vojnih i upravnih sudova</i>); - ocjenjivanje rada sudija i tužilaca; - vođenje disciplinskih postupaka protiv sudija i tužilaca
	Predsjedavajuće vijeće upravnog pravosuđa (<i>Consiglio di presidenza della giustizia</i>)	- Zakon br. 183 iz 1982. - Zakon br. 205 iz 2000.	15	- 10 sudija koje biraju njihove kolege (<i>4 iz Državnog vijeća i 6 iz prvostepenih upravnih sudova</i>) - 4 člana izabrana među profesorima prava ili advokatima s 20 godina	4 godine	- Vijeće je, zajedno s predsjednikom Vlade, nadležno za zapošljavanje sudija upravnih sudova, koje se obavlja putem konkursa - Vijeće vrši nadzor procedure odabira sudija; - ima isključivu nadležnost za vođenje disciplinskih postupaka protiv sudija upravnih sudova itd.

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
	<i>amministrativa - CPGA)</i>			iskustva (<i>imenuje ih državni Parlament na zajedničkoj sjednici oba doma</i>); - 1 član po funkciji - predsjednik Državnog vijeća		
Litvanija	Sudsko vijeće	- Ustav Republike Litvanije (čl. 112. st. 3) - Zakon o sudovima	17	- 3 člana po funkciji (<i>predsjednik Vrhovnog suda, predsjednik Apelacionog suda i predsjednik Vrhovnog upravnog suda</i>); - 14 članova koje bira Generalni sastanak – konferencija sudija (<i>3 sudija Vrhovnog suda, 2 sudija Apelacionog suda, 1 sudija Vrhovnog upravnog suda, 3 sudija iz regionalnih sudova, 1 sudija iz regionalnih upravnih sudova, 4 sudija iz osnovnih sudova</i>)	4 godine	- predsjedniku Republike predlaže imenovanje, unaprjeđenje, premještanje ili razrješenje sudija; - predsjedniku Republike predlaže imenovanje i razrješenje predsjednika i zamjenika predsjednika sudova te rukovodilaca odjeljenja sudova; - savjetuje predsjednika Republike u vezi s određivanjem ili promjenom broja sudija u sudovima; - osniva Ispitnu komisiju za odabir kandidata za sudije; donosi pravilnike za rade Komisije i program ispita; - odlučuje o postupku ulaska kandidata na listu upražnjenih mesta za sudije na osnovnom суду i postupku ulaska kandidata u registar osoba koje traže mjesto sudije; - razmatra izvještaje Sudske etičke i disciplinske komisije i izvještaje o radu Suda časti; - ima pravo predložiti disciplinske mjere protiv sudija; - utvrđuje kriterije za ocjenjivanje rada sudija i akte kojima se uređuje rad Stalne komisije za ocjenu rada sudija, razmatra žalbe u vezi s rezultatima ocjenjivanja sudija; - osniva Stalnu komisiju za ocjenjivanje rada sudija; - utvrđuje procedure za uspostavljanje specijalizacije za sudije, donosi pravila o dodjeljivanju predmeta sudijama i pravila o osnivanju sudske vijeća; - potvrđuje model poslovnika sjednice sudija; - donosi pravila organizovanja obuka za sudije, programe obuke, godišnje planove za unaprjeđenje kvalifikacija i kriterija za kvalifikacije predavača; - donosi model strukture lokalnih, regionalnih i regionalnih upravnih sudova, model liste radnih mesta na sudu i opisa poslova za ta radna mesta; - razmatra i odlučuje o prijedlozima nacrta investicionih programa za sudove i prijedlozima budžeta sudova i podnosi ih Vladu; - saziva Generalne konferencije - sastanke sudija; itd.
Njemačka	-	nije propisano	-	-	-	-

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
Poljska	Državno sudske vijeće <i>(Krajowa Rada Sądownictwa)</i>	- Ustav Republike Poljske <i>(čl. 186. i 187.)</i> - Zakon o Državnom sudskom vijeću	25	- 4 člana po funkciji <i>(predsjednik Vrhovnog suda; ministar pravosuda; predsjednik Vrhovnog upravnog suda i osoba koju imenuje predsjednik Republike Poljske),</i> - 15 sudija koje bira Sejm (Parlament) među sudijama Vrhovnog suda, sudova opće nadležnosti, upravnih sudova i vojnih sudova, - 4 člana koja bira Sejm među zastupnicima, - 2 člana koja bira Senat među senatorima	4 godine	- ocjenjivanje kandidata za sudije Vrhovnog suda, sudova opće nadležnosti, upravnih sudova i vojnih sudova i kandidata za sudije pripravnike u upravnim sudovima; - predlaganje predsjedniku Republike kandidata za imenovanje na sudske dužnosti u Vrhovnom sudu, sudovima opće nadležnosti, upravnim sudovima i vojnim sudovima i kandidata za imenovanje na dužnosti sudija pripravnika u upravnim sudovima; - davanje primjedbi na obavljanje dužnosti sudija pripravnika u sudovima; - rješavanje u vezi s načelima profesionalne etike sudija i sudija pripravnika i briga o poštovanju tih načela; - davanje mišljenja o situaciji u pogledu sudijskog i pripravničkog osoblja, - davanje mišljenja o pitanjima koja mu dostave predsjednik Republike, drugi državni organi ili sudski organi, a odnose se na sudove, sudije i sudije pripravnike; - davanje mišljenja o prijedlozima zakona koji se odnose na sudove, sudije i sudije pripravnike, kao i podnošenje prijedloga u tom smislu; - davanje mišljenja o programu obuke sudija, o opsegu i načinu provođenja konkursa za sudijske obuke i o sudijskim ispitima; - davanje mišljenja o godišnjem rasporedu obuka i profesionalne edukacije sudija, sudija pripravnika i sudskih službenika; - kontrola obrade ličnih podataka od strane Ustavnog suda, Državnog suda, Vrhovnog suda, Vrhovnog upravnog suda i apelacionih sudova u okviru njihovog rada; - usvajanje rezolucija u vezi s pitanjima koja se podnesu Ustavnom sudu radi provjere usklađenosti normativnih akata iz oblasti nezavisnosti sudova i sudija sa Ustavom; - razmatranje zahtjeva sudija za penzionisanje; - razmatranje zahtjeva sudija u penziji za povratak na sudijsku funkciju; - imenovanje predstavnika za disciplinski postupak po pitanjima koja se odnose na sudije sudova opće nadležnosti i sudije pripravnike i za disciplinski postupak po pitanjima koja se odnose na sudije vojnih sudova; - davanje mišljenja o imenovanju i razrješenju predsjednika i zamjenika predsjednika sudova opće nadležnosti i vojnih sudova; - imenovanje jednog člana u Programsko vijeće Državne škole za sudije i javne tužioce; - davanje mišljenja o imenovanju i razrješenju direktora Državne škole za sudije i javne tužioce
	Državno tužilačko vijeće	- Zakon o tužilaštvu	25	- državni javni tužilac, - 4 predstavnika izabrana na sastanku tužilaca Državnog	4 godine	- daje mišljenje o pitanjima koja je podnijelo Vijeće ili generalni tužilac, a posebno o:

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
	(Krajowa Rada Prokuratury)			tužilaštva, od kojih je najmanje jedan iz Odjela za organizirani kriminal i korupciju i najmanje jedan iz Odjela za vojna pitanja, - 1 predstavnik izabran na sastanku tužilaca Instituta nacionalnog sjećanja – Komisije za istrage zločina protiv poljskog naroda, - predstavnici izabrani na sastancima tužilaca u regionalnim tužilaštvima – po jedan iz svakog regionalnog tužilaštva, - 5 tužilaca koje imenuje generalni tužilac, od kojih je najmanje jedan u penziji		- prijedlozima akata koji se odnose na Tužilaštvo i prijedlozima uputstava generalnog tužioca, - statusu i razvoju tužilačkog osoblja i obukama za tužioce i tužioce pripravnike, - periodičnim ocjenama realizacije zadataka Tužilaštva, - smjernicama za unaprjeđenje profesionalnih kvalifikacija tužilaca i njihovog rada, - kandidatima za poziciju direktora Državne škole za sudije i tužioce; - utvrđuje ukupan broj članova Disciplinskog suda pri Uredu generalnog tužioca i broj članova tog disciplinskog suda koji se biraju na sjednicama tužilaca Državnog tužilaštva i regionalnih tužilaštava; - daje mišljenje o kandidatima za članove Programskog vijeća Državne škole za sudije i tužioce koje imenuje generalni tužilac; - daje mišljenje o zahtjevima za odobrenje rada tužioca nakon napunjenih 65 godina života; - usvaja pravila profesionalne etike tužilaca i brine o poštovanju tih pravila
Portugal	Visoko sudsko vijeće (Conselho Superior da Magistratura-CSM)	- Ustav Republike Portugal (čl. 217. i 218.) - Zakon br. 926/76 - Zakon br. 21/85, 10/94 i 143/99; - Zakon br. 6/2007; - Zakon br. 2/2008, 102/2009, 115/2009, 295/2009, 3-B/2010, 40/2010, 43/2010 i 46/2011	17	- 7 sudija koje biraju sudije među sobom; - 2 člana koja imenuje predsjednik Republike; - 7 članova koje imenuje državni Parlament; - 1 član po funkciji (predsjednik Vrhovnog suda, ujedno i predsjednik Visokog sudskog vijeća)	jednak mandatu organa koji je imenovan članove Vijeća (5,4 i 3 godine)	- imenovanje, raspoređivanje, premještaj i napredovanje sudija (osim sudija upravnih i poreznih sudova), - provođenje disciplinskih postupaka protiv sudija, - procjena profesionalne sposobnosti sudija, - davanje mišljenja o zakonima koji se odnose na pravosuđe itd.
	Visoko vijeće upravnih i poreznih sudova (Conselho Superior dos Tribunais)	- Ustav Republike Portugal (čl. 217. st.2.) - Zakon o Visokom vijeću upravnih i poreznih sudova	11	- 2 člana koja imenuje predsjednik Republike; - 4 člana koja bira državni Parlament; - 4 člana koja biraju njihove kolege, u skladu s principom proporcionalne zastupljenosti	4 godine	- imenovanje, raspoređivanje, premještaj, napredovanje i procjenjivanje profesionalne sposobnosti sudija upravnih i poreznih sudova; - vođenje disciplinskih postupaka protiv sudija upravnih i poreznih sudova; - ocjenjivanje, prihvatanje, odbijanje i rangiranje kandidata na konkursu; - ocjenjivanje upravnih žalbi na materijalne disciplinske odluke predsjednika centralnih upravnih sudova, predsjednika upravnih i poreznih sudova, kao i drugih propisanih zakonom; - provođenje ostalih provjera, istraživanja i inspekcije;

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
	<i>Administrativ os e Fiscais)</i>			- predsjednik Vrhovnog upravnog suda (<i>ujedno i predsjednik Vijeća</i>)		- priprema godišnjih planova inspekcija itd.
Sjeverna Makedonija	Sudski savjet	- Ustav Sjeverne Makedonije - Zakon o Sudskom savjetu	15	- 2 člana po funkciji (<i>predsjednik Vrhovnog suda i ministar pravde</i>), - 8 članova biraju sudije iz svojih redova (<i>3 člana su pripadnici zajednica koje nisu većinske u Sjevernoj Makedoniji</i>), - 3 člana bira Skupština Sjeverne Makedonije, - 2 člana predlaže predsjednik Republike, a izbor vrši Skupština	6 godina (osim za članove po funkciji)	- bira i razrješava sudije, - bira i razrješava predsjednike sudova, - utvrđuje prestanak sudske funkcije, - bira i razrješava sudije porotnike, - prati i ocjenjuje rad sudija, - odlučuje o disciplinskoj odgovornosti člana Savjeta, - odlučuje o utvrđivanju odgovornosti sudije i predsjednika suda, - odlučuje o oduzimanju imuniteta sudije, - odlučuje o zahtjevu za odobrenje pritvora sudije, - predlaže dvoje sudija Ustavnog suda iz reda sudija, - razmatra godišnji izvještaj Vrhovnog suda u vezi s utvrđenim načelnim stavovima i načelnim pravnim mišljenjima o pitanjima od značaja za obezbeđenje jedinstvene primjene zakona, - odlučuje o privremenom odstranjuvanju sudije od obavljanja sudske funkcije i člana Savjeta od obavljanja funkcije člana Savjeta, - utvrđuje broj potrebnih sudske mesta u sudovima, - razmatra i ocjenjuje tromjesečne i godišnje izvještaje o radu sudova i javno ih objavljuje na svojoj internetskoj stranici, - postupa po predstavkama i žalbama građana i pravnih lica na rad sudija, predsjednika sudova i sudova, - brine se o ugledu sudija i povjerenju građana u sudstvo, - podnosi godišnji izvještaj o radu, - donosi poslovnik i druge opće akte kojima uređuje poslove iz svoje nadležnosti, - utvrđuje orientacioni broj predmeta koje sudija treba da riješi mjesečno i - obavlja i druge poslove utvrđene zakonom
	Savjet javnih tužilaca	- Ustav Sjeverne Makedonije - Zakon o Savjetu javnih tužilaca	11	- 1 član po funkciji (<i>javni tužilac Sjeverne Makedonije</i>), - 1 član kojeg biraju javni tužioци u Javnom tužilaštvu iz svojih redova, - 4 člana biraju javni tužioći s područja viših javnih tužilaštava iz svojih redova (<i>Bitola, Gostivar, Skoplje i Štip</i>),	4 godine	- daje mišljenje Vladu Sjeverne Makedonije o prijedlogu za imenovanje i razrješenje javnog tužioca Sjeverne Makedonije; - bira i razrješava javne tužioce, - utvrđuje prestanak funkcije javnog tužioca i odlučuje u drugom stepenu u postupku utvrđivanja disciplinske odgovornosti javnih tužilaca; - odlučuje o utvrđivanju nestručnog i nesavjesnog obavljanja funkcije javnog tužioca; - prati rad javnih tužilaca na osnovu ocjene njihovog rada u skladu sa Zakonom o javnom tužilaštvu; - odlučuje o privremenom udaljenju s funkcije javnog tužioca;

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
				<ul style="list-style-type: none"> - 1 član iz zajednice koja nije većina u Republici Makedoniji (<i>kojeg biraju svi javni tužioci iz svojih redova</i>), - 4 člana bira Skupština Sjeverne Makedonije iz reda univerzitetskih profesora prava, advokata, bivših sudija Ustavnog suda, međunarodnih sudija i drugih istaknutih pravnika (2 člana pripadaju zajednici koja nije većina u Sjevernoj Makedoniji) 		<ul style="list-style-type: none"> - postupa po predstavkama i žalbama građana i pravnih lica na rad javnih tužilaca; - odlučuje o podnesenom zahtjevu za disciplinsku odgovornost člana Savjeta; - donosi odluku da član Savjeta može obavljati neposredan uvid u rad javnih tužilaca, - donosi Etički kodeks javnih tužilaca na prijedlog Udruženja javnih tužilaca, - odlukom određuje broj javnih tužilaca u javnim tužilaštima; - do kraja februara tekuće godine odlukom utvrđuje broj slobodnih javnotužilačkih mjesta u osnovnim javnim tužilaštima za naredne dvije godine i odluku dostavlja Akademiji za obuku sudija i tužilaca, - razmatra i ocjenjuje godišnje izvještaje javnih tužilaštava; - donosi Poslovnik o radu; - donosi rješenje o mirovanju funkcije javnog tužioca; - izdaje i oduzima službene legitimacije javnih tužilaca; - vodi personalni dosije javnih tužilaca; - podnosi izvještaj o svom radu; - daje mišljenja o zakonima iz djelokruga rada Savjeta; - daje mišljenja o programima Akademije za obuku sudija i javnih tužilaca; - objavljuje oglas i provodi postupak izbora javnog tužioca za privremeno upućivanje u drugo javno tužilaštvo; - obavlja i druge poslove utvrđene zakonom
Slovenija	Sudsko vijeće	<ul style="list-style-type: none"> - Ustav Republike Slovenije (čl. 130. - 132.) - Zakon o sudovima (čl. 18. - 29.) - Odluka Ustavnog suda br. U-I-224/96: „Sudsko vijeće je državni organ <i>sui generis</i> i nije ga moguće svrstati ni u jednu od tri grane vlasti” 	11	<ul style="list-style-type: none"> - 5 članova bira državni Parlament, na prijedlog predsjednika Republike Slovenije, među univerzitetским profesorima prava, advokatima i drugim pravnicima, - 6 članova između sebe biraju sudije 	6 godina <i>(svake 3 godine se biraju dva ili tri člana koje bira Državni zbor i 3 člana koje između sebe biraju sudije)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - predlaže državnom Parlamentu kandidate za izbor na sudijsku funkciju; - predlaže državnom Parlamentu razriješenje sudije; - imenuje i razrješava predsjednike sudova (<i>osim predsjednika Vrhovnog suda</i>); - odlučuje o napredovanju u više sudijsko zvanje i o brzom napredovanju u platnim razredima, na položaj savjetnika ili na više sudijsko mjesto te o posebnom napredovanju u više sudijsko zvanje; - odlučuje o žalbi na odluku o premještanju odnosno imenovanju na sudijsko mjesto, u sudijsko zvanje odnosno na položaj savjetnika i na odluku o uvrštanju u platni razred; - odlučuje o nespojivosti sudijske funkcije; - daje mišljenje o prijedlogu budžeta za sudove i daje mišljenje državnom Parlamentu o zakonima koji uređuju položaj, prava i dužnosti sudija te osoblja sudova; - usvaja kodeks sudijske etike;

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
						<ul style="list-style-type: none"> - usvaja kriterije za izbor kandidata za sudijsko mjesto nakon prethodnog mišljenja ministra nadležnog za pravosuđe i kriterije za kvalitet rada sudija za ocjenu sudske službe; - daje saglasnost na politiku otkrivanja i kontrole korupcijskih rizika i izloženosti sudova te prati njeno provođenje; - imenuje članove Komisije za etiku i integritet; - raspravlja i donosi odluke o utemeljenosti žalbe sudije koji smatra da su mu prekršena zakonska prava, nezavisni položaj ili nezavisnost sudstva; - obavlja druge poslove, ako Zakon tako propisuje
Državno tužilačko vijeće	- Zakon o državnom tužilaštvu (čl. 18. do 34.)	9	<ul style="list-style-type: none"> - 4 člana su iz reda državnih tužilaca (<i>biraju ih državni tužioci koji nemaju rukovodeći položaj</i>), - 4 člana bira državni Parlament na prijedlog predsjednika Republike Slovenije iz reda pravnih stručnjaka, - 1 član kojeg imenuje ministar za pravosuđe iz reda rukovodilaca okružnih državnih tužilaštava 	6 godina	<ul style="list-style-type: none"> - daje mišljenje o politici krivičnog gonjenja državnog tužilaštva; - pokreće inicijative za usvajanje ili izmjene općih uputstava; - daje mišljenja o prijedlozima za imenovanje državnih tužilaca; - daje ocjenu državnotužilačke službe i odlučuje o napredovanju državnih tužilaca u skladu sa Zakonom o državnom tužilaštvu; - daje prijedlog za imenovanje generalnog državnog tužioca i mišljenje o imenovanju njegovog zamjenika te imenuje rukovodioce okružnih državnih tužilaštava i njihove zamjenike; - odlučuje o premještaju i rasporedu državnih tužilaca u skladu sa Zakonom o državnom tužilaštvu; - odlučuje o nespojivosti funkcije državnog tužioca; - daje mišljenje o prijedlogu ukupnog finansijskog plana za državna tužilaštva i daje mišljenje Državnom zboru Republike Slovenije o zakonima koji uređuju položaj, prava i dužnosti državnih tužilaca; - usvaja kriterije kvalitete rada državnih tužilaca za ocjenu državnotužilačke službe i kriterije uspješnosti rada državnih tužilaštava; - daje mišljenje o broju mjesta državnih tužilaca u državnim tužilaštvinama; - daje mišljenje o cijelovitom godišnjem izvještaju o radu državnih tužilaštava; - daje mišljenje o provedbi pravosudnog nadzora; - predlaže ili zahtijeva eliminiranje kršenja kojima je narušena samostalnost državnog tužilaštva i po potrebi objavljuje i svoje zaključke; - imenuje i razrješava disciplinske organe po Zakonu o državnom tužilaštvu - usvaja kriterije i metode za provjeru stručne sposobljenosti i drugih sposobnosti kandidata; - na prijedlog rukovodioca Specijaliziranog državnog tužilaštva Republike Slovenije odlučuje o prijedlogu za imenovanje državnog pravobranioca za obavljanje zahtjevnijih stručnih poslova za Specijalizirano državno tužilaštvo; - usvaja kodeks državnotužilačke etike; - imenuje Komisiju za etiku i integritet; - daje saglasnost na politiku otkrivanja i kontrole rizika korupcije i izloženosti državnih tužilaštava i prati njeno provođenje; 	

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
						<ul style="list-style-type: none"> - predlaže izmjene i dopune politike otkrivanja i kontrole rizika korupcije i izloženosti državnih tužilaštava; - odlučuje o drugim pitanjima ako je to propisano zakonom
Srbija	Visoki savjet sudstva	<ul style="list-style-type: none"> - Ustav Republike Srbije (čl. 147, 153, 154. i 155.) - Zakon o Visokom savjetu sudstva 	11	<ul style="list-style-type: none"> - 3 člana po položaju (<i>predsjednik Vrhovnog kasacionog suda, ministar nadležan za pravosude, predsjednik nadležnog odbora Narodne skupštine</i>); - 8 izbornih članova koje bira Narodna skupština: <i>6 sudija sa stalnom sudijskom funkcijom, od kojih je jedan sa teritorije autonomnih pokrajina, 2 ugledna i istaknuta pravnika sa najmanje 15 godina iskustva u struci (advokat i profesor pravnog fakulteta)</i> 	5 godina (osim za članove po položaju)	<ul style="list-style-type: none"> - bira sudije za trajno obavljanje sudske funkcije; - odlučuje o prestanku sudske funkcije; - predlaže Narodnoj skupštini kandidate za izbor sudija prilikom prvog izbora na sudske funkcije; - predlaže Narodnoj skupštini izbor i razrješenje predsjednika Vrhovnog kasacionog suda i predsjednika suda; - predlaže Vrhovnom kasacionom sudu kandidate za sudije Ustavnog suda; - imenuje sudije porotnike; - odlučuje o premještaju, upućivanju i prigovoru o udaljenju sudija; - odlučuje o nespojivosti vršenja drugih službi i poslova sa sudske funkcijom; - odlučuje u postupku vrednovanja rada sudija i predsjednika suda; - određuje sastav, trajanje i prestanak mandata članova disciplinskih organa, imenuje članove disciplinskih organa i uređuje način rada i odlučivanja u disciplinskim organima; - odlučuje o pravnim lijekovima u disciplinskom postupku; - daje saglasnost na program stalne obuke za sudije i zaposlene u sudovima i vrši nadzor nad njegovim provođenjem; - utvrđuje program početne obuke za sudije; - donosi Etički kodeks; - određuje broj sudija i sudija porotnika za svaki sud; - obavlja poslove pravosudne uprave iz svoje nadležnosti; - odlučuje o pitanjima imuniteta sudija i članova Savjeta; - predlaže obim i strukturu budžetskih sredstava neophodnih za rad sudova za tekuće rashode i vrši nadzor nad njihovim trošenjem, u skladu sa zakonom; - odlučuje o prigovorima u postupku izbora za članove Savjeta iz reda sudija; - daje mišljenje o izmjenama postojećih ili donošenju novih zakona koji uređuju položaj sudija, organizaciju i postupanje sudova, kao i drugih sistemskih zakona koje sudovi primjenjuju ili su od značaja za obavljanje sudske funkcije; - odlučuje o postojanju uslova za naknadu štete zbog nezakonitog i nepravilnog rada sudije; - podnosi godišnji izvještaj o svom radu Narodnoj skupštini; itd.
	Državno vijeće tužilaca	- Ustav Republike Srbije	11	- 3 člana po položaju (<i>republički javni tužilac, ministar nadležan za</i>	5 godina (osim za članove	<ul style="list-style-type: none"> - utvrđuje listu kandidata za izbor Republičkog javnog tužioca i javnih tužilaca koju dostavlja Vladi;

Država	Naziv vijeća/savjeta	Propis na osnovu kojeg je osnovano	Broj članova	Članovi vijeća	Mandat članova	Nadležnosti vijeća/savjeta
		(čl. 159., 161., 164. i 165.) - Zakon o Državnom vijeću tužilaca		<i>pravosuđe, predsjednik nadležnog odbora Narodne skupštine);</i> <i>- 8 izbornih članova koje bira Narodna skupština:</i> <i>6 javnih tužilaca ili zamjenika javnih tužilaca sa stalnom funkcijom, od kojih je 1 s teritorije autonomnih pokrajina;</i> <i>2 ugledna i istaknuta pravnika s najmanje 15 godina iskustva u struci (1 advokat i 1 profesor pravnog fakulteta)</i>	<i>po položaju)</i>	- predlaže Narodnoj skupštini kandidate za prvi izbor za zamjenika javnog tužioca; - bira zamjenike javnih tužilaca za trajno obavljanje funkcije zamjenika javnog tužioca; bira zamjenike javnih tužilaca koji su na stalnoj funkciji za zamjenike javnog tužioca u višem javnom tužilaštvu; - odlučuje o prestanku funkcije zamjenika javnih tužilaca; - utvrđuje razloge za razriješenje javnog tužioca i zamjenika javnog tužioca; - određuje javno tužilaštvu u kojem će javni tužilac i zamjenici javnog tužioca nastaviti da obavljaju funkciju zamjenika javnog tužioca u slučaju ukidanja javnog tužilaštva; - odlučuje o udaljenju Republičkog javnog tužioca; - odlučuje po prigovoru na odluku o udaljenju javnog tužioca i zamjenika javnog tužioca; - predlaže obim i strukturu budžetskih sredstava neophodnih za rad javnih tužilaštava za tekuće rashode i vrši nadzor nad njihovim trošenjem, u skladu sa zakonom; - utvrđuje koje su druge funkcije, poslovi ili privatni interesi u suprotnosti s dostojarstvom i samostalnošću javnog tužilaštva; - postavlja vršioca dužnosti Republičkog javnog tužioca; - odlučuje po prigovoru na odluku Republičkog javnog tužioca o tome kada se smatra da nije bilo izbora javnog tužioca i zamjenika javnog tužioca; - daje mišljenje o izmjenama postojećih ili donošenju novih zakona koji uređuju položaj i postupanje javnih tužilaca i zamjenika javnih tužilaca, organizaciju javnog tužilaštva, kao i drugih zakona koje javna tužilaštva primjenjuju; - donosi Etički kodeks; - vodi lični list za svakog javnog tužioca, zamjenika javnog tužioca i zaposlenog u javnom tužilaštvu; - imenuje i razrješava Disciplinskog tužioca i njegove zamjenike i članove Disciplinske komisije i njihove zamjenike; - donosi odluke o pravnim lijekovima u disciplinskom postupku; - donosi Pravilnik o mjerilima za vrednovanje rada javnih tužilaca i zamjenika javnih tužilaca; donosi odluku o pravnom lijeku protiv odluke o vrednovanju rada javnog tužioca i zamjenika javnog tužioca; - odlučuje o prigovorima u postupku izbora za članove Državnog vijeća iz reda javnih tužilaca i zamjenika javnih tužilaca; - utvrđuje sadržaj programa obuke za zamjenike javnih tužilaca koji se prvi put biraju na funkciju i tužilačke pomoćnike u skladu sa zakonom; - predlaže program obuke za javne tužioce i zamjenike javnih tužilaca koji trajno obavljaju funkciju; itd.